

# Лудисти на фићиној траци



СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА  
О РЕСТИТУЦИЈИ

У Крагујевцу  
враћено 35 локала

СТРАНА 8



АЛАРМАНТИ ПОДАЦИ  
О ПРЕКИДУ ТРУДНОЋЕ

Абортирано беба  
за цео један град

СТРАНА 10



НЕОБИЧАН ГЕСТ ЈЕДНОГ  
БУДУЋЕГ СВЕКРА

Билбордом да ти  
кажем

СТРАНА 15



ПРОМОЦИЈА КЊИГЕ У БРНУ  
О ОВДАШЊИМ ЧЕСИМА

Јако осећање  
словенског духа

СТРАНА 17

**FORMA IDEALE**  
www.formaideale.rs

**ФИЛИГРАН**  
ЗЛАТО - СРЕБРО  
ЈАНАТСКО ДВОРИШТЕ - ПЕШАЧКА ЗОНА - КРАГУЈЕВАЦ

**OLYMPIC TRAVEL**  
034/33 57 37  
www.olympic.rs  
CRNOGORSKO PRIMORJE  
VAM JE NAJBLIŽE  
10-15% POPUSTA I DVOJE  
DECE BORAVI BESPLATNO  
ODLOŽENO PLAĆANJE ČEKOVIMA

Reciklaža kertridža i tonera  
dobar kertridž  
mir u kući  
**Refilm**  
Karadonjeva 51, www.refilm.com  
Tel. (034) 33 77 98 (034) 34 01 03 (064) 287 64 6

**PERMONT**  
• ROLETNE  
• VENECIJANERI  
• TRAKASTE ZAVESE  
063 853 9 006





Карикатура: Горан Миленковић

## ДРУГА СТРАНА

## Времејлов

Пише Драган Рајчић

На ком пољу наше преобраћено Свето Тројство (види опет под Тома, Аца и Ивица) није направило револуционари заокрет од неколико хиљада степени?! На плану одбране Косова, односа у региону, ставу према Европској унији, Западу, НАТО, учешћу наших војника у мировним операцијама, или поверења у кредибилитет једног Динкића, од онога што је из њихових уста такорећи до јуче куљало као из вулкана, данас није остала ни трунка која се може микроскопом угледати. Пре ће какав пасионирани истраживач њихових дела успети да ухвати седмицу на лутрији него што ће успети да нађе једну изјаву Светог Тројства старију од годину дана која им је још на снази.

За потребу даље разраде овог текста, држаћу се само нашег преобраћеног премијера, Светог Ивице. Ономад је оберучке дочекао и земне остатке краља Петра, једва је обуздао сузе радоснице што је наш бивши краљ поново са нама, макар и у саркофагу, а земни остаци сиротог нам краља, пак, питали су се у глас: - Ма, је ли ово онај Слобин Ивица, или ме моје угасле очи varaју? Јесте! Аууу, црни Перо, где си ово забасо! Враћајте ме, аветиње једне, назад у моју туђину!

Дакле, видим само једно поље где нам је дотични остао доследан, али ако ускоро буде почео да се здушно залаже за геј параде и истополне бракове, схватићете о чему говорим. Још ако у ту причу уђе загрљен са владиком Качавендом, мислим да у његову данашњу европску провинијенцију неће сумњати ни немачки министар спољних послова који је одувек више волео мушки тур од женског.

Шалу на страну, шта заправо сад замерам Светом Тројству? Па, да будем искрен, готово ништа. Јесте да и даље немамо 'леба да једемо, али ко па нашу привреду више може да дигне из мртвих! Чланови Светог тројства, овако преобраћени за пар хиљада степени, мени су сасвим прихватљиви. Све што говоре данас на побројане теме и сам потписујем. Једино што ја претходно морам да се ударим једним малим дрвеним чекићем по глави и од кога се више не одвајам како бих лакше заборавио оно што су они говорили јуче, прејуче, ономад, тј. цео свој претходни живот јер им је таман толико било потребно да своју иначе изузетну памет изместе одоздо у главу.

Даљом анализом долазим и на овај занимљив закључак. Да имамо ону машину за времеплов, па да сад помоћу ње по'ватамо овог Светог Тому, овог Светог Ивицу и овог Светог Ацу, те их такве спустимо уместо истих оних њих у деведесете када су такође били на власти, Србија би већ до наредног четвртка била друга Швајцарска. Уместо оних њих, ови они би тада све проблеме решавали дијалогом, у рат са НАТО могли бисмо да уђемо само преко њих мртвих, а покојног краља Свети Ивица лично би допремио у отаџбину бродом оног свог пријатеља који је преко баре теглио само кокаин.

Ех, да смо онда уместо оних њих имали овог Тому, овог Ивицу и овог Ацу, данас би Србија певала на сваком кораку, а не само на такмичењу за Евровизију. У том смислу не могу да се отмам отиску да су они гадно обрукали часна имена оних њих и да је велика грехота што су због тога измакли свакој врсти казне. Да ствар буде гора, Свето Тројство је данас толико окупирано спровођењем правде око силних пљачки, да је на ову тројицу тешких грешника потпуно заборавило. Након свега што је било и након што су се од ономад оволико преобратили, ја лично бих био задовољан ако би се ипак некако испословало да претходници Светог Тројства са истим именима и презименима добију бар 25 батина по голом турсу. Ал' од сваког пунолетног грађанина Србије коју сада ваде из гроба у који су је до ономад гурали и рукама и ногама!

## АНКЕТА ШТА МИСЛИТЕ О ЗАМРЗАВАЊУ ПЛАТА И ПЕНЗИЈА?

М. Ивњаковић



**Марко Андрејић**, возач:  
- Кад синдикати постоје само на папиру, бирократија коло води.



**Сава Стаменковић**, пензионер:  
- Ма неће, не смеју!



**Светлана Ранковић**, културолог:  
- Питање је шта са ценама...



**Милош Милованић**, машински техничар:  
- Стално нас плаше неким мукама.



**Љубинка Стефановић**, пензионер:  
- Све смо им направили, па може им се да нас муче и глађу.



**Мирјана Попадић**, трговац:  
- Треба плате смањити политичарима и чиновницима испод висине плата производних радника.



**Милена Борђевић**, фризер:  
- Да им долазе радници и пензионери у радњу, не би се тако понашали.



**Мирослава Загорац**, пензионер:  
- Ја немам ни за дажбине, главе им се замрзле.



**Влатко Рајковић**, предузетник:  
- Нема потребе, инфлација ће то и онако појести.

**Житопродукт**  
Крагујевац, Војводе Путнина 70  
Телефони: 034 370 303  
370 215, 370 072, 370 135, 370 192  
zitoprodukt@nadlanu.com

Брашно по произвођачким ценама

Произвођачке цене, гарантовани квалитет белог, лиснатог, печеног, замрзнутог пецива

Све врсте хлеба и пецива у нашим објектима: ТЦ Аеродром, Мала пијаца, код улаза у Житопродукт, у кругу Заставе, у Улици Драгослава Срејовића 5

prozori i vrata  
**SUNCE**  
nova dimenzija  
energetski  
efikasnih  
prozora



034/330 870  
suncemarinkovic.com





## ЗАВРШНИ РАЧУН ГРАДСКОГ БУЏЕТА

# Каса у плусу, а обавезе расту

Градски буџет прошле године имао је за око 113 милиона динара веће приходе од расхода, али су неизмирене обавезе нарасле на 5,4 милијарди динара. Опозиција критикује повећање дугова који су се приближили износу годишњег буџета, док власт брани своју политику задуживања као услов за даље напредовање града

Пише Милош Пантић

**Р**асправа о усвајању завршног рачуна градског буџета за прошлу годину у Скупштини града прошлог петка протекла је у знаку једне добре и једне лоше вести. Добра је да је градски буџет прошлу годину завршио позитивно, односно да је остварио укупни приход од око 5,9 милијарди динара, што са укупним расходом од око 5,8 милијарди динара даје суфицит од 113 милиона динара.

Лоша вест је да су последњих годину дана неизмирене обавезе градске касе нарасле за око милијарду динара, односно да су са 4,4 милијарде достигле износ од око 5,4 милијарди динара. У ову цифру улазе кредитне обавезе града, које по пресеку на дан 30. априла износе 16,8 милиона евра, али и неизмирене обавезе директних и ин-

Ковачевић је на конто дуговања града убројио и обавезе јавних комуналних предузећа, а по њему „Водовод“ дугује 1,9 милијарди динара, „Чистоћа“ 1,4 милијарди и „Нискоградња“ око 700 милиона динара, да би извео рачуницу како је укупан дуг тих фирми око пет милијарди динара. На основу тога Ковачевић је целокупан дуг града заокружио на целих 100 милиона евра.

Полазећи од податка да су 2004. године, када је ова власт преузела управљање градом, обавезе биле занемарљиве и да, према проценама, градска имовина у некретностима вреди око шест милијарди динара, Ковачевић је изнео катастрофичну процену да сва градска имовина не може да залегне за садашњи дуг и да ће на крају од ње остати само скупштинска зграда. Ковачевић своје излагање поентира питањем хоће ли ова градска власт почети да решава тешку финансијску ситуацију?



ПОСЛЕДЊА СЕДНИЦА ГРАДСКЕ СКУПШТИНЕ

власт транспарентно користи новац Крагујевчана у њихову корист. Конкретно, пресек дуговања према повериоцима последњи пут је рађен 30. априла ове године и у том тренутку обавезе града по основу краткоричних и дугорочних кредита, исказане у еврима, износе 16 милиона 830 хиљада и то су обавезе које град има до 31. децембра 2019. године. Када је реч о 2013. години, град треба да сервисира око четири милиона и 130 хиљада евра и тај износ ће успети да измири до краја ове године, тврди Веселиновић.

Члан Градског већа Небојша Васиљевић објашњава да је од 2004. године, када је садашња коалиција дошла на власт, заузет став да она мора да ради на стварању услова за отварање нових радних места, а предуслов за то је било велико улагање у изградњу инфраструктуре, што је постигнуто задуживањем, али су директне и индиректне користи велике и град је испредњачио над другим градовима у Србији. Створени су услови за долазак великих инвеститора, па је само од „Плазе“ град приходовао седам милиона евра, подсетио је Васиљевић.

И заменик градоначелника Небојша Здравковић тврди да без великих улагања у инфраструктуру, која су дошла са кредитним задужењима, не би било нових инвеститора и улагања, па је и то један од разлога због којег се у овом тренутку преговара о доласку једне велике немачке компаније из области аутоиндустрије у Крагујевац.

Одборник ДСС-а Драгослав Илић тако је, примера ради, рекао да је град преко Предузећа за изградњу града у последњих шест година уложио од осам до 10 милијарди динара у изградњу инфраструктуре у граду, а само се за развој водоводне и канализационе мреже годишње улаже од 200 до 300 милиона динара.

Према вестима које се ових дана појављују у штампи, и Светска банка позабавила се анализом задужености локалних управа у Србији, констатујући да дугови градова и општина расту и да су достигли 73 милијарде динара, те да држава мора да учини нешто како би се раст зауставио. У извештају се наводи да је Београд задужен кре-

дитима са преко 30 милијарди динара или 60 одсто годишњег буџета, да је кредитно задужење Крагујевца достигло једну трећину буџета, док је задужење Ниша нарасло на 1,1 милијарду динара по овом основу.

Др Петар Веселиновић каже да се у укупним обавезама града, која износе 5,4 милијарди динара, налази 1,4 милијарди динара обавеза директних корисника буџета и 1,2 милијарде динара обавеза индиректних корисника, од чега највећи део отпада на обавезе Предузећа за изградњу града. Поред измиривања дугова по кредитима, који се плаћају на време, град ће морати да се позабави и плаћањем ових обавеза.

Град према важећим законским прописима може у овом тренутку да се кредитно задужи за још око 60 милиона динара, чиме би достигао лимит од 50 посто прошлогодишњег прихода буџета. Такође, остаје да се зарађених, а непотрошених 113 милиона динара од буџета из прошле године распореди за потрошњу, а то ће се уредити ребалансом који се очекује ускоро.

## Саопштење „Чистоћа“

### Дугују 220 милиона динара

Јавно комунално предузеће „Чистоћа“ огласило се саопштењем у коме наводе да је изјава Горана Ковачевића, одборника Српске напредне странке, како ова комунална фирма има неисплаћених обавеза од милијарди и 400 милиона динара апсолутно нетачна.

„У својој изјави поменути одборник је дуг ЈКП „Чистоћа“ увећао за скоро седам пута или готово 700 процената. Без жеље да нагађамо да ли је у питању свесно обмањивање јавности или лаж из незнања, не улазећи, дакле, у нечије мотиве, отворено саопштавамо да укупан дуг ЈКП „Чистоћа“ и према добављачима и према банкама у овом часу износи близу 220 милиона, а потраживања према купцима, привреди и грађанима око 370 милиона динара“, наводи се у саопштењу „Чистоће“.

директних буџетских корисника.

Као што се могло предвидети, опозиционе странке СНС и ДС акценат су ставиле на лошу вест, критикујући све већу задуженост града, док су странке владајуће коалиције тежиште стављале на добру вест, бранећи своју политику задуживања која је стално изложена жестоким оспоравањима. Када се томе дода да је у току кампања за изборе у саветима месних заједница, није ни чудо што је расправа на моменте била усмерена на придобијање гласова за те изборе.

#### ■ Колико се дугује

Заменик председника одборничког клуба СНС-а Горан Ковачевић информира да су обавезе из градске касе 5,4 милијарди динара искористио је као потврду онога што већ месецима понавља за говорником Скупштине, а то је његова процена да су дуговања града око 50 милиона евра. Правећи паралелу са дуговањима из протеклих година он је саопштио да су на крају 2009. године обавезе буџета биле 3,6 милијарди динара, а на крају 2011. године 4,4 милијарди динара, из чега се види нагло повећавање дуга који се за годину дана увећао за целу милијарду.

И Душан Обрадовић, шеф одборничке групе ДС-а, придружио се критикама, истичући у први план податке да је прошле године из буџета за зараде запослених потрошено 1,4 милијарди динара и исто толико за робу и услуге. Уз коментар да оволика задуженост не може дуго да траје, он се zaloжио да се изађе у јавност са конкретним подацима коме, колико и до када град дугује.

#### ■ Све по закону

Др Петар Веселиновић, члан Градског већа за економска питања, истиче да су све краткорочне и дугорочне обавезе буџета по основу кредита града Крагујевца у потпуности измирене у предвиђеним роковима. Он је обавестио одборнике да је ревизорска кућа „Консултант ревизија“, која је обавила контролу завршног рачуна, дала званичан извештај да је у рачуну дат истинит и објективан приказ прихода и расхода, што је доказ да се буџетски новац користи по закону и транспарентно.

Када се о овоме дода да се све краткорочне и дугорочне обавезе на основу кредита у потпуности измирују у предвиђеним роковима, јасно се види да актуелна

#### РЕАГОВАЊЕ

### Сарадња свима доноси бољитак

(„Трка за тројмерима“, „Крагујевачке“ број 208)

У вашем листу објављен је текст под насловом „Трка за тројмерима“ и наднасловом „Војвођански кластер у Шумадији“. У том тексту су изнете неистине и инсинуације које ће можда захтевати и правну акцију, но за сада вас молимо да у складу са Законом о информисању, али и зарад ваших читалаца који заслужују да добију тачне информације, објавите овај текст/деманти.

Војвођански ИКТ кластер, ИКТ МРЕЖА и Нишки кластер напредних технологија, три репрезентативна кластера у сектору информационог технологија у Србији, имају потписан уговор о стратешкој сарадњи који даје оквир за њихово заједничко деловање. Као што сам рекао приликом оснивања ИКТ кластера Шумадије и Поморавља, људи који су тај кластер оснивали су у проце-

су припрема за оснивање тражили помоћ и савет од ова три ИТ кластера, а моје присуство на оснивачкој скупштини је знак наше подршке.

У тексту сте дали цитат из наводног „позива Војвођанског ИКТ кластера“. Наш кластер нити је саставио, нити икоме упутио било какав позив поводом оснивања ИКТ кластера Шумадије и Поморавља. Даље се у тексту инсинуира да управо Војвођански ИКТ кластер оснива ово удружење у Крагујевцу – што је потпуна бесмислица. Још је бесмисленија изјава Душана Пуаче (ако сте је коректно пренели) о „покушају да се што више програмера привуче у Војвођански ИКТ кластер и тако део послова и зараде прелије код њих“.

Душан Пуача је, како је најављено у вашем тексту, дошао на оснивање ИКТ кластера Шумадије и Поморавља, али није ништа од поменутих ставова изнео, већ је новом кластеру пожелело срећан рад.

Дозволите да додам да ми је жао што се појављују овакви текстови које се на непрофесионалан начин, без провере информација, баве овако важним темама, и то у области где сарадња може свима у Србији да донесе бољитак.

Милан Шолаја, директор Војвођански ИКТ кластер



ИНЦИДЕНТ У ФАБРИЦИ ФИЈАТ АУТОМОБИЛИ СРБИЈА

# Лудисти на фићиној траци

Пре двеста година чланови Лудистичког покрета, који је настао у Енглеској, а име добио по вођи Неду Луду, уништавали су машине које су сматрали кривцима за масовну незапосленост насталу за и након прве индустријске револуције. Масовно су се борили против капиталистичких предузетника тако да су од 1811. до 1816. године уништавали машине, рушили фабричке зграде и палили складишта.

Незадовољан радник или више њих, још није утврђено, у фабрици „Фијат аутомобили Србија“ није уништавао роботе, али јесте на монтажној траци изгребао на десетине аутомобила. То се десило у ноћној смени између петка и суботе. Према незваничним информацијама и причама радника који су те ноћи били на послу, пошто званичних саопштења још нема, проблем је на-

У ноћној смени између прошлог петка и суботе намерно је изгребано оштрим предметом на десетине возила, а до јуче није откривено ко је кривац, нити да ли их је више

стао у уторак, када се неколико радника сукобило са шефом из Италије, јер их у 20 сати није пустио на цигарет паузу. Према такође незваничним информацијама радници су то пријавили вишим руководиоцима и синдикату. Шеф Италијан је кажњен.

Према тврдњама анонимних радника нека возила су само изгребана, а на неким су исписане поруке са именом шефа од кога се тражи повишица плате, али му се поручује и да се врати у Италију. Огреботине и поруке урезане су крај стоп светла и са стране. Возила су

оштећена на самој монтажној траци. Према незваничним информацијама оштећени аутомобили су већ скинути са производне траке.

Неки медији су саопштили да је оштећено 31 возило и да се материјална штета креће око 50.000 евра, док су други број изгребаних аутомобила повећали за двадесетак.

У компанији „Фијат аутомобили Србија“ нису желели да коментаришу извештавање медија, већ су саопштили да ће се поводом овог инцидента огласити саопштењем за јавност, што до закључења овог броја „Крагујевачких“ није учињено.

Заменик председника Самосталног синдиката „ФАС“ а Зоран Марковић каже да, док је интерна фабричка истрага у току, нема право да говори о броју оштећених возила, као ни о причињеној материјалној штети. Иначе, на удару истраге су радници монтаже, њих око 100, који су били на послу спорне ноћи. Како се незванично сазнаје, круг осумњичених се сужава јер су производне

линије фабрике покривене видео надзором.

Овако нешто није смело да се деси. Синдикат ће учествовати у свему, а једино што знам је да нећемо допустити групну кривицу,

СИДНИКАТ ЗА ОТКРИВАЊЕ КРИВАЦА, ПРОТИВ КОЛЕКТИВНЕ ОДГОВОРНОСТИ



УРЕЗАНА ПОРУКА ШЕФУ „РУСО, ПОВИШИЦА“ НА ЗАДЊЕМ ДЕЛУ АУТОМОБИЛА

већ мора да се нађе кривац или кривци и казне само они, а не сви из те смене, каже Марковић.

Председник синдиката крагујевачке фабрике Зоран Михајловић претпоставља да је аутомобиле оштетио један човек, јер је рукопис порука исти.

То је вероватно последица услова у којима се ради. Млади се још некако са тим носе, али старијима је све теже.

Ради се у три смене, под великим притиском, а просечна плата је 34.000 динара, каже Михајловић.

Председник Уједињених грађанских синдиката „Независност“ Бранислав Чанак каже да је овакав по-

## НЕЗАДОВОЉСТВО

### Пробни рад и плате

У анонимном писму које је у понедељак стигло у нашу редакцију своје незадовољство понашањем менаџмента компаније „Фијат аутомобили Србија“ исказали су радници који су прошли пробни рад.

У новембру 2012. године у „ФАС“ у су једном броју запослених повећане плате за 13 одсто, односно запосленима који су имали у том тренутку више од шест месеци стажа у „Фијату“. Прича је била да ће остали запослени, када им протекне шест месеци пробног рада и наставе да раде у „ФАС“ у, добити то исто повећање плате од 13 одсто. Од тада је прошло још шест месеци, а од повећања ништа, а и не зна се да ли ће га бити пошто нико не налази за сходно да запосленима пружи било какву информацију, написали су незадовољни радници.

Они повећање плата траже по члану 104. Закона о раду који гарантује за исти рад исте плате. Пословодство „ФАС“ а се највероватније позива на члан 41. истог закона који предвиђа да пробни и приправнички рад могу са шест месеци да буду продужени на годину дана. Ствар је, дакле, у тумачењу Закона о раду.

После 23 године од престанка извоза „југа“ брод са 3.000 аутомобила „фијат 500 Л“, произведених у Србији, поново је упловио у америчку луку и означио почетак извоза на ово тржиште. Планирано је да до се краја године у Америку извезе више од 35 хиљада возила

После 13 дана пловидбе од луке Бар крајем прошле недеље брод са 3.000 аутомобила „фијат 500 Л“, намењених америчким дилерима, стигао је у луку Балтимор. Ово је други модел који „Фијат“, после модела „500“, извози за Америку. Упловљавање брода у америчку луку представља значајан датум за Србију, јер први пут после 23 године један производ аутомобилске индустрије „мејд ин Србија“ поново, после „Заставиног“ „југа“ улази на америчко тржиште. После Балтимора брод са остатком контингента отпловио је за канадску луку Халифакс и за Лос Анђелес где ће такође бити испоручене прве пробне количине „фијата 500 Л“.

Према речима Александре Ранковић, директорке за комуникације фабрике „Фијат аутомобили Србија“, ова компанија планира да из Крагујевца до краја године у Америку извезе неколико десетина хиљада возила.

Ова пробна количина аутомобила служиће дилерима да до лета приме прве поруцине, јер тек од септембра очекујемо већи прилив аутомобила из Крагујевца у Америку, када и почиње званична продаја модела „500 Л“ и модела „500 Л тракинг“, рекла је Ранковићева.

По цени модел „фијат 500 Л“ у Америци требало би да буде позици-

АУТОМОБИЛИ ПРОИЗВЕДЕНИ У КРАГУЈЕВЦУ СТИГЛИ У АМЕРИКУ

## 500L упловио у Балтимор



АМБАСАДОР ПЕТРОВИЋ НА ДОЧЕКУ „ФИЈАТА 500Л“ У БАЛТИМОРУ

ониран изнад модела „500“ који у основној верзији кошта 15.000 долара, што значи да се очекује цена од 16.000 до 25.000 долара, што спада у ред аутомобила средње класе. „Фијат“ на Америчком тржишту пре свега жели да побуди емоције,

нарочито код емиграната, и зато је 30 одсто аутомобила са мануелним мењачем, а продаја је усмерена на оне градове где има доста Европљана и то, пре свега, Италијана. Управо због тога на телевизији у Америци већ могу у ударним терминима



ВОЗИЛА ИЗ КРАГУЈЕВЦА ИСПАРКИРАНА НА АМЕРИЧКО ТЛЕ

да се виде спотови који најављују продају.

Свечаном дочеку аутомобила у балтиморској луци присуствовао је и амбасадор Србије у САД Владимир Петровић, иначе рођени Крагујевчанин, који је рекао да ће „500 Л“ би-

ти један од највећих извозних производа из Србије, а да ће сваких 12 дана у Америку, која је највеће светско тржиште за продају аутомобила, долазити контингент од по 3.000 возила.

У разговорима са представницима „Фијата“ и локалним дилерима у околини Вашингтона и Балтимора сазнао сам да већ постоје листе чекања за куповину овог модела, истакао је амбасадор Петровић.

Да би новинарима показао да „фијат 500 Л“ није мали аутомобил, пошто је Америка симбол великих кола, амбасадор Петровић се са још једним крупнијим представником лучког синдиката сликао у аутомобилу у који су обојица ушли без проблема. Конгресменка српског порекла Хелен Делић Бенгли рекла је да је задовољна због великог извозног ангажмана Србије.

## СВИ БИ ДА РАДЕ У „ФИЈАТУ“

### Хиљаду пријава

Интересовање за посао у фабрици „Фијат аутомобили Србија“ је велико. Готово свакодневно незапослени долазе у крагујевачку филијалу Националне службе за запошљавање интересујући се за посао у ФАС-у. У овом тренутку око 1.000 незапослених предало је своје радне биографије и спремни су да се запосле у фабрици аутомобила.

Према речима директорке крагујевачке филијале НСЗ Љиљане Петровић, у току је конкурс фабрике „Фијат аутомобили Србија“ за талентоване младе инжењере са факултетском дипломом у области машинства,

електротехнике, технике и информатике. Интересовање незапослених за тај конкурс је, такође, велико.

Начелница Одељења за посредовања у запошљавању Весна Миловановић каже да је интересовање за посао у ФАС-у и код коопераната велико и на сајмовима запошљавања и образовања.

На регионалном Сајму запошљавања и образовања одржаном пре месец дана компанија ФАС, и ако није огласила тачан број радника који би запослила, добила је око 1.500 радних биографија, рекла је Миловановићева и додала да су исто толико биографија добили и „Фијатови“ добављачи који су учествовали на том Сајму.



тез радника недопустив, али наглашава и да овај инцидент показује колико је слаб синдикат у „ФАС“-у. Према његовим речима држава је „Фијату“ дала милијарде и шта све не, само да дође у Србију, а самим тим и одрешене руке да ради шта хоће и сам одређује колико ће ко и како да ради.

Према речима професора социологије на Факултету политичких наука Чедомира Чупића споран је, али и опасан, начин на који је радник протествовао. Фабрички синдикат осудио је у понедељак уништавање имовине фабрике када је изгребан један број возила на монтажној траци и затражио да се истраже мотиви починилаца. У синдикату кажу да незадовољни радници имају две могућности да истраже незадовољство условима рада или зарадом, а то је да се обраде синдикату или пословодству.

- Ми имамо сазнања да су радници због кашњења делова од коопераната радили у последње време под притиском, али немамо потврду да је то био мотив за наносење штете на возилима, рекао је Зоран Марковић.

Разлози овог вандалског понашања су, како пишу неки београдски медији, револт радника што им није било дозвољено да користе паузу за пушење, али и неки лични сукоб радника са шефом смене у којој се инцидент догодио. Насупрот писању медија да полиција спроводи истрагу начелник Полицијске управе у Крагујевцу Иван Ђоровић рекао је да полиција нема информацију о том догађају.

- Наша сарадња са фабриком „Фијат аутомобили Србија“ је одлична и уколико затраже од нас реговаћемо, а до тада не желимо да се мешамо у унутрашње послове компаније, рекао је Ђоровић.

Ипак, највише пажње изазвала је чињеница да су радници нанели штету компанији од које живе. Готово је сигурно да виновника или виновнике овог инцидента чекају откази.

М. Ђ.

- Ово је доказ да се ствари поправљају и то ме чини срећном, изјавила је деведесетогодишња конгресменка.

Према динамици доласка бродова и количинама може се закључити да „Фијат аутомобили Србија“ планирају да до краја године на ово тржиште извезу више од 35.000 аутомобила. „Фијатови“ модели „500 Л“ за Северну Америку опремљени су потпуно новим мотором 1,4 мултиер турбо од 160 коњских снага. Овај мотор је посебно дизајниран за северноамеричко тржиште и одликује се највећом специфичном снагом, највећом апсолутном снагом и највећим обртним моментом у својој класи. Модел се истиче смањеном емисијом издувних гасова и потрошњом горива, широким избором конфигурације простора за путнике и изузетном флексибилношћу решења простора за пртлаг. Одликује се најбољим индексом простора за путнике у својој класи, а панорамски прозори гарантују најбољу видљивост.

И по трошковима одржавања и перформансама је најбољи у својој класи. Понуда је недавно проширена са две нове опције мотора. У „Фијату“ тврде да је „500 Л“ једини модел у својој категорији са константним порастом продаје у Европи, упркос неповољној економској ситуацији. До сада је пристигло око 43.000 поруџбина за ове аутомобиле само са европског тржишта.

Иначе, америчко тржите је бирљиво, али и богато, па је италијански аутомобилски гигант захваљујући куповини „Крајслера“ повећао профит, од чега су трећину зараде остварили фабрике из Америке. Масовна производња модела „500 Л“ за северноамеричко тржиште почела је у марту у Крагујевцу, у највећој фабрици аутомобила у југоисточној Европи.

М. ЂЕВИЋ

## ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈИ УСТАНОВА КУЛТУРЕ

# Исказали се и са мало пара



Одборници Скупштине града први пут су, на седници одржаној прошлог петка, разматрали извештаје о раду и пословању за 2012. годину десет установа културе чији је оснивач град Крагујевац - Народне библиотеке „Вук Караџић“, Народног музеја, Историјског архива Шумадије, Спомен парка „Крагујевачки октобар“, Завода за заштиту споменика културе, Књажевско српског театра, Позоришта за децу, Дома омладине, Центра за неговање традиционалне културе „Абрашевић“ и Музичког центра.

Годишњи извештаји показују да су све наведене установе пословале позитивно у протеклој години и да су, упркос буџету који једва да је подмиривао зараде запослених, успеле да, захваљујући ентузијазму, осмисле и организују занимљиве догађаје и привуку значајан број посетилаца. Према стању приказаном у извештајима, све установе оствариле су суфицит и на рачунима им је из прошле године претекло од 277 динара (Историјски архив) до 9,9 милиона (Завод за заштиту споменика културе).

### Програми сведени на минимум

Заједничко свим извештајима је закључак да су, упркос великим финансијским ограничењима и недостатку пара реализовани сви планирани програми, који су у години кризе успели да привуку бројне посетиоце. Програми су реализовани, махом, комбинацијом сопствених прихода и наменских средстава града који је за ове потребе прошле године издвојио близу 300 милиона динара.

Тако, рецимо, у извештају Народне библиотеке, која је имала на располагању годишњи буџет од 52 милиона динара (а највећи део, преко 30 милиона, отишао је на зараде запослених и текуће одржавање), стоји да је протекле године прикуљено преко 800 хиљада динара донација, чиме је обновљен инвентар и опрема и унапређени услови коришћења читаонице научног фонда. Највећи проблем на који запослени

Упркос недостатку пара, у установама културе реализовани су сви планирани програми, који су у години кризе успели да привуку бројне посетиоце. Програми су реализовани комбинацијом сопствених прихода и наменских средстава града, који је за ове потребе прошле године издвојио близу 300 милиона динара

у овој установи годинама указују је неадекватан простор, па је тим поводом прошле године уприличен разговор са чланом Градског већа за инвестиције Небојшом Васиљевићем и разматрано неколико локација у граду.

Запослени у Народној библиотеци похвалили су се и побољшањем у попуњавању фондова, нарочито у односу на 2011. годину. Укупно је приновљено преко десет хиљада публикација, од којих је град купио 3.990, а на поклон је добијено 6.369 примерака.

Једини негативни тренд је стагнација броја корисника у односу на претходну годину. Упркос најмањој чланарини у региону, број корисника стагнира и прикуљено је нешто мање од 1,2 милиона динара, што је на нивоу ранијих година. „Економска криза и недостатак средстава онемогућили су планиране послове, а како неадекватна финансијска подршка траје и даље, последице ће тек бити видљиве и драстичне“, закључено је у годишњем извештају Народне библиотеке.

Проблеми са зградом има и Центар за неговање традиционалне културе „Абрашевић“, а у извештају је наведено да простор који се користи за пробе угрожава здравље деце и запослених, а веома скупоцена ношња смештена је у неадекватним просторијама. Због недостатка новца многи пројекти остали су нереализовани.

Ни у Народног музеју ситуација није много боља. И поред тога што је од 34 милиона динара потрошено нешто више од 33, па је на рачуну „претекло“ око 11 хиљада динара, наведено је да је претходна година била кризна, пословање сведено на минимум, програми скраћени, а остало је и доста неизмирених

обавеза према добављачима које су пренете у ову годину и износе 12,9 милиона динара.

У Дому омладине успели су да, иако је недостајало пара, реализују 180 разних културно-уметничких програма, међу којима 50 индивидуалних музичких програма и седам музичких догађаја са укупно 86 извођача, 60 одиграних позоришних представа. Ове догађаје директно је испратило око 28.000 људи, док су појединачне посете варирале од пар десетина хиљада („Арсенал Фест“) до неколико стотина (клубски програми).

Завод за заштиту споменика културе остварио је највећи суфицит у пословању у 2012. у износу од 9,9 милиона динара, што са пренетим средствима из претходне године износи укупно 11,5 милиона динара. Поред редовне делатности, Завод се бавио и изградом бројних пројеката са којима ће конкурисати у овој години.

### На маргинама

Скупштинску дискусију о извештајима установа културе отворила је Јована Јовановић (ДС-СДПС) која је рекла да је основна карактеристика свих установа учмалост и слаба посећеност, као последица неатрактивних садржаја и поставила питање да ли градска власт уопште има намеру да унапреди културни живот и граду. Колико је културна понуда била занимљива сведочи број посетилаца у Ноћи музеја који је, према њеном мишљењу, био мањи него у осталим градовима у Србији. Она је као пример навела и Спомен парк и Музеј „21. октобар“ који, према подацима којима располаже ДС, једва преживља-

ва, а прошле године посетило га је свега 20.000 људи, колико их је било само у једној Ноћи музеја у Музеју Војводине.

Овој тврди супротставио се председник Скупштине Саша Миленић, који је рекао да није тачно да културни догађаји у граду немају публику и као примере навео Књажевско српски театар и Позориште за децу, који су пуни на свакој представи.

- Културни живот града Крагујевца је један од најживљих, а наше амбиције подржане су односом града, о чему сведочи податак да је извршење буџета у овој области било око 90 одсто. У Америци култура учествује у стварању бруто домаћег производа са двоцифреним процентом и то је перспектива којој треба да тежимо, рекао је Миленић.

У тешким економским условима у којима раде запослени у култури изражавају сву своју креативност и то је најбоље што могу да дају у овом тренутку. Сви буџети установа културе су једва довољни за плате запослених, којима је препуштено да сами осмишљавају акције и анимирају посетиоце. Најлакше је оптужити локалну самоуправу да не брине о култури, младима, деци, објектима културе, а не узети у обзир целокупну ситуацију у земљи.

- У оквиру предизборне кампање пре годину дана бавили смо се многим темама, али заборавили смо на културу. То није само проблем овог скупштинског сазива, нити оног из 2004. године. Култура је увек била на маргини, најмање средстава и простора било је за културу. Упркос томе, запослени у овим установама својим ентузијазмом стварали су нешто што је имало одређену вредност и било репер града који има одређену културну дешавања, рекла је Славица Коминац, заменик председника Скупштине града.

Како је ово први пут да су извештаји установа културе представљени градским одборницима, изражено је очекивање да ће они следећи пут бити стручно боље обрађени и разумљивији онима који немају директних контаката и нису везани за ову област.

Гордана БОЖИЋ





ГОДИШЊИЦА ПРЕДСЕДНИКОВАЊА ТОМИСЛАВА НИКОЛИЋА

# Апологете и неверне томе

Пише Слободан Цупарић

Опште је познато да су политичари у предизборним кампањама „широке руке“ када су у питању обећања, да их деле нештедимце „шакком и капом“. Све то чине не би ли придобили гласачко тело – и та пракса се годинама понавља. „Скенирање“ првих година дана од изборне победе Томислава Николића само потврђује да, иако су се у предизборној кампањи током пролећа 2012. године могла чути многобројна обећања, Николић са места шефа државе не може да утиче на многе области, али се позитивно оцењује то да је дао оставку на место председника СНС и направио извештај заокрет у својим ставовима према ЕУ и региону. Конкретније, раскинуо је са националистичком политиком.

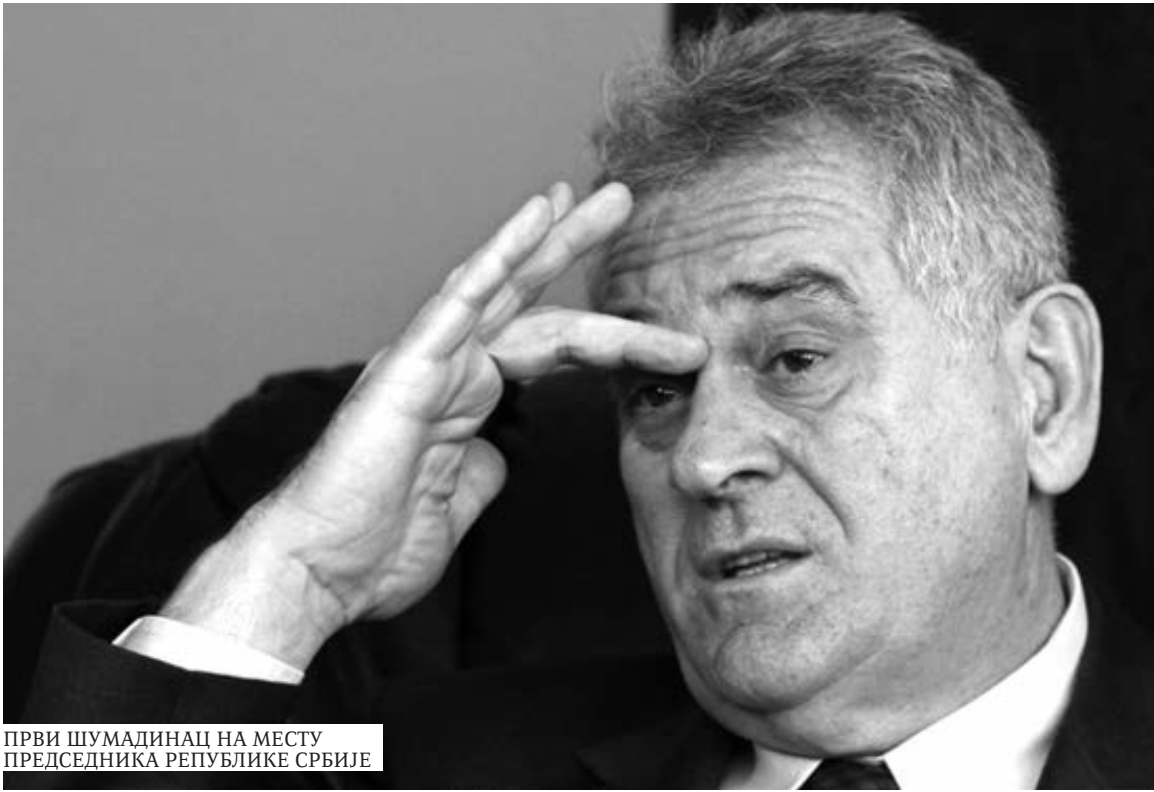
Скептичнији, ипак, примећују да из Томислава Николића каткад проговори онај стари радикал.

– Афористичари су склони тврдиња да се највише лаже током рата, пред изборе и после лова, каже за „Крагујевачке“ Мирко Чикириз, председник Окружног одбора СПО у центру Шумадије. – Све странке у кампањи обећавају могуће и немогуће, па је тако било и од стране Томислава Николића. Позитивно је за развој демократије у Србији то што је дао оставку на место председника напредњака, што ће то, вероватно, бити образац понашања за све будуће српске лидере. „Минус“ му је што из њега, често непотребно, проговори онај стари радикал који наговештава да је и даље актуелна и жива превазиђена популистичка демагогија.

На истој „таласној дужини“ је и Марко Николић, члан Председништва ЛДП, који потврђује да су у праву они који говоре о „старом карактеру“ председника Томислава Николића, који је могао да се види у више наврата у претходних година дана. Сваку своју изјаву започео је гафовима, где је причао једну причу у Скопљу, другу у Грчкој и малтене посвађао Македонце и Грке. У сваком случају, потенцира Марко Николић, председник Србије не би у протеклој години могао да се похвали својим учинком у домену регионалне сарадње, што је, верује, резултат његовог оптерећења догађајима из прошлости.

Једногодишњи учинак председника Томислава Николића другачије сагледава један од „младих лавова“ и узданица крагујевачких напредњака Горан Ковачевић, који надахнуто говори о свом „учитељу“:

– Томислав Николић је председник Србије који је дефинитивно променио ову државу. Својим поступцима, начином понашања и чињеницом да је из Шумадије, из Крагујевца, практично је освежење



ПРВИ ШУМАДИНАЦ НА МЕСТУ ПРЕДСЕДНИКА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Нико му не спори као добар потез што се повукао са чела странке с којом је победио и што се држао уставних овлашћења, мада му она не дају богзна какве могућности у креирању и спровођењу државне политике. Замерке су углавном на нека дипломатска „истрчавања“ и неодмерености из којих избија национализам и популизам

на политичкој сцени Србије. И то што ради кад је националиста, и то што ради кад је демократа, и то што ради када брине о свим грађанима Србије – и оним који се налазе на ивици егзистенције, и онима који себи могу да приуште лагодан живот... Све то говори да је он председник свих грађана Србије, прави изворни Шумадинац – најбоља традиција онога што Шумадија може да понуди, каже Ковачевић.

■ Николић - Дачић - Вучић

Међу Николићеве „плусеве“, када се сабира учинак у првој години његовог председниковања, убраја се и испуњено обећање да се држи овлашћења, тачније да се не меша превише у рад Владе, али ни у рад своје (бивше) странке. Да ли је исхитрена и површна опаска из опозиционих редова да је Николић помало маргинализован од двојца Вучић-Дачић?

– Верујем да је добро што се Томислав Николић држи уставних овлашћења, каже Мирко Чикириз. – Добро је, такође, што покушава да буде председник свих грађана – без претераног утицаја на рад своје бивше странке. С друге стране, међутим, мислим да је с ова два потеза Николић изгубио на политичкој тежини.

По речима Марка Николића, маргинализација Томислава Николића практично је резултат тренутног односа снага у самој СНС, као и у Влади, где је имао резерви ка бриселском споразуму и ка договору са Приштином – иступајући са другачијим предлозима. Тада је, подсећа Марко Николић, доживео пораз на реалном политичком терену и сад покушава да игра једну врсту подељене улоге – где Вучић у оквиру СНС представља европејца, а председник Николић и даље игра на старе националистичке гласове.

– Томислав Николић не може да буде маргинализован од двојца Вучић-Дачић, као што



ИЗ ПРЕДСЕДНИКА ПОВРЕМЕНИ ПРОГОВОРИ „ОНАЈ СТАРИ“: МАРКО НИКОЛИЋ

ни Ивица Дачић, ни Александар Вучић не могу да буду скрајнути од Томислава Николића, тврди Горан Ковачевић. – Многи опозициони политичари и многи аналитичари не схватају да су институције у Србији кључна ствар и да су се правила променила. Томислав Николић обавља функцију председника Србије на опште задовољство свих грађана Србије, а Дачић и Вучић воде Владу. У тој подели посла и један и други и трећи функционишу изванредно.

■ Ордење „на кило“

Кључно у Николићевом раду, и то му је велики „плус“, је окретање ка Европској унији, које је неупоредиво у односу на очекивања, јер је ситуација у процесу евроинтеграција Србије много боља него када је ступио на место председника. „Минус“ је, међутим, што из Николића понекад спонтано проговара, како виде поједини аналитичари, „она личност пре осветљења“. Може ли се то тумачити логичним код људи који потпуно промене своје ставове?

– Не бих се сложио да се председник Николић у великој мери окренуо Европској унији, оцењује Марко Николић. – Кад погледамо његово практично деловање, не треба занемарити да је ордење ис-

кључиво делио по бившем Совјетском Савезу, разним председницима који се представљају антиглобалистима, затим постхумно председнику Венецуеле Чавезу... Дакле, свим људима који нису представници модерног света којем Србија треба да припада. Српски председник је просто заљубљен у земље које не припадају европском политичком моделу, већ, пре свега, азијско-латиноамеричком погледу на свет.

Горан Ковачевић потенцира да се Томислав Николић није окренуо Европи, већ свету и да је минулих дана с председником Русије Владимиром Путином потписао Декларацију о стратешком партнерству, да се надамо потписивању споразума са ЕУ, а свакодневно потписујемо билатералне споразуме са многим земљама у свету...

– Србија данас има другачији начин функционисања и мени је жао што поједини људи никако не могу да се отргну из времена деведесетих, двехиљадитих, не могу да схвате да се друштво данас мења, да Србија изгледа потпуно другачије, да није заробљена у њихове мале партијске интересе. Србија може да буде отворена према свима – и то најбоље демонстрира њен председник Томислав Николић, каже Горан Ковачевић.

Мирко Чикириз сматра да је Николићев велики „минус“ у томе што понекад непотребно из њега проговара онај стари радикал, а држава од тога има само штету. Евентуалну корист од Николићевог „повратка у прошлост“ има он сам, а Чикириз верује да председник државе то свесно ради и да тиме жели да покупи гласове и оних који су за чланство у ЕУ и оних који су против.

■ Глас народа

Да ли је недавни наступ председника Томислава Николића у Уједињеним нацијама о раду Трибунала у Хагу био непотребно свађалачки, неискрен и штетан по националне интересе Србије и с намером, како тврде појединци из опо-

зиције, да распламса антизападно расположење?

– Председник државе Томислав Николић је у Уједињеним нацијама бранио интересе Србије, рекао оно што практично огромна већина српског народа мисли о функционисању Хашког трибунала, тврди Горан Ковачевић. – Иначе, свако онај ко се не осећа довољно добро, ко мисли да председник Србије не ради добро свој посао, ко не мисли да води добро демократску и националну политику ове државе – може да се кандидује на следећим изборима, па да својим аналитичким размишљањима, својим опозиционим деловањем и својим поверењем које ће скупити код грађана Србије покаже како та политика има већу подршку. Наравно да је то немогућа мисија, јер овако како данас ради Томислав Николић, пред њим је још барем један мандат, тврди Ковачевић.

Мирко Чикириз је убеђен да је Николићев иступ на Генералној скупштини УН био више окренут унутрашњој јавности него земљама чланицама УН. Тако су, подсећа, некада радили и Слободан Милошевић и Милан Милутиновић, а таква врста наступа штетна је по националне интересе Србије.

– Не можете ићи на Запад, а повремено водити кампању против њега и распламсавати антизападно расположење, које је код нас и даље у великој мери присутно – управо због оваквих неодговорних наступа пре свега шефова државе и утицајних политичара, апострофира Мирко Чикириз. – Ако погледате састав Народне скупштине, видећете да су само посланици ДСС против уласка Србије у ЕУ, а да су сви остали представници народа за чланство у Европској унији.

Слично размишља и Марко Николић, који тврди да је председников говор на Генералној скупштини УН више намењен за домаћу употребу с циљем да се у самој Србији створи антизападно расположење, где се ова држава представља сталном жртвом одређених процеса који се дешавају у ЕУ и САД. Отуда и сам Томислав Николић нема могућности да изађе из тих оквира који сам себи задаје, експлицитан је Марко Николић.

Србија је, упозоравају стручњаци, без свеже памети, па се боје да се на политичкој сцени у догледно време неће појавити ни друге идеје, ни



НИКОЛИЋ СЕ ПОКАЗАО И У ДОБРОМ И У ЛОШЕМ СВЕТЛУ: МИРКО ЧИКИРИЗ

друге политичке елите. Отуда и не виде простор за драматичне промене и бољитке. На том фону је и академик Љубомир Симовић, који „дијагностикује“ стање у земљи и опажа да Србија у овом кључном моменту нема политичку елиту која је кадра да поведе народ путем изваљења – и каже:

„Бојим се да међу нашим политичарима има и оних који не знају где је чему место и шта се где говори. Како отворе уста, направе штету. Како коракну, нешто оборе и развију. Невероватно је како ми лако заборављамо политичку прошлост оних који се кандидују за највише државне функције“.



ИНСТИТУЦИЈЕ У СРБИЈИ ПОСТАЈУ КЉУЧНА СТВАР: ГОРАН КОВАЧЕВИЋ



**НАЈАВЉЕНЕ ИЗМЕНЕ ЗАКОНА О РАДУ**

# За лакше отпуштање радника

**З**акон о раду ће, по свој прилици, морати да се мења. Измене овог закона, који је међу најосетљивијим правним актима, поред Уније послодаваца Србије траже и амерички привредници у Србији, Међународни монетарни фонд и потенцијални страни инвеститори. Ова проблематика поново је актуелизована после изјаве америчког амбасадора у Србији Мајкла Кирбија да је овде скоро немогуће било кога отпустити.

Послодавци и представници страних пројеката у нашој земљи траже флексибилније прописе, што заправо значи лакше отпуштање, а то правдају тиме да ће послодавци ако лакше могу да отпуштају, лакше моћи и да запошљавају нове раднике.

У „Ју-Ес Ејд“ - овом пројекту за боље услове пословања сматрају да је наш садашњи Закон о раду један од најмање флексибилних у Европи, што, како кажу, повећава цену и ризик запошљавања радника.

- Овај пропис зато мора да буде потпуно измењен да би се запошљавање учинило једноставнијим и јефтинијим. Међу неопходним променама јесте измена обрачуна отпремнине, коју би требало везати за стаж код садашњег послодавца, а не за укупан радни стаж, као и продужавање трајања уговора о раду на одређено време



Радници се не слажу да рад на одређено време траје до три године, а против су и флексибилног радног времена, плата без топлог оброка и превоза и лакшег отпуштања, што предвиђају измене закона. У Унији послодаваца, пак, тврде да је актуелно радно законодавство померило равнотежу права и одговорности у корист запослених, а на штету послодавца, као и да садашњи систем фаворизује запослене на рачун незапослених

начин исплате отпремнина у случају проглашења вишкова запослених, трајање и услове рада на одређено време, унапређење постојећих и увођење нових флексибилних облика рада, укључујући и рад преко приватних агенција за запошљавање, годишње одморе, начин обрачуна зараде, престанак радног односа, заштиту појединих категорија запослених, начине и услове за утврђивање репрезентативности синдикалних и удружења послодавца, као и на одредбе о заштити синдикалних представника.

На дневном реду ће се, дакле, наћи управо оне области чије измене траже послодавци, а шта ће се на крају искристалисати као коначан текст предлога измена Закона о раду зависи и од других учесника у процесу. Иначе, радну групу за измену чине представници Министарства рада, запошљавања и социјалне политике, укључујући и Инспекторат за рад и представнике репрезентативних синдиката и удружења послодавца, који су чланови Социјално-економског савета.

- Имајући у виду различите интересе оних који представљају свет капитала и запослене, као и обавезе државе да многе одредбе усклади са међународним стандардима, очекује се тежак рад на постизању договора о свим отвореним питањима, сматра Зоран Мартиновић, државни секретар у Министарству рада и запошљавања, додајући да би до краја ове године могли да буду усвојени и нови Закон о раду и Закон о штрајку. Синдикати су се сагласили са предлогом да послодавац исплати отпремнину само за оно време које је радник провео у том предузећу.

Према речима председнице Асоцијације слободних и независних синдиката (АСНС) Ранке Савић ова измена је прихватљива.

- Овде нико неће запослити некога ко има 45 година, ако у случају отказа мора да му исплати отпремнину за претходних 20 година стажа које је провео код неког другог послодавца. Због тога

подржавамо ту измену. Не слажемо се да се рад на одређено време са једне пројекта на три године. Познајући наше прилике то значи да ће сви отпуштати те запослене после три године. Поред тога, они за то време не могу да планирају живот или да подигну кредит јер не знају шта ће бити после три године, сматра Ранка Савић.

#### ■ Флексибилно радно време

Према речима Драгана Зарубице, потпредседника Савеза самосталних синдиката Србије, представници запослених садашњем закону највише замерају лошу примену у пракси. О новим решењима моћи ће да суде тек када она стигну на дневни ред Социјално-економског савета.

- Лансирају тај флексибилни рад, скраћење породилског одсуства на три месеца, као могућност, скраћење годишњег одмора, први део на десет дана, смањење других права што се тиче боловања и неких других накнада, каже Зарубица.

У Самосталном синдикату металаца тврде да је сваки нови Закон о раду лошији од претходног, а да се новим изменама права радника још више угрожавају и урушавају.

Потпредседник Синдиката металаца и први синдикалац „Застава камиона“ Горан Милетић каже да су сви предлози измена Закона о раду неповољни за раднике и да ће овај закон, ако се усвоји како је

МОРАМО УСКЛАДИТИ РЕШЕЊА СА ЕВРОПСКОМ УНИЈОМ:  
ЈОВАН КРКОБАБИЋ



ПОДРЖАВАМО ИЗМЕНУ КОД ИСПЛАТЕ ОТПРЕМНИНА:  
РАНКА САВИЋ

предложено, бити убедљиво гори од свих претходних.

- Схватам да смо ми као земља преузели обавезе према међународним организацијама и конвенцијама Међународне организације рада да усагласимо наше законодавство са европским. Ту морамо да водимо рачуна и о томе да су те државе јаче од наше и да оне радницима који нису радно ангажовани, или су остали без посла, обезбеђују социјална давања од којих породица може нормално да живи док не нађе нови посао. Код нас није тако и губитак радног места може се поредити са губитком живота, јер човек са педесетак година нема никакве шансе да се поново запосли, објашњава Милетић.

Комплет измена Закона о раду пропагира такозвану „флексибилност“. Шта то заправо значи?

Милетић каже да се ради о сигурности у флексибилном радном времену.

- Флексибилно радно време, по нама, с обзиром на стање у привреди и држави, значи да послодавац може, по свом нахођењу, да ангажује радника када њему треба и колико треба, а да после тог ангажмана радник данима седи код куће и чека да га газда поново позове да ради. Да би то спровели у дело измене закона предвиђају и оснивање приватних агенција за привремено запошљавање радника, које ће вршити селекцију радне снаге и упућивати је послодавци-

ма. Послодавац плаћа агенцијама, а оне радницима. Ти радници, по мом дубоком уверењу, неће имати никакву заштиту, зависеће од воље власника агенције, а питање је и да ли ће им бити исплаћено оно шта им следује по неком уговору и да ли ће уопште остварити право на допринос за пензијско и инвалидско осигурање и здравствену заштиту, за време које су провели на раду, мисли Горан Милетић.

#### ■ Плате „очишћене“ од додатака

Измене Закона о раду предвиђају и потпуно нов начин обрачуна зарада. Интенција је да се укину сви додаци који сада постоје. Плата ће се, ако се усвоји измена ове одредбе, обрачунавати без регреса, топлог оброка, превоза и осталих додатака. Иде се на то да се исплаћује „чиста“ плата, а да све остало буде дато у надлежност послодавцу. Ако он жели неког радника да награди то ће и учинити, а ако не жели ником ништа.

- На овај начин колективни уговор у коме су прецизирани сви елементи зарада губи смисао. Измене закона предвиђају да се ова питања регулишу правилницима и уговорима о раду. Чак и у уговору о раду неће бити прецизирано које послове из систематизације обавља радник. Послодавац ће радника по свом нахођењу моћи да упуту на рад код другог послодавца у кругу од 50 километара од места рада, или на друга радна места која су ниже или више категорије од оних за које је радник квалификован, објаснио је Милетић.

Самостални синдикат металаца Србије види два начина синдикалне борбе да се не усвоји већина предложених измена Закона о раду, за које тврде да су на штету радника. Први сценарио је да синдикална управа оформи тим стручњака који урадити одговор на предложене измене закона и са својим аргументима то предочи Министарству рада и запошљавања.

Други начин је да синдикат у старту одбије све ове предлоге, да формира јако језгро које ће организовати протесте, а они ће уследити одмах по ступању измена закона у скупштинску процедуру. И док синдикалци спремају протесте у Унији послодавца Србије тврде да је садашње радно законодавство померило равнотежу права и одговорности у корист запослених, а на штету послодавца, као и да садашњи систем фаворизује запослене на рачун незапослених, односно старије на рачун млађих генерација. У Унији такође тврде да се свака друга новооснована фирма угаси у току прве три године и да због тога траже да рад на одређено време, уместо једне, траје три године.

У Министарству рада кажу да идеалног решења нема, али да се о том закону морају питати све стране. Министар за рад и социјална питања Јован Кркобабић каже да треба добро промислити како би се наша решења која су прихватљива и за послодавце и за раднике, а истовремено економски могућа.

- Морамо и ту да водимо рачуна да оно што радимо буде у складу са стандардима Европске уније да не би смо два пута радили исти посао, каже Кркобабић.

За сада постоји сагласност да је постојећи закон омогућио бујање сиве економије, непланско трошење новца за отпремнине, као и различите аршине за запослене у приватном и јавном сектору. Синдикално организовање код приватника остало је на нивоу декорације, док је у јавним службама пренаглашено.

Милутић ЂЕВИЋ



У ЗАПАДНИМ ЗЕМЉАМА СЕ ОНИМА БЕЗ ПОСЛА ОБЕЗБЕЂУЈУ СОЦИЈАЛНА ДАВАЊА:  
ГОРАН МИЛЕТИЋ

с једне на три године, уз могућност да се у неким случајевима такав уговор и продужи, каже Џо Лаутер, директор „Ју-Ес Ејд“ - а.

Према његовим речима, тако би се смањили ризици по послодавце и трошкови запошљавања нових радника, што би повећало вероватноћу да послодавци запосле нове раднике у Србији.

- Из недавно спроведене студије ММФ-а, као и из резултата прилично радикалних реформи радног законодавства у Немачкој, види се да флексибилнији прописи о раду позитивно утичу на смањење незапослености. Стопа незапослености међу младима у Србији од 51,2 одсто само потврђује да су, осим ових, неопходна и друга решења попут програма обуке, праксе, као и регулисања рада агенција за привремено запошљавање, наводи Лаутер, додајући да је од отпуштања горе имати привреду у којој млади не могу да нађу посао и морају да напусте Србију, док они који изгубе посао немају наду да ће га поново наћи. По њему садашњи закон веома је ригидан, јер се њиме штите радници у јавним предузећима и државним органима.

#### ■ Нов начин обрачуна отпремнина

У Министарству рада, запошљавања и социјалне политике рекли су да ће се измене односити на



Пише Јаворка Станојевић

## РЕЗУЛТАТИ ПРИМЕНЕ ЗАКОНА О РЕСТИТУЦИЈИ

# Коме ће још потећи сузе радоснице

Радоје Симоновић, Крагујевчанин познат по активном залагању за реституцију, каже, од када је одрастао два пута је заплакао. Када је изгубио оца и пре неколико дана. Тада је добио решење о враћању два локала у кући деде Радоја, од кога је наследио име и обавезу да исправи неправду коју су овој угледној и честитој породици нанеле комунистичке власти. Иако им је враћена тек десетина онога што он и нећак, као једини наследници, потражују, Симоновић је задовољан, јер се нада да ће за осталих 90 одсто дедине заоставштине коју чине станови у кући у центру града који су, у међувремену, продати некадашњим носиоцима станарског права, добити праведну надокнаду. Мада не зна да ли ће му остатак потраживања које, по његовим и стручним проценама, теже између 250 и 300 хиљада евра, бити надокнађен у новцу, обвезницама, или на неки други начин, Симоновић, који већ 15 година бије битку за дедовину, највише би волео да му држава врати кућу која је некада припадала његовој породици.

Када би ми, уместо старих станова у већ оронулој згради, дали нове, ја бих радо породицама које живе у мојој кући понудио да се тамо усела, а ја бих задржао и реновирао оно што је мој деда поштено стекао. Јер овде, као и у највећем броју случајева у којима људи траже оно што им је отето, није реч само о материјалној надокнади. Ту се, пре свега, ради о моралној сатисфакцији и осећању исправљања неправде. Та имовина за нас има велику сентименталну вредност и није свеједно да ли ћете добити оно у што је ваша породица уложила године живота и поштеног рада, или ће вам дати новац или другу надокнаду, каже Симоновић.

## ■ Остао и без оца и без имовине

Осамдесетпетогодишњи Петар Симоновић, за разлику од знатно млађег Симоновића, од када му је народна власт стрељала оца Драгомира који је због тога што је почетак окупације дочекао на месту председника општине проглашен сарадником окупатора и ратним злочинцем,

У Крагујевцу је до сада враћено 35 одузетих локала, јер су ту процедуре и законска ограничења најмање препреке, међутим неизвесно је шта ће бити са имовином некада богатих крагујевачких породица Стефановић, Бојацић, Пауновић, Николић, Тодоровић

пролио је много суза, али радоснице због враћања имовине још није дочекао.

Иако је добрано загазио у девету деценију, ова старина има снаге да обија прагове и скупља документацију нужну за враћање три куће које заједно имају 205 квадрата и шест и по ари окућнице.

Надам се да ћу доживети да ми буде надокнађено оно што нам је одузето, али морам да кажем да ми то није једини циљ. Јер, мог оца су убили на правди Бога, па иако сам успео да се изборим да га 2010. године званично рехабилитују, ову борбу за имовину доживљавам и као битку за правду. Те куће су у прилично јадном стању, јер их годинама нико не одржава. Ја сам, колико ми снага и прилике дозвољавају, не-

што сам поправљао, прекривао и санирао да се не сруши. Само једна жена живи у делу једне од кућа, а и она једва чека да се негде пресели, па очекујем да неће бити проблема око враћања.

Имам жељу да поживим док не дочекам тај тренутак, а имам и наду и уверавање да тај дан није далеко. Знаш да то неће бити најрадоснији дан у мом животу, јер оца кога смо изгубили, живот „обележених“ и неправду нико и ништа не може да надокнади, али ћу сигурно бити задовољан сазнањем да ће оно што је наше остаци у породици, каже Симоновић.

Сличне наде и очекивања леже у близу 1.300 предмета које су Крагујевчани предали Регионалној агенцији за реституцију. Међу њима је и жена која тражи да јој врате седам и по квадрата, али и наследници породица чија се имовина процењује на више милиона евра.

Радоје Симоновић, који обавља функцију председника Градског одбора Лиге за заштиту приватне својине и људских права, каже да се међу онима који највише потражују издвајају наследници неколико познатих породица.

Према његовим речима, највреднија имовина је она коју траже наследници чувеног индустријалца Стефановића који је, поред индустрије меса која је после рата радила под именом „Црвена звезда“, имао неколико млинова, много земљишта и кућа. Мада још не постоји званична процена колико вреди све што наследници Стевана Стефановића потражују, може се рећи да се ради о вишемилионској суми.

Процењено је, међутим, да је некада чувена породица Бојацић, чији су представници вештине пекарског заната стицали на париским универзитетима, стекла имовину вредну око пет милиона евра. Данас шеснаесторо наследника тражи да им се врате млин, куће и земља, а интересантно је да се на њиховом поседу налази и језеро Бубањ.

Симоновић каже да много вреди и имовина на коју право полажу наследници породице Пауновић, јер је у њиховом поседу некада било више од 20 хектара изузетно вредног земљишта у индустријској

зони Петровац и више кућа у Карађорђевој улици.

Међу онима који чекају враћање велике имовине су и наследници породице Тодоровић чије њиве су се протезале од школе Светозар Марковић до Крста и који су, уз то, имали бројне куће и локале које су рентирирали. Ту је и породица Николић, која тражи више кућа и локал у Улици Светозара Марковића и централном градском језгру.

## ■ Често је држава препрека

Директор Регионалне агенције за реституцију Вељко Јовановић, која поред Крагујевца покрива територију 52 општине у осам округа, објашњава да је од маја прошле године, када је основана, на адресу Агенције пристигло три и по хиљаде захтева. У овом периоду је донето око 500 решења и одржано 300 јавних расправа у којима је решавано

ња, нити земљиште на којима су подигнути, не могу враћати, поступи нису једноставни. Ово се нарочито доноси на пољопривредно земљиште које је, одмах по одузимању, делено сиромашним сељацима који су тако постали законски власници у чија права се не сме дирати. Слично је и са власницима станова које је држава уселавала у одузете зграде и којима је касније продала стамбени простор. Пошто већина ових случајева тражи компликовану процедуру, за сада смо могли да вратимо углавном локале који су издавани под закуп. Ту смо заиста било јако ефикасни, јер смо од 80 захтева Крагујевчана позитивни решили 35, каже Јовановић.

Директор Регионалне агенције, међутим, истиче да иако је Агенција основана под окриљем државе, управо држава и њени интереси често стоје на путу ефикаснијем и праведнијем обештећењу породица које траже одузету заоставштину.

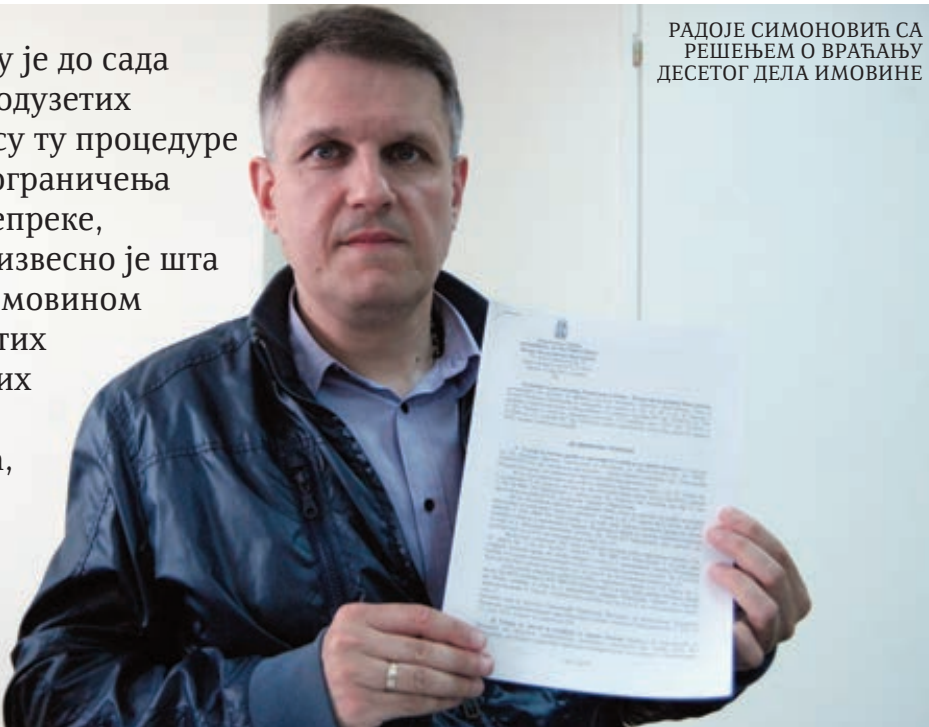
Пошто постоји законско ограничење да у случају када је враћање имовине немогуће, наследници једног власника могу добити највише 500 хиљада евра, држави није увек у интересу да им врати непокретности које траже или да им уместо њих да адекватну замену, него се иде са рачуницом да је исплативије да се да новчана надокнада. Власницима то, наравно, не иде у прилог, па се поступци одуговлаче.

Други моменат који успорава реституцију су сумњиве приватизације које су неким људима омогућиле да постану законски власници туђе имовине, иако је још тада било јасно да право на њу полажу они којима је одузета. Уочљива је, такође, и неспремност државе да, иако не постоје никакве препреке за враћање шумског земљишта, остави „Србијашуме“ без великог дела имовине којом газдује. Из сличних разлога сељацима се не дели земља која припада разним комбинатима, него им се нуди надокнада која, при садашњој цени обрадивог земљишта, није ни близу онога што би могли да зараде када би је обрађивали, или давали у закуп, каже наш саговорник.

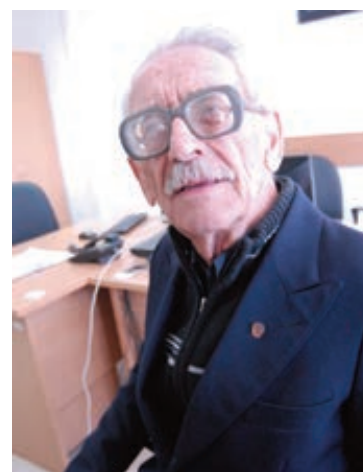
Упркос оваквим опаскама, Јовановић наглашава да су тела Европске уније која прате процес враћања имовине нашу државу похвалиле за значајан помак у процесу реституције. Због ове похвале и чињеница да је сакупљање потребне документације ослобођено плаћања



ОД ЦЕЛЕ ЗГРАДЕ У ЦЕНТРУ ГРАДА СИМОНОВИЋУ ВРАЋЕНИ ЛОКАЛИ У ПРИЗЕМЉУ



РАДОЈЕ СИМОНОВИЋ СА РЕШЕЊЕМ О ВРАЋАЊУ ДЕСЕТОГ ДЕЛА ИМОВИНЕ



СТАРИ ПЕТАР СИМОНОВИЋ ЈОШ ЖАЛИ ОЦА И ЧЕКА ОДУЗЕТУ ИМОВИНУ



НЕКА СЕ ЈАВЕ СВИ ОШТЕЂЕНИ: ДИРЕКТОР АГЕНЦИЈЕ ВЕЉКО ЈОВАНОВИЋ

о захтевима. Захваљујући оваквим резултатима крагујевачки огранак Агенције понео је титулу најефикаснијег.

Мада не располаже подацима о томе колико предмета се односи на потраживања наследника Крагујевчана којима је имовина одузимана по разним законима, Јовановић каже се највећи број тражи пољопривредно земљиште, а да следе захтеви за враћање кућа и локала.

Пошто постоји законско решење по коме се не може дирати у права трећих лица која су, на основу важећих законских норми, постали власници спорних непокретности и изузеци који кажу да се објекти које држава користи за потребе јавних служби, као ни они који служе за потребе културе, здравства, образова-

такси, директор Агенције позива све Крагујевчанине који се двоуме око подношења захтева да се обраде њиховим стручњацима, од којих ће добити бесплатну правну помоћ.

Пошто процењује да је број поднетих захтева мањи од имовине која би требало да буде враћена и Лига за заштиту приватне својине апелује на свакога ко сматра да му је нешто неправедно одузето да им се обрати. Мада схватају да грађани, који су до сада много пута били изневерени, не полажу много наде у праведно решење, у овој НВО верују да овог пута вреди покушати и подсећају да, иако рок за подношење захтева истиче тек првог марта 2014. године, због обимне процедуре времена нема на претек.



РЕШЕН СУКОБ ИЗМЕЂУ ГРАДА И КЛУБА „ШУМАДИЈА“

# Хиподром остаје коњичком спорту



Уколико започето уређење Хиподрома буде текло планираном динамиком, може се очекивати да ће наредне године за Дан града, после вишегодишње паузе, бити поново организоване коњичке трке. Пре десетак дана почело је чишћење стазе, трибина и избацивање ђубрива, како би се цео комплекс, који свакодневно посећују бројни Крагујевчани, довео у пристojно стање.

## ■ Сваја стопирала радове

Тако ће ова атрактивна локација, на којој хектар земљишта кошта 3,6 милиона евра, остати и даље оаза коњичког спорта и љубитеља ових племенитих животиња. Површина од око 30 хектара ће, уз помоћ града и спонзора, бити уређена како би поново окупила љубитеље коњичких трка.

Треба подсетити да је одлуком Градског већа од марта прошле године Хиподром додељен Спортском центру „Младост“ на управљање. Након одлуке да је ова вредна имовина власништво града и да се даје на коришћење Спортском центру настао је сукоб између Коњичког друштва и града. Тада су љубитељи коња припремили тужбама, а град је стајао иза тога да је локална управа власник земљишта.

Након што је град одустао од планова за изградњу аквапарка и других забавних садржаја на простору Хиподрома, уз одлуку да он задржи досадашњу намену, Коњички клуб је повукао тужбе око власништва над објектом. После потписивања споразума Спортски центар „Младост“ започео је уређење и чишћење, а прве трке планирају се за следећу годину

Помињали су се планови за градњу аквапарка вредног четири милиона евра, разних спортских и угоститељских садржаја, као и измештање штала за коње. Међутим, пошто је градска власт дигла руке од ових планова, Коњичко друштво „Шумадија“ одустало је од кривичних пријава против града.

Радници Спортског центра покушали су, још прошле године, да уђу

на терен како би почели са чишћењем, с обзиром да је веома запуштен, али су несугласице стопирале све радове. Годину дана касније, у априлу ове године, дошло је до закрета. Представници Коњичког друштва „Шумадија“ схватили су да не могу сами да се изборе и затражили су састанак са Спортским центром. Том приликом потписан је уговор између две стране о пословно-техничкој сарадњи.

Суштина проблема била је у томе што у Коњичком друштву постоје две супротстављене струје. На Хиподрому у шталама био је смештен велики број грла са стране, из Београда, Јагодине, Ђуприје и неко је користио ову ситуацију и узимао новац за гајење и припрему коња за такмичење, при чему нису плаћане обавезе за воду и струју, нити је било одржавања, објашњава директор Спортског центра „Младост“ Миролуб Новаковић. Сва грла чији власници нису из Крагујевца враћена су, а од укупно 50 остало је 31 грло.

Иако је и после потписаног уговора о пословно-техничкој сарадњи било несугласица међу члановима Коњичког друштва, у Спортском центру су решили да се више не обазиру на препирке и да се не повлаче из онога што су планирали. Заузели су став да ће или затворити Хиподром, или се договорити и довести га у пристojно стање.

У том тренутку стање на Хиподрому било је забрињавајуће. Искључени су вода и струја, дуг за комуналије достигао је цифру од 800.000 динара, а коњи су појени водом из буради коју доносе из оближњих барака. Испод штала годинама је таложено ђубриво које нико није избацивао, што је, нарочито у летњим месецима, представљало велики проблем оближњим станарима. О томе сведочи и 157 пријава које су поднели Комуналној инспекцији, не би ли се пронашло неко решење.

## ■ Трке наредне године

Ситуације је сада сасвим другачија. Радници Спортског центра очистили су комплетну стазу од флаша, кеса, папира и изнели десетине цакова смећа. Покошена је и тра-



ХИПОДРОМУ ПРЕСТОЈИ ДЕТАЉНО УРЕЂИВАЊЕ

ва у једном делу, а почело је и избацивање ђубрива нагомиланог крај штала.

У томе нам је помогла „Чистоћа“ и не само да ће све бити избачено, него је пронађено решење за складиштење ђубрива. Спортски центар ће купити контејнер за премине седам кубика и сваки пут када се напуни биће одвежен на депонију, или ћемо тражити потенцијалне купце јер се коњско ђубриво може користити за узгој печурака, каже Новаковић и напомиње да је најважније да се ђубриво више неће таложити и да становници околних зграда могу да одахну, нарочито у предстојећим летњим данима.

Следећи корак је, каже наш саговорник, сређивање запуштене тркачке стазе. Прво ће бити сређена радна, а онда и тркачка стаза, затим трибине и, што је најважније, почеће ограђивање Хиподрома који се простире на преко 30 хектара. Биће постављене две капије на којима ће дежурати порттери, па ће само они који имају легитимацију моћи да уђу са грлом, док ће грађани и убудуће имати слободан приступ. Сада постоји проблем на једном од улаза где се током ноћи окупљају сумњиви типови, али ће постављањем рефлектора и ноћним дежурствима сви улази убудуће бити обезбеђени.

Мада планирани радови изискују значајна финансијска средства, очекује се да ће уз помоћ Скупштине града и донатора Хиподром добити нови изглед. Новаковић каже да ће радити део по део, а најважније је да се комплекс хигијенски упристоји. Већ наредне недеље планиран је састанак са надлежнима у „Водоводу“ и „Електрошумадији“, како би се решило питање дугова. Исто тако, увешће се ред и обезбедити средства за редовно измиривање обавеза тако што ће сви кори-

сници морати да плаћају чланарину, о чему треба да одлучи Управни одбор СЦ „Младост“.

Сви режисјски трошкови мораће да се намирују из чланарине како би Хиподром могао да функционише. Успостављањем реда могли бисмо да организујемо школу јахања и да примимо грла са стране, како бисмо сва прикупљена средства користили за нове инвестиције. Наша идеја је, заправо, да Хиподром вратимо свим грађанима, а не само коњичком спорту, јер зашто се не би тамо опет одржавали кросеви основних школа, пита се наш саговорник. Он напомиње да је, имајући у виду економску ситуацију у земљи и у нашем граду, тешко правити финансијске калкулације, али уз ангажовање сопствене радне снаге и помоћ донатора и Скупштине града очекује се да ће ускоро бити обезбеђен материјал за ограђивање Хиподрома

Реално гледајући, да се стаза доведе у нормално стање и среди трибина, кула за судије са ВИП ложом и стартна машина, треба доста времена, па се може очекивати да би прве трке могле да буду организоване наредне године. Прављен за време Краљевине Југославије,

по узору на енглеске, Крагујевачки Хиподром ће поново оживети, а наредне године требало би да буду одржана два коњичка дана у Крагујевцу - један за Дан града, а други у септембру.

Треба напоменути да је Хиподром већ уврштен у туристичку мапу града Крагујевца као туристичка дестинација. Изграђен је по енеглеским стандардима и још пре Другог светског рата имао је директну телеграфску везу с кладионицама у Лондону, па су се Енглези кладили и на коњичке трке које су се одржавале у центру Шумадије.

Гордана БОЖИЋ



ТРКАЧКИ КОЊИ ИЗЛАЗЕ НА СТАЗУ СЛЕДЕЋЕ ГОДИНЕ

ПРИВРЕДНО ДРУШТВО  
ЗА ДИСТРИБУЦИЈУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ  
**ЦЕНТАР доо Крагујевац**

Радно време од 7 - 15 сати

Благајна у центру:  
7 - 18 сати - радним данима  
7 - 13 сати - суботом

ПОСЛОВНИЦЕ:

Кнић 510 - 197  
Рача 751 - 262  
Баточина 842 - 311  
Лапово 853 - 710

ЕД Електрошумадија  
Крагујевац

Централа 307 - 200  
Дежурна служба 335 - 195  
Прикључци 307 - 368  
Пријава стања и рекламације  
307 - 233 и 307 - 234

Бесплатан телефонски број  
за пријаву крађе струје 0800/360-330



## АЛАРМАНТНИ ПОДАЦИ О ПРЕКИДУ ТРУДНОЋЕ

## Абортирано беба за цео један град

У Србији се годишње изврши од 40 до 80.000 абортуса, од којих пет посто чине малолетничке трудноће. Најбројнија категорија су жене у тридесетим годинама, које имају „довољан“ број деце. Стручњаци упозоравају да је то последица лоше сексуалне едукације о превенцији и заштити репродуктивног здравља

Пише Виолета Глишић

Ушли смо у једну просторију, нас четири-пет, обучене само у болничко одело и чекале док докторка заврши са женом која је била унутра. Мени је то био први пут и осећала сам се непријатно. Тада ми је пришла госпођа која је била најрасположенија и рекла: „Шта ти је, шта си се уплашила, добро да си дошла данас, ова докторка има лаку руку, да знаш код кога сам све ја била“. Сама процедура не траје дуго, можда десет минута, а ја сам осећала мале болове. Када је завршила, докторка је само обрисала руке, а на реду је, као на траци, била већ следећа жена.

Овако објашњава своје искуство наша суграђанка која је морала да прекине трудноћу. Каже да је то урадила само тада, јер је пила лекове који су наштетили беби и да се још увек због тога осећа мучно, али да зна да има жена које су се овој интервенцији подвргле пет, десет, па чак и 50 пута.

## ■ Избегавају заштиту

Да је ово тачно потврђују и најновији подаци удружења „Фокус“ - они показују да се сваке године у Србији обави од 40 до 80.000 абортуса, од којих 15.000 изврше адолесценткиње старости од петнаест до 19 година. Тако је за протеклих шест година извршено 115.000 прекида трудноћа, колико становника има један просечан град у Србији. Међутим, треба истаћи да ови подаци не приказују реално стање, јер се одређени број нежељених трудноћа решава на приватним клиникама, које их не пријављују. У Крагујевцу је прошле године легално извршено 564 абортуса. Цена за ову интервенцију у Клиничком центру износи 3.000 под локалном и 5.000 под општом анестезијом, док је цена у приватним ординацијама 6.000 динара.

Највећи удео у овом броју чине жене старости од 30 до 40 година које већ имају једно или више деце. За разлику од других европских земаља, у којима је нежељена трудноћа карактеристична за девојке, код нас је то у чак 90 посто случај код удатих жена са најмање једним дететом. Друга најугроженија категорија

су тинејџерке које ступају у сексуалне односе без знања како да се на прави начин заштите, па је абортус постао прво „контрацептивно“ средство са којим се сусрећу.

Истраживање је показало да се граница за ступање у интимне односе све више смањује, па их је и мало седам посто седмака и осмака, као и 14 посто ученика првог разреда средње школе. Сматра се да је десет од хиљаду адолесценткиња и мало искуства са абортусом, односно да је свака шеста девојка млађа од 19 година имала бар једну нежељену трудноћу.

Захваљујући изменама закона, сада ће ову интервенцију моћи да обаве и без знања родитеља, јер један члан закона каже да деца од 15 година могу самостално доносити одлуке о свом здрављу. Мишљења су подељена. Док једни сматрају да оне за то нису довољно зреле, лекари објашњавају да се ова мера не односи на децу која



БРОЈ АБОРТУСА У КРАГУЈЕВЦУ	
2012.	564
2011.	555
2010.	568
2009.	534
2008.	799
2007.	378
2006.	413
2005.	434
2004.	510
2003.	445
<b>Укупно</b>	<b>5.200</b>

Подаци Центра за биостатистику и информатику Института за јавно здравље

живе у здравим и стабилним срединама, већ на ону која због проблема у породици не могу, без последица, да се повере родитељима.

Доктор Ивица Магдић, начелник Службе за здравствену заштиту жена, објашњава да смо у групи водећих земаља по броју малолетничких трудноћа, а главни разлог је што веома мали број девојака користи неки вид заштите:

- Само 2,7 посто жена код нас користи неко орално контрацептивно средство, док их у Словенији користи трећина жена. Најружнија је слика када у чекаоници видимо петнаестогодишњакињу са већ готовом трудноћом. То оставља последице и по физичко, али пре свега по психичко здравље младе особе. Што се тиче старијих жена, мисле да су са посетама гинекологу завршиле оног момента када више не желе да рађају. Обично се у том периоду опусте и не размишљају о контрацепцији, па им се нова трудноћа деси у добу од тридесетпете до четрдесете године.

## ■ Упозорења пре одлуке

Ипак, он објашњава да се број абортуса у Србији сваке године смањује због повећане свести о заштити репродуктивног здравља, али не искључује и чињеницу да се све већи број прекида трудноћа обавља на приватним клиникама. Такво мишљење, по коме се све већи број трудница сели из државног у приватни сектор, негира доктор Милован Павићевић, власник једне од ретких приватних ординација у Крагујевцу које имају дозволу за вршење абортуса.

## НАЈЧЕШЋИ РАЗЛОЗИ ЖЕНА ЗА ПРЕКИД ТРУДНОЋЕ

- ▶ није спремна да постане мајка
- ▶ не може да издржава дете
- ▶ не жели да буде самохрана мајка
- ▶ не жели да ико сазна да је била сексуално активна или трудна
- ▶ превише је млада или незрела да би имала дете
- ▶ већ има онолико деце колико жели
- ▶ њен муж или партнер жели да она абортира
- ▶ била је жртва силовања или инцеста

- Можда је таква ситуација у Београду, али није у Крагујевцу. У мојој ординацији се месечно обави од два до пет абортуса, а тај број је много већи у Клиничком центру. Важно је да се пацијенткињи предоче све опције и евентуалне последице које могу да наступе, али одлука је увек само њена. Долазе и оне које трудноћу морају да прекину из медицинских разлога, али и оне које не желе да роде. Проблем је само што се старосна граница померила, па за разлику од некадашњих 20, сада на први абортус долазе са 30 или 32 године, а то им не оставља превише времена да се остваре у улози мајке. Такође, све је већи број жена које иза себе имају више прекида трудноћа, а некада период између два абортуса износи тек два месеца, објашњава доктор Павићевић.

Он објашњава да су компликације при захвату изузетно ретке, али и да најбољи гинеколог не може да буде сигуран да ће све увек бити у реду. Као најчешће компликације јављају се инфекција и дуготрајно крварење, док су теже заостало ткиво или пробијање зида материце.

Ипак, наши саговорници се слажу да много више пажње треба посветити едукацији младих, па ће се и овај број нежељених трудноћа смањити.

- Никада не треба ускратити право и могућност жени да у првих десет недеља прекине трудноћу, већ треба спречити да оне у то стање дођу. Увођењем сексуалног образовања у средње школе упутити

ле би се не само младе девојке, већ и њихови партнери који снос једнаку одговорност. Такође, схватили би колико су важни редовни прегледи, јер смо прва земља по броју оболелих од рака грлића материце, а водећа по карциному дојке. Све гинеколошке болести су подмукле и кад почну да показују симптоме обично је већ касно, истиче Магдић.

Србија већ 21 годину има негативни природни прираштај, а у неким крајевима број абортуса је



„ Др Ивица Магдић: Најружнија је слика када у ординацији видимо петнаестогодишњакињу са већ готовом трудноћом. То оставља последице по физичко, али пре свега по психичко здравље младе особе



„ Др Милован Павићевић: Све је већи број жена које иза себе имају више прекида трудноћа, а некада период између два абортуса износи тек два месеца

двоструко већи од броја рођених беба. Да би се тај број смањило потребно је побољшати услове живота, јер и оне жене које размишљају да роде често се због беде или страха од отказа на послу одлучују на супротно. Док се тај тренд не промени Србијом ће и даље владаати бела куга.

## ЕДУКОВАЊЕ МЛАДИХ

## Важни разговори и савети

Иако у Крагујевцу постоје три саветовалишта за младе (у оквиру Школског диспанзера, Студентске поликлинике и Института за јавно здравље), ни у једном од њих не постоји психолог који се посебно бави овим проблемом. По речима Гордана Дамјановића, специјалисте у Саветовалишту, одлуку о прекиду трудноће доносе девојке саме, али се пре тога упућују на разговор са гинекологом, који ће им објаснити последице такве одлуке.

- У саветовалиште не долазе девојке које су већ трудне и размишљају о прекиду трудноће. Наш рад се бази-

ра на примарној превенцији и едукацији младих о заштити репродуктивног здравља, тако да кроз радионице које држимо ученицима средњих школа покушавамо да спречимо да до тога уопште и дође. Млади се уче о ризичном понашању, о начинима и мерама заштите, како да не ступе прерано у сексуалне односе, али и о нежељеној трудноћи, као ситуацији која не може остати нерешена, већ постоје два избора - рађање или киретажа, објашњава докторка Дамјановић.

Она сматра да би се правом едукацијом значајно смањило број абортуса, који су последица, а не узрок проблема.



## ПРОСВЕТАРИ ПОНОВО ШТРАЈКУЈУ

## Последње упозорење

Учитељи и наставници траже ограничење броја ученика у одељењима, одлагање система финансирања по ученику до 2020. године и увођење обавезног средњег образовања

Ђаци у многим крагујевачким школама данас неће имати први час. Унија синдиката просветних радника је, на име, одлучила да Министарству просвете пошаље још једно, последње, упозорење, пре него што радикализује протесте.

Чланови Уније штрајковали су и прошле среде, једночасовном обуставом рада. У штрајку су, према речима Милана Јевтића, потпредседника УСПРС-а, били учитељи и наставници из 21 крагујевачке школе, а ове недеље придружиће им се и други просветни синдикати.

Од Министарства просвете тражимо ограничење броја ученика у одељењима, одлагање система финансирања по ученику до 2020. године и увођење обавезног средњег образовања. У суштини, тражимо само да се поштује недавно донета Стратегија развоја образовања, каже Јевтић.

По речима нашег саговорника, ограничење броја ученика у одељењима на 25, које је Стратегијом и иначе предвиђено, увело би се само за прве разреде основних и средњих школа. Тиме би се створио простор за запослене који су или ће бити проглашени за лица за чијим је радом делимично или потпуно престала потреба:

Школа са 900 ученика по критеријуму 30 ученика у одељењу има 30 одељења. Финансирањем по броју одељења у овом случају школи се обезбеђује средства за 60-65 извршилаца у настави. Када би критеријум било 25 ученика у одељењу, ова школа би имала 36 одељења, а то значи 12-15 извршилаца у настави више. Министарство, међутим, тврди да је то немогуће урадити, пошто није ревидирана мрежа школа, али овај аргумент занемарује када је у питању нови начин финансирања. објашњава Јевтић.

Финансирање по ученику донеће, сматра УСПРС, губитак радних места. Иначе, у скандинавским земљама овај систем показао се као добар, али је зато у Бугарској, када је почео да се примењује, трећина учитеља и наставника остала без посла, а ми смо, на жалост, много ближе Бугарској него Скандинавији.

Последњи захтев синдиката умерен је подједнако на подизање квалитета образовања становништва и на очување радних места. Увођењем обавезног средњошколског образовања спречило би се одливање ученика. У просеку сваке године неколико хиљада ђака који заврше основну школу не настављају са образовањем. То је велики проблем за државу, пошто практично добија војску људи без звања, која није конкурентна на тржи-



МИЛАН ЈЕВТИЋ, УНИЈА СИНДИКАТА ПРОСВЕТНИХ РАДНИКА

шту рада. Поред тога, кад би средња школа била обавезна, то би значило 200 одељења више, односно посао за преко 400 просветних радника, каже наш саговорник.

У штрајк упозорења Унија је кренула у овом моменту пошто сматрају да ће у септембру бити прекасно да се ишта промени, поготово што ће у школске клупе тада сести 7.000 ученика мање. Уколико Министарство просвете одбије позив на преговоре, лако се може десити да наредних недеља не буде наставе. М. О.

## ПИСМО ГЕНЕРАЦИЈИ МАТУРАНАТА УЧИТЕЉСКЕ ШКОЛЕ

## Да се још дуго дружите

Моја генерација из крагујевачке Учитељске школе поново ће се састати 2. јуна, али ја због болести ни овога пута нећу моћи да присуствујем том скупу са мојим драгим колегама. Зато вас молим да се преко ваших новина обратим колегиницама и колегама с којима сам провела дивне школске дане.

Обраћам се свима, без обзира да ли су били пето један, пето два или пето три. Сви сте ми драги и веома ми је жао што не могу бити с вама, али моја најбоља другарица Зага, после сваког скупа генерације, пошаље ми фотографије и обавести како је било. Ја немам речи да искажем моје емоције према њој и према свима вама. И ово писање пропраћено је сузама, јер бих волела да сам с вама, али „виша сила“ ми то не дозвољава.

Последњи пут била сам са мојим драгим колегама када смо прослављали педесетогодишњицу матуре и тај дан је незабораван за мене. Нажалост, тада сам видела да испред школе нема бисте мог деде Милоја Павловића, предатног директора Учитељске школе, чије је име касније носила ова установа. Била сам веома тужна и утучена због тога, не само што је Милоје био мој деда, већ зато што је истински важио за великог интелектуалца и родољуба.

После тога о нестанку бисте писала сам на разне адресе, тражила да се сазна шта је са њом и због чега је уклоњена. На моју велику радост, она је прошле године враћена. Ни тада нисам могла да дођем у Крагујевац, али видела сам да је свечаност била изузетна и за то сам посебно захвална граду и председнику СУБНОР-а Жељку Зиројевићу.

Захвална сам и колеги Радојку Јововићу, који је за ту прилику написао посебну публикацију о Милоју Павловићу. Ја сам послала неке материјале и фотографије којима сам располагала. Све то заслужио је Милоје Павловић који је 21. октобра 1941. године херојски отишао у смрт са својим ђацима и осталим невино стрељаним грађанима.

На крају, опет се враћам скупу моје генерације 2. јуна. Хоћу да им пожелим да се лепо проведу, провеселе, запевају и заиграју, уз жељу да се још дуго друже.

Миланка Павловић Милешић,  
Смедеревска Паланка



Kompanija Henkel Srbija d.o.o., lider u oblasti građevinskih lepкова sa brendom CERESIT, sa sedištem u Beogradu, Bulevar oslobođenja 383, objavljuje:

## Javni tender za nabavku

Predmet tendera je nabavka zaštitne odeće i tekstilnih materijala.

Tender će se održati u 2 faze:

- U prvoj fazi se vrši kvalifikacija ponuđača.

Kvalifikacija podrazumeva sledeće kriterijume:

- Rešenje o upisu u Registar privrednih subjekata (APR)
- Reference firme, tehnička opremljenost, broj zaposlenih
- Godišnji promet u 2012.

Na osnovu zadatih kriterijuma, biće odabrano 5 ponuđača za svaku od vrsta materijala. Nakon prve faze pristupa se predavanju overenih uzoraka i detaljnih specifikacija i instrukcija svima koji su se kvalifikovali.

- Druga faza podrazumeva prikupljanje ponuda za navedene materijale. Svi ponuđači koji su se kvalifikovali potrebno je da dostave odvojenu ponudu za svaku od vrsta materijala zajedno sa predatim overenim uzorkom. Rok za dostavu biće određen naknadno.

Svima koji se kvalifikuju biće poslata informacija do kog datuma je potrebno poslati ponudu u zapečaćenoj koverti sa napomenom „Za Ceresit tender - ne otvarati“.

Rok plaćanja: 60 dana od datuma isporuke traženih materijala.

Paritet isporuke: DAP Inđija, Henkel Srbija d.o.o., Save Kovačevića bb, 22320 Inđija.

Molimo zainteresovane da podatke za kvalifikaciju pošalju najkasnije do 5. juna 2013. na adresu: Henkel Srbija d.o.o., Bulevar oslobođenja 383, Beograd, sa napomenom: „Za Ceresit tender – ne otvarati“ ili e-mailom na: jelena.nikolic@henkel.com

## 1. Radni kombinezon

- Opis: pantalone sa tregerima, džepom na prsima sa rajšferšlusom i ojačanjima na kolenima
- Sastav: 100% pamuk, težina tkanine minimalno 260 grama
- Količina: 10.000 komada, sortirano po konfekcijskim veličinama: Br. 52 – 15%, br. 54 – 20%, br. 56 – 35%, br. 58 – 25%, br. 60 – 5% - od ukupne količine
- Pakovanje: u transportnim kutijama na paletama

## 2. Prsluk

- Materijal: poliester-pamuk kombinacija, težina tkanine minimalno 200 grama
- Količina: 1000 komada, sortirano po konfekcijskim veličinama: Br. 52 – 20%, br. 54 – 30%, br. 56 – 30%, br. 58 – 20% - od ukupne količine
- Pakovanje: u transportnim kutijama na paletama

## 3. Kačket

- Peč panela
- Količina: 10.000 komada
- Pakovanje: u transportnim kutijama na paletama

## 4. Majica, kratki rukav, okrugao okovratnik

- Materijal: 100% pamuk, težina tkanine minimalno 200 grama
- Boja: bela
- Količina: 10.000 komada, sortirano po konfekcijskim veličinama: Vel. M: 30%, L: 40%, XL: 30% - od ukupne količine
- Pakovanje: u transportnim kutijama na paletama





УДРУЖЕЊЕ „СИТАК” И НАПРЕДЊАЦИ ПРОТИВ НОВЕ ОДЛУКЕ О ТАКСИ ПРЕВОЗУ

# Страначки или интересни клинч

Удружење таксиста „СИТАК” и опозициона СНС тврде да је нова Одлука о такси превозу знатно либеларнија и да су измене уследиле под утицајем јаког лобија, удружења „Мега” таксија, „Пинк - Профи”, „Хепи” и „Панде”

Пише Александар Јокићевећ

На минулој седници Скупштине града одборници су већином изгласали нову одлуку о ауто-такси превозу путника. Осим што је тај акт изазвао жустру полемику позиције и опозиције, где ови други у самом тексту документа виде корупцију, не јењавају ни прозивке једне групације таксиста, окућених у Удружење „СИТАК”, који за пропусте опет окривљују градску власт.

То је и био повод за саркастичне амандмане одборника из редова Српске напредне странке, који су одбачени, а предлагач Горан Ковачевић тврди да амандмани нису подругљиви. Нова Одлука о ауто-такси превозу на први поглед прописује строжија правила, контроле и јасно утврђене процедуре по многим питањима, а одборници СНС-а били су за то да „свако возило које има А4 папир на коме је исписан назив ТАКСИ може да се бави такси превозом, затим, да „за обављање такси превоза није потребна никаква дозвола”, да „све неправилности које инспекцијска служба утврди у поступку контроле буду занемарене”, уз један озбиљан предлог да се број такси возила у граду ограничи на 1.000 возила, почев од 1. јуна ове године.

Одборник СНС-а Горан Ковачевић пита зашто су амандмани његове странке подругљиви? Пре се може рећи, објашњава он, да су у складу са постојећом ситуацијом у градском ауто-такси превозу, јер, како каже, према званичном допису из Одељења за саобраћај Скупштине града, који су добили интервенцијом повереника за информације од јавног значаја, град је издао 503 такси легитимације за возаче и 744 такси до-

зvole за возила. Наглашава да је несклад очигледан.

## ■ Утицај лобија

Према Ковачевићевим речима, чак ни податак о 503 возача и 744 дозволе за возила није тачан. Након што добију документацију појединци се убрзо одјављују у Агенцији за привредне регистре. Привидно имају дозволе, а сама измена члана 12. Одлуке о ауто-такси превозу доказ је да су измене уследиле под утицајем јаке лоби групе, сматра он.

За издавање такси легитимације подносилац је дужан да приложи извод из АПР-а, одобрење за обављање такси превоза, сертификат о положеном испиту о познавању града, фотокопије возачке дозволе и личне карте, две фотографије и фотокопију уговора о раду када возача ангажује ауто-такси превозник. Али, према изменама довољан је и „доказ о ангажовању од стране превозника по другом основу у складу са законом”. Да ли је довољно рећи да 34 власника контролише 275 возила, па појединци у такси превозу имају од четири до 14 својих возила. То је потпуни монопол. Колико је уговора легално? Како је могуће да су увек конкурентни, а један човек - једно возило, када неко сам ради и вози по 16 сати, не може да опстане на тржишту. Корупција је евидентна, а газда је конкурентан једино ако не плаћа такси дозволе и доприносе, јер како другачије посао цвета. Возачима дају 30 одсто, а себи остављају 70 одсто. Зато кажемо - ово је криминал, категоричан је Горан Ковачевић.

Иако тврди да је реч о утицају јаке лоби групе, односно, да град брани нечији интересе, Ковачевић не жели да помиње имена, нити називе такси удружења. Када је већ тако, на питање да ли је истинита прозив-



СУКОБЉЕНИ ИНТЕРЕСИ „СИТАК”-А И ДРУГИХ ТАКСИ УДРУЖЕЊА

ка позиције за скупштинском говорницом да СНС заправо заступа интересе „СИТАК”-а, (чланови овог удружења су пред прошлогодишње изборе отворено подржали СНС), он пита:

- Какви су интереси „СИТАК”-а? Ако је то да сви буду једнаки, конкурентни, да за све важе иста правила, онда их заступамо. Инспекцијске службе не виде свакога дана 1.000 возила на улицама, проверавају и кажњавају само 200 возача. То су чланови „СИТАК”-а, међу којима има и чланова СНС-а, а остали су повлашћени. Зато смо и рекли амандманом „да свако може да се бави такси превозом”, а не као сада, само они којима инспекција дозвољава. Данас се не зна ко је власник, ко је возач, нема евиденције. У Београду, на пример, осим што је ограничен број возила, неопходан је уговор о раду, радна књижица, пријава Фонду ПИО, додаје Ковачевић.

## ■ Преиспитивање законитости

Председник Удружења „СИТАК” Предраг Спасојевић каже да су они удружење грађана, имају 220 возила, а у својим редовима имају возаче и „пословних” удружења, па се све чује и све се зна. Зато и тврди да је очигледно да су измене Одлуке о ауто-такси превозу уследиле под утицајем удружења „Мега” таксија, „Пинк - Профи”, „Хепи”, „Панде”.

Спасојевић прво подсећа на економски најнижу цену такси превоза, коју је, иначе, на основу закона, Градско веће, мада је било одлагања,

први пут прописало 17. новембра 2011. године.

- Најнижа цена се периодично усклађује и тренутно је 50 динара за старт, 45 динара по километру и 400 динара за чекање. Ми то поштујемо и возимо по тој цени, а остали возачи имају попусте и сазнајемо да их послодавци приморавају. У старој одлуци постојале су две тарифе, дневна, са поменутим износима, и ноћна увећана за 10 одсто, која је важила и за празник. Придржавали смо се тога, док су други увек возили по дневној тарифи. Тачније, „Мега” и „Хепи” имају попуст на прву тарифу, другу не користе, „Панда” и СОС не користе ноћну тарифу... Мој таксиметар је програмиран и у 22 сата укључује се друга тарифа. Сада је, новом одлуком, и званично укинута ноћна тарифа - не постоји. Зар то није доказ о утицају лоби групе, поред фамозног члана 12. где газда може запослити возача не само на основу уговора о раду, већ и повремено, привремено, може да наведе како вози свега два сата дневно. Људима ће то бити додатни посао, возиће студенти, објашњава своје виђење Спасојевић.

Из тог разлога „СИТАК” припрема тужбу против града у којој ће захтевати преиспитивање законитости Одлуке о ауто-такси превозу, опет узимајући Београд за репер, где постоји дневна и ноћна возња, као и за празнике увећана тарифа за 26 одсто, управо у складу са законом о раду.

- Готово комплетна одлука подређена је заштити интереса неколико удружења. Иначе, град каже да су они репрезентативни и да су измене уследиле у договору са њима. Занимљив је и члан 45. где се каже да Градско веће решењем образује Комисију за праћење рада ауто-такси превозника и поступање по приговорима. Комисија броји пет чланова, три представника превозника и два члана из градске управе. Начин рада, одлучивања, мере и друга питања значајна за рад комисије уредиће се посебним актом. Уводи се идентификациона картица коју издају удружења, комунални полицајац има овлашћење да у циљу заштите корисника услуга покрене поступак пред комисијом уколико утврди да возач користи назив удружења или правног лица који може довести у заблуду грађане. Наравно, било је ситуација да удружења из овог или оног разлога избаце возаче, који на пример, постају самосталци и возе под сличним ознакама, закључује Спасојевић.

Представници града су још за скупштинском говорницом поручивали да је једини интерес да грађани имају нормалан такси превоз, да се зна ко их вози, а на питање да ли неко од надлежних може додатно да тумачи нову Одлуку о ауто-такси превозу добијамо одговор да Одељење за саобраћај, које између осталог, издаје дозволе није саговорник, као ни Секретаријат за инспекцијске послове. Они су дужни да је спроводе.



ПАРКИРАЊЕ ПОСКУПЕЛО ДВА ДИНАРА ПО САТУ

## НОВИ ЦЕНОВНИК „ПАРКИНГ СЕРВИСА”

### Скупље четири одсто

Од 1. јуна цена паркирања биће увећана за четири одсто, док цене за повлашћене станарске карте, уклањање непрописно паркираних возила и постављање „лисица” остају непромењене

После Одлуке Управног одбора „Паркинг сервиса”, коју је одобрило Градско веће, од суботе, 1. јуна, у Крагујевцу ће се примењивати нове цене паркирања моторних возила увећане за четири одсто. Цене ће остати непромењене за повлашћене станарске карте од 200 динара за прво возило, односно 400 динара за друго возило на месечном нивоу, уклањање непрописно паркираних возила, као и постављање уређаја за блокирање точкова, такозване „лисице”. Јунксо увећање цене паркирања износиће - за први и други започети сат у нултој зони уместо садашњих 51 динар - 53 динара, док за трећи сат паркирања уместо 71 кошта 74 динара.

У првој зони уместо досадашња 32 динара по сату и 101 динар за више-

часовну паркинг карту корисници ће издвојити 34 динара, односно 105 динара, док ће у другој зони уместо 22 динара по сату и 90 динара за више-часовну карту цена паркирања износити 23 динара, односно 94 динара.

Према званичном образложењу, као и прошле године, врши се усклађивање цена са ревидираним меморандумом Владе Републике Србије о буџету и економској и фискалној политици за 2011. годину, са пројекцијама за 2012. и 2013. годину, од четири процента.

Међутим, у поређењу са другим већим градовима у Србији и након новог усклађивања цена, кажу у „Паркинг сервису”, Крагујевац по цени паркирања и даље остаје најјефтинији град.

А. Ј.

## ПОЛИЦИЈА

### Украо мониторе из школе

Истражном судији Основног суда спроведен је осамнаестогодишњи Александар Н. из Крагујевца, за кога се основано сумња да је, у периоду од 17. до 20. маја 2013. године, обио Основну школу „Драгиша Михаиловић” и из ње узео 11 монитора. У школу је ушао кроз раније поломљено стакло на прозору, након чега је обио кабинет информатике и украо мониторе.

Иако је део ове рачунарске опреме продао, полиција је пронашла 10 монитора и вратила их школи.

### Насилан судија

Саша С. (43) из Ниша, судија финалне плеј оф утакмице Прве Фудбал лиге Србије, између КМФ „Економац” из Крагујевца и КМФ „Марбо Интермецо” из Београда, завршио је код истражног судије Основног суда због основане сумње да се на тој утакмици насилнички понашао.

Постоје основи сумње да је Саша С., при крају првог полувремена утакмице, која се 22. маја играла у Спортској хали „Језеро” у Крагујевцу, док је игра

била у прекиду, пришао Миодрагу А., голману екипе КМФ „Економац”, и задао му ударац главом у лице. Пошто је дошло до негодовања играча, полицијски службеници који су обезбеђивали утакмицу су, да би спречили теже последице, ушли на терен и судије спровели до службених просторија. У Клиничком центру у Крагујевцу констатовано је да је голман Миодраг А. задобио лаке телесне повреде.

При изласку из Спортске хале „Језеро”, Б. С. (29) из Београда вређао је судије ове утакмице и упућивао им претње, па ће против њега бити поднета прекршајна пријава због нарушавања јавног реда и мира.

### Напад на возача ОЕБС-а

Владан М. (29) из Крагујевца, уз кривичну пријаву, спроведен је истражном судији Основног суда због основане сумње да је извршио кривично дело насилничко понашање.

Он је 23. маја, у поподневним сатима, након неспоразума у саобраћају, својим возилом блокирао пут комби возилу међународне мисије ОЕБС-а и физички напао возача С. Р. из Београда. Када је изашао из свог возила „алфа ромео”, Владан М. је пришао возачу ОЕБС-а, почео да га вређа и упућује му претње. Сумња се да га је, пошто он није излазио из комбија, Владан М. ударио руком у пределу главе, а када се закључао, ногом је ударао по хауби овог возила.



Обавезујем се да ћу поштовати и унапређивати виноградарску и винарску културу Шумадије и Србије. Обавезујем се да ћу свуда и на сваком месту неговати и ширити винске витешке врлине, истицати високу вредност вина и, кад год могу, уживати у њему са својим пријатељима.

Овако гласи текст заклетве коју су у суботу положили витезови и даме Винског витешког реда Шумадије. Символично, на Светски дан вина, у ресторани хотелу „Крагујевац“ окупили на својој првој скупштини, а статут су усвојили уз шардоне, мерлот, совинјон и каберне из најбољих српских винарија. За сада их има шеснаесторо – седам дама и девет витезова. Имају и још осам почасних чланова, али и свог винског конзула у Швајцарској. Различитих су професија, година, али их све окупља заједничка љубав према винима.

Удружење је настало из наших неформалних дружења. Сви смо пријатељи, љубитељи вина и путовања. Обилажење винарија у Србији и иностранству нам је страст. Ми смо, једноставно, хедонисти. Винске витешке редове оснивају љубитељи овог пића већ вековима. Први је настао у XIII веку у Аустрији и данас окупља 2.500 чланова. У Србији постоје од 2001. године. Најстарији је „Арена Забаткиенсис“ из Хајдукова на Палићу, а најмлађи овај наш, једанаести по реду, каже Оливера Ђорђевић, винска дама и портпарол Витешког реда.

Ударац у винску флашу означио је свечано почетак скупштине на којој је акламацијом за великог мајстора изабран др Никола Мараш. Познати стоматолог Др Петар Миликић постао је подрумар, а коморник Милош Чомић. Ипак, ништа од свега не би било да није новоименованог канцелара Зорана Драгољевића Жоржа. Вински витешки ред заправо је основан на његову иницијати-

КАНЦЕЛАР И ПОРТПАРОЛКА:  
ЗОРАН ДРАГОЉЕВИЋ И ОЛИВЕРА ЂОРЂЕВИЋ



ЧЛАНОВИ ВИНСКОГ ВИТЕШКОГ РЕДА ШУМАДИЈЕ

## ОСНОВАН ВИНСКИ ВИТЕШКИ РЕД ШУМАДИЈЕ

# Чувари добре чашице

Има их шеснаесторо – седам дама и девет витезова. Љубитељи су вина, познаваоци винске културе и историје виноградарства, а промовисаће шумадијске произвођаче и аутентична вина, која, кажу, не заостају за светским

ву, а резултат је случајног познанства са Петром Ђелићем, канцеларом Винског реда „Симеон“ из Власотинца, сада кумом крагујевачких дама и витезова.

– Вино и винограде волим одувек, пошто сам део детињства провео у Херцеговини. Петра Ђелића, сада кума нашег витешког реда, упознао сам случајно на једном пословном састанку у Београду. Повели смо причу о винима, а онда је он поменио Витешки ред „Симеон“ и одлу-

чили смо да идеју „пресадимо“ у Крагујевац, прича Зоран Драгољевић.

Оснивање веселог друштва љубитеља вина, међутим, не иде тек тако. Крагујевчани су најпре пред члановима кумовског удружења морали да полагају писмени испит из познавања вина, винске културе и историје виноградарства, како би се квалификовали за винске гласнике.

– Тек након полагања теста примају се у витешки ред и постају винске даме и витезови. Вински витешки редови су затворена друштва која окупљају највише 33 члана. Овај наш за сада има 16. Они који желе да се придруже могу то учинити на предлог неког од чланова реда, при том о избору морају да се сложе сви, објашњава Драгољевић.

промовишу производе најбољих подрума у својој земљи.

– Шумадија и Србија, када је квалитет вина у питању, уопште не заостају за земљама попут Италије и Француске, које су светски познати произвођачи. Географска ширина на којој се налазимо једнака је оној у Бордоу, па самим тим условима за узгој квалитетних сорти грожда и те како има. Истина, виноградарство и винарство су у Србији деценијама занемаривани, али ситуација се полако мења. Имамо неколико произвођача који извозе своја вина и у Француску и Италију, а њихови производи су и тамо врло цењени, каже Петар Ђелић, канцелар Винског реда „Симеон“ из Власотинца.

Од њега сазнајемо да се почетак узгоја грожда на овим просторима везује за име римског цара Пробуса. Он је средином трећег века укинуо забрану, која је до тада важила у Римском царству, да се квалитетне сорте грожда могу гајити само на Апенинском полуострву. Захваљујући цару рођеном у Сирмијуму, данашњој Сремској Митровици, на Фрушкој гори су засађени први струкови лозе.

Од винских витезова и дама може се чути пуно оваквих прича, научити како се препознаје која сорта, како се држи чаша за вино, али и о



ЗА ВЕЛИКОГ МАЈСТОРА ИЗАБРАН ЈЕ ДР НИКОЛА МАРАШ

Церемонија примања у Вински витешки ред Шумадије била је, како правила ових удружења налажу, веома свечана. Даме и витезови носили су свечане одоре, уручене су им повеље и титуле, које су доживотне. Припадници ових редова себе сматрају чуварима части вина. Њихов главни задатак је да

обичајима који прате резидбу и бербу. Посебно се залажу за ширење аутохтоних сорти грожда и производњу аутентичних вина на свом подручју. Они, како кажу, не пију вино већ уживају у њему, јер вино изазива осмех, а осмех је једина крива линија која све може да исправи.

М. ОБРЕНОВИЋ

ЗАПОСЛЕНИ ИЗ „ВИНЕР СТАДТИШ ОСИГУРАЊА“ СРЕДИЛИ ШКОЛУ



## НОВИ ИЗГЛЕД ШКОЛЕ У ДРАГОБРАЋИ

# Волонтери средили учионице

Основна школа „Милоје Симоновић“ у Драгобраћи, „поновила се“ прошле суботе. Запослени у крагујевачкој филијали компаније „Винер стадтиш осигурање“ латили су се четки и ваљка и окречили три кабинета и наставничку канцеларију, али и уредили школско дворште и поставили нове корпе за отпатке.

„Волонтерски дан“ први пут је организован у Крагујевцу, а у овој осигуравајућој кући до краја године планирају још неколико сличних акција.

– У питању је програм у оквиру кога наши запослени један дан годишње издвајају како би се посветили активностима усмереним на помоћ осетљивим групама. Наше досадашње кампање углавном су биле усмерене на децу.

Уређивали смо паркове, дећа игралишта, организовали прикупљање помоћи за малишане широм Србије, каже Немања Димитријевић, из крагујевачке филијале „Винер стадтиш осигурања“.

Осим што од 2011. године самостално организују „радне акције“, запослени ове компаније често се придружују и волонтерским програмима партнерских фирми.

Иначе, „Винер стадтиш осигурање“ на тржишту Србије послује већ пуну деценију, има више од 1.200 запослених, а међу овдашњим осигуравајућим кућама заузима четврту позицију, покривајући десет одсто тржишта. Највећи део њиховог потрфеља чини живот-но осигурање.

М. О.

## АКЦИЈА УДРУЖЕЊА ПОЉОПРИВРЕДНИКА

# Храна за народне и дечије кухиње

Око 500 килограма грашка, 80 килограма пројиног брашна и 35 килограма меда стигло је прошле недеље у Народну кухињу и кухињу Центра за социјалну заштиту „Кнегиња Љубица“. У питању је поклон Удружења пољопривредника „Дрдић“ и овдашњег Друштва пчелара. Ово је само део намирница које ће пољопривредна удружења из околине Крагујевца током ове године доносити најугроженијим суграђанима.

У питању је програм који већ пет година спроводи овдашња локална самоуправа, а заједничком снагама организације секретаријати за пољопривреду и социјалну политику.

– Програм је заправо настао на иницијативу појединих удружења пољопривредника. Они који су од града добијали бесповратна средства за набавку машина и опреме који су им потребни желели су да учине нешто за узврат и тако се родила идеја. Већ пет година организације повртара, сточара и земљорадника које прођу на конкурс за грантове у обавези су да део онога што произведу по-

клоне у виду помоћи за спровођење различитих социјалних програма, каже Снежана Катић Живановић, помоћница градоначелника задужена за пољопривреду.

Како је у питању обавеза да се донира 30 одсто производње током године се накупи прилична количина млека, меса, воћа и поврћа, која се одмах испоручује тамо где је најпотребнија. На овај начин делом се помаже рад Народне кухиње, припремају се пакети намирница за најугроженије суграђане, а лани је нешто хране било намењено и за животиње у Еко парку Илина вода.

Иначе, ове године ће за удружења пољопривредника из аграрног буџета града бити издвојено два милиона динара. Они који су задовољили критеријуме конкурса, чији ће резултати бити објављени ускоро, добиће тражену опрему у вредности до 250.000 динара. На конкурс је већ одабрано 15 организација из Крагујевца и околине, а уговори са њима ће бити закључени у јуну.

М. О.





НАЛЕПШИ ПСИ ЦАЦ-А КД „ЛЕПЕНИЦА“

## ИЗЛОЖБА ПАСА СВИХ РАСА И „СПЕЦИЈАЛКА“ ТЕРИЈЕРА

## Победили рачански бретонац и београдски стафорд

У оквиру „Мајских свечаности“ под окриљем Скупштине града, а у организацији крагујевачког Кинолошког друштва „Лепеница“, у недељу је на језеру Бубањ одржана 6. Савезна изложба паса свих раса. За учешће на националном ЦАЦ-у било је пријављено 262 пса из 70 различитих раса, а оцењивали су их еминентни кинолошки стручњаци из земље, уз присуство председника Кинолошког савеза Србије др Махмуда ал Дагистанија.

На популарном „Јуниор БИС-у“ за најлепше младе изложене псе проглашени су дугодлаки јазавичар Пако, власнице Славице Домишевац из Стопање, самојед Акларо Енерџи, власнице Ане Миловановић из



НАЛЕПШИ ПСИ ИЗЛОЖБЕ

Београда, док је треће место освојио амерички стафорд теријер из Београда Аст Фурија.

За најлепшег пса изложбе на „БИС-у“ проглашен је епањел бретон Екзем од Раче из рачанске одгајивачнице Радивоја Миљковића,

други је био доберман Рикер Бе-тлегес Крагујевчанина Слободана Максимовића, а трећу награду освојио је српски тробојни гонич Лео, власника Николе Ивановића из Крушевца.

У оквиру изложбе организована је и специјализована изложба за расе теријера на којој је учествовало 68 паса из Србије, Црне Горе, Аустрије и Пољске. На „специјалци“ је тријумфовао амерички стафорд теријер Фурија Коза Ностра из Београда, вицешампион је био Алф, немачки ловни теријер власника Слободана Николића из Београда, а трећи бул теријер Кул Бул Кастор из нишке одгајивачнице.

З. М.

## НОВИ БРОЈ „ЛОВАЧКОГ ГЛАСНИКА“

## Крагујевац – колевка ловства

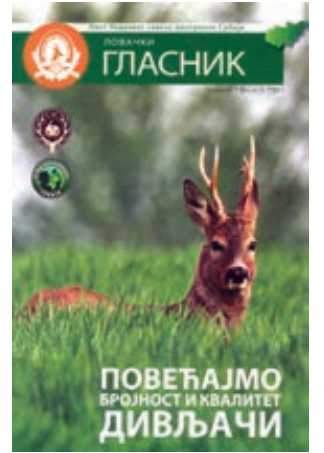
Из штампе је управо изашао нови број „Ловачког гласника“, листа Ловачког савеза Централне Србије, који за насловну страну издваја бригу за повећање бројности и квалитета дивљачи. У овом двоброју објављен је и осврт на обележавање 125 година ловства Шумадије „Крагујевац – колевка ловства“, с поновним подсећањем да су корени организованог бављена ловом у модерној Србији баш у овом граду.

Председник ЛСЦС Томица Радосављевић у свом уводнику истиче да је овај савез на висини задатка баш када је у питању централна тема којом се часопис бави – активностима које имају за циљ да повећају бројност и квалитет дивљачи у њиховим ловиштима.

Часопис доноси и читав низ текућих вести из области ловства: од обележавања јубилеја ловаца Параћина, полагања ловачког испита (који је успешно савладало чак 524 приправника), посети амбасадора Румуније Лужницама и туристичкој понуди ловишта Крагујевца.

У новом издању „Ловачког гласника“ су и текстови о осамнаестом походу на копаоничког вука, удруживању ловаца и кинолога у Тополи, лепоти и богатству ловишта у Страгарима, о ловачком рају под Багдалом.

З. М.



## ПОЗИВ ДОМАЋИНИМА ИЗ КРАГУЈЕВАЧКИХ СЕЛА

## Нови избор за најлепше двориште

Награђена дворишта са територије Крагујевца учествоваће на регионалној манифестацији „Шумадијски дани отворених дворишта“, на којој ће учествовати и представници Тополе, Баточине, Лапова, Кнића, Рековца, Раче и Деспотовца.

Заинтересовани, који желе да се пријаве на избор за најлепше двориште могу да то ураде у просторијама Градске туристичке организације „Крагујевац“, преко пута Саборне цркве, или у Туристичком информативном центру, на платоу код Робне куће, као и путем телефона 334 883 и 332 172 до 31. маја 2013. године.

Градска туристичка организација „Крагујевац“ позива заинтересоване домаћине из крагујевачких села да се пријаве и учествују у манифестацији „Дани отворених дворишта“ која се седму годину заредом организује у селима на територији града Крагујевца.

Комисија, у којој су представници Одељења за пољопривреду, градског Зеленила и Туристичке организација, изабраће победнике у четири категорије: најлепше двориште, најлепше етно двориште, најлепше парк двориште и најлепши детаљ.

**CityVision**  
MESTO OGLAŠAVANJA USPEŠNIH!  
LED EKRAN U CENTRU GRADA

NOVA ERA  
SPOJIAŠNIJE OGLAŠAVANJA

**Bilbordi kakve ste oduvek želeli!**

TOP LOKACIJA:  
STROGI CENTAR KRAGUJEVCA  
Najprometnija raskrznica i početak pešačke zone

**POZOVITE 302-852**  
i uz nagradni kod: "kgnovine" dobićete 10% popusta za reklamu

**Otvoreni keš kredit OTP banke za sve vaše potrebe**

Mogućnost smanjenja kamate tokom perioda otplate!

Rok otplate do 96 meseci

Povoljna kamatna stopa

Iznos kredita do 5 miliona dinara

Jednim kreditom obezbedite dodatnu gotovinu za sve vaše potrebe, slobodno raspoložite novcem kada i kako vam odgovara, a ukoliko zatreba možete refinansirati i sve vrste obaveza kod drugih banaka!

**PREDNOSTI:**

- Brz proces odobravanja i realizacije
- Bez obaveze prenosa zarade u OTP banku
- Povoljnija kamata za sve klijente koji primaju zaradu ili penziju u OTP banci
- Za iznose do 1.200.000 dinara potrebna je samo menica ili administrativna zabrana
- Naknadu za izveštaj Kreditnog biroa i menicu plaća banka

www.otpbanka.rs  
Call Center: 0700 480 400 • 021 4800 400

**otpbanka**  
Verujemo jedni drugima

Otvoreni keš kredit



НЕОБИЧАН ГЕСТ ЈЕДНОГ БУДУЋЕГ СВЕКРА

# Билбордом да ти кажем...

Московљанка Олга Абузов имала је ту част, као ретко која српска снаха, да јој лично свекар пожели добродошлицу у Крагујевац на врло оригиналан начин - великом сликом и поруком у свом дворишту. Милош Стојановић каже да је тако исказао и жељу да Олга „преломи“ и са његовим сином Вуком се из Русије пресели у Крагујевац

Једна необична слика и порука са билборда заинтриговали су машту многих пролазника кроз ердоглијски крај. Извесној Олги, која је на слици, на руском и на српском језику, жели се добродошлица у град на Лепеници. У покушају да сазнамо ко је Олга, ко јој и зашто жели добродошлицу, пут нас је одвео до Милоша Стојановића, познатијег у граду као Миша ронилац.

Овога пута, Миша јеabrao симпатије у улози свекра, пошто је билборд у његовом дворишту, у Даничевој улици 116, на раскрсници код генералских вила у Ердоглији, намењен његовој будућој снајки Олги



МИША СТОЈАНОВИЋ НЕОБИЧНИМ ГЕСТОМ ИЗАЗВАО БРОЈНЕ СИМПАТИЈЕ

када је одлучивао да на овакав начин исказа жељу и поштовање према будућој снахи.

- Желео сам некако да је обрадујем, да јој покажем да је Крагујевац

задина читаве приче ипак је нешто другачија. То је требало да има за циљ да снајка што пре „преломи“ и она и Вук дођу у Крагујевац да живе. Јер, са том одлуком треба да сложе и њени родитељи, а обоје се да овде обезбеде посао. У Русији раде као економисти у престижним фирмама - Вук као представник једне немачке фирме за медицинску опрему, а Олга се бави ловним туризмом.

- Жеља ми је да моја снаја, која је исте ситуирана, дође и живи у Србији. Зато су сви њени блиски сродници и пријатељи позвани на свадбу да виде да смо ми једна нормална земља, гостољубив народ, да не би поставили питање где нам је то отишло наше дете, него да схвате да је овде лепо, можда чак и лепше него тамо. Ја волим Русију, она је огромна земља и има природних лепота, али су оне раштркане на по две хиљаде километара једна од друге. А код нас је све, рачунајући и Црну Гору, ми смо исти народ, на једном месту, објашњава Миша своје разлоге.

Другим речима, Миша би желео да му се унучићи роде у Србији и да има више деце.

## Црквено венчање у Москви

- Кад су пре два дана дошли из Русије, син и снаха нису могли да верују својим очима шта сам им прередио. Највише ме узбудило што ми је син рекао да сам најбољи отац на свету. Ретко када то син

каже оцу, а ја сам то доживео. Снаја је била одушевљена, али је рекла то што је она видела себе није ништа колико ће се тек обрадовати њена мајка, каже уз благи смешак поносни отац и свекар, уверен да их никакав скуп поклон не би гануо као што је билборд.

То потврђује и Олга на свом матерњем језику, а Вук каже да му није било јасно зашто га је отац преусперавао да до куће дође из другог правца. Наводио га је да прођу од



ВУК И ОЛГА ВЕНЧАЊЕ СЕ У КРАГУЈЕВЦУ

стране „Плазе“ јер је хтео да дођу с лица и право угледају билборд са Олгином фотографијом. Питао га је шта види испред куће, на шта је Вук рекао да види мердевине! Тек када га је Миша упитао види ли још нешто Вук је угледао билборд са Олгином сликом.

У време постављања невестине фотографије, објашњава Миша, његова супруга Мирјана је пристигла из Русије где ради као банкарски радник и сликар, али је одмах отишла у Сутоморе да сређује кућу, пошто ће бар 50 од око 80 гостију, колико очекују да дође из Русије, после свадбе одмарати на мору петнаестак дана. Остали се после свадбе враћају за Русију, јер нису могли да издејствују одмор. Стојановићи су, пред своје куће, закупили и комшијску вилу. Његова супруга, без које свега не би ни било, још увек се није вратила за Крагујевац и видела билборд, али када јој је то Миша казао није могла да сакрије одушевљење.

## ПРИЧА ИЗ МАНАСТИРА

### Пријатељство из срца

Милош Стојановић искрено верује у велико пријатељство руског и српског народа. Каже да је изузетно јак доживљај када у централном храму у Кремљу испод олтара видите фреску цара Лазара, а са друге стране Светог Саву.

- То је нешто невероватно. Тада схватите колико су Руси са нама повезани. Да видим у којој другој цркви стоје тако два важна српска човека у некој цркви. Ми смо за Русе увек били појам слободарског народа, који се крваво бори за слободу, али последњих година смо анатемисани, објашњава Миша своје виђење српско-руских односа.

Уверен је да нас Руси ипак воле и то илуструје догађајем из града Пскова, који се налази на северозападу земље, где је био пре три године за Божић. У једном манастиру крај реке стоји четири метра високо црквено звоно Петра Великог са огромном узенгијом. На Божићно јутро то звоно је звонило тако необично руском замрзнутом равницом да је пробудило такав осећај у Миши да је замолио свештеника, високог два метра, који га је својим телом покретао, да му дозволи да звони и он.

Прво што га је свештеник упитао било је ко је он, кад је рекао да је Србин, доживео је да му се тај свештеник поклати и каже: „Србине и Срби, извините што нисмо могли да вам помогнемо у овом последњем рату“, наводи Миша своје импресије.

Иначе, у Крагујевцу ће се спровести само званично венчање, док ће црквено бити на јесен у старој цркви у Подмосковљу, како би и Олгина шира фамилија могла да присуствује том обреду. Пошто је венчање чин који се памти целог живота, урадиће све да оно буде посебно, бар овде код нас. Они ће после свадбеног весеља на Златибор, па Дрвенград и, на крају, у Сутоморе. Дома-

## ГЕСТОВИ ПАЖЊЕ

### Љубичице за снаху

Олга је дошла у марту у Крагујевац, када су процветале љубичице по дворишту. Миша јој је узбрао букетић, пошто је знао да је у то време Москва била под снегом и ледом, а по Крагујевцу се ишло у кратким рукавима и питао је да ли зна зашто су Срби дошли да живе на ове просторе. Пошто је Олга слегла раменима, он јој је одговорио:

- Зато што је овде лепше. Зато се ми Срби боримо толико дуго да би се задржали на овим просторима.

Има утисак да је Олга и сама то схватила. Објашњава да се овде врло лепо осећа. Била је већ неколико пута у Крагујевцу и изразила је жељу да би волела да живи у Крагујевцу. Они често долазе, овде проводе летњи одмор.

Арбузов из Русије. На њему је, пре неколико дана, осванула огромна снајкина слика са бидермајером у руци, који је ухватила прошлог јула на свадби у Крагујевцу код сестре из фамилије њеног изабраника. Иако је у колекцији имао и других њених фотографија, Миша је хтео да то буде баш та са широким осмехом и букетом цвећа, пошто је управо тог дана прошле године и синула идеја да би она следећа могла понети венчаницу и постати српска снајка. И не само да се родила идеја, него је брзопотезно почела њена реализација, која се држала у највећој тајности. Али Крагујевац не би био то што је сте да у међувремену није процурела информација и дошла до Мише да је његов син већ резервисао салу за следећу годину. Младожења је, међутим, хтео да то бар извесно време буде тајна, али ни Миша није одјуче, има своје људе - дојавила „птичица“. Било му мало криво, зар се такве дивне вести крију од родитеља, па је решио да на изненађење узврати изненађењем!

## Позив за повратак

И он је своју акцију спровео у највећој тајности, преко „својих људи“, очито задовољан што ће лепа, плавоока Московљанка постати део њихове породице и што ће Вук, његов син јединац, судбоносно „да“ изговорити 1. јуна, у хотелу „Шумарице“ међу 280 званица из Србије и Русије. Миша је још нешто имао на уму

и њен град, да је Србија и њена земља. Мој син је већ петнаестак година у Русији, тамо је завршио средњу школу и факултет, тамо је упознао Олгу пре две године. Био сам у Москви, упознао њену фамилију, јер су још прошле године решили да се венчају, после једне свадбе овде у Крагујевцу, где је баш она ухватила бидермајер. То је мени било симпатично, а њу је то повукло да њихова свадба буде баш у Шумарицама, прича Милош.

Иако је од срца пожелело да јој бравак буде што пријатнији у нашем граду, па њену слику уоквирио српском и руском заставом приде, по-

МИША И БУДУЋИ МЛАДЕНЦИ ИСПОД БИЛБОРДА ДОБРОДОШЛИЦЕ





## ЧУВАЊЕ КУЛТУРНОГ ИДЕНТИТЕТА СРБА

## Традицију чувају дела

Свечаношћу под називом „Стара српска престоница“ у организацији културно-историјског центра „Српска круна“ у Свечаном салону града Крагујевца, прошлог уторка промовисане су сачуване уметничке драгоцености српског народа које потврђују његов културни идентитет. Признања „Српске круне“ добили су песникиња Слободанка Луковић, српски ансамбл „Смиље“, Велики народни оркестар Ненада Миловановића, златар Зоран Митрић, Миле и Верица Вучићевић, Алина и Марко Вељковић и историчар уметности Дејан Вукелић.



МИРЈАНА РАДЕНКОВИЋ И ПЕСНИКИЊА СЛОБОДАНКА ЛУКОВИЋ

Песникиња Слободанка Луковић рецитовала је своју песму о старој српској престоници, а потом је Крагујевчанима Велики народни оркестар Ненада Миловановића

промовисао свој нови ЦД „Музика из ризнице“ са десет композиција најстаријих нотних записа српске музике са српских дворова, али и ратишта. Нумере „Краљево коло“, „Коло краљице Наталије“, „Топцијско коло“... Песмом, игром и костимима атмосферу од пре века и два до-чарао је српски ансамбл „Смиље“. У визуелном делу видели смо уникатне експонате накита, ордења, кандила занатске радионице „Сафир“ из Лознице, аутора Зорана Митрића. Дипломирани мастер историчар уметности Дејан Вукелић изложио је јединствено јаје са 70 ликова владара и светите-

ља светородне српске династије. Ликови су опточени филигранским радовима и цирконима.

За успех ове манифестације посебно је заслужна Мирјана Раденковић, генерални секретар „Српске круне“.

Текст и фото М Итњашовић



ЈАЈЕ СА 70 ЛИКОВА ВЛАДАРА И СВЕТИТЕЉА



НАСТУП СРПСКОГ АНСАМБЛА „СМИЉЕ“



ВЕЛИКИ НАРОДНИ ОРКЕСТАР НЕНАДА МИЛОВАНОВИЋА



НАКИТ ЗОРАНА МИТРИЋА ИЗ ЛОЗНИЦЕ

Sve nas spaja

# Dan KOMŠIJA

31. мај

Drage komšije,

Svakog poslednjeg petka u maju, u mnogim zemljama se praznuje dan naročitog zajedništva - Svetski dan komšija. Iako znamo da ga obeležavate svakodnevno, šireći najbolji komšijski duh razumevanja i bliskosti, mi, vaše komšije iz Grand kafe, bismo zajedno sa vama voleli da ovaj praznični dan učinimo još svečanijim a komšijsku atmosferu toplijom i prisnijom. Pozivamo vas na prazničnu kavicu. Budimo zajedno, porazgovarajmo, družimo se. Stvorimo i u svom komšiluku jednu novu, divnu tradiciju u slavu dobrosusedstva. Proslavimo zajedno Dan komšija, naš dan. Uživajmo i nadalje u dobrom mirisu i ukusu svega onog što nas spaja.

Vaša

**grand**  
КАФА





ПРОМОЦИЈА КЊИГЕ У БРНУ О ОВДАШЊИМ ЧЕСИМА

# Јако осећање словенског духа

У организацији Јужноморавске регије у Брну је прошле недеље промовисна књига крагујевачког етнолога Ненада Карамидалковића о дубоком корену и бројним заслугама које су припадници Чешке нације оставили на нашим просторима. Издање, рађено двојезично, изазвало је велико интересовање, а чешке новинаре интересовао је и данашњи однос Срба према Чесима и свеукупном словенству

Књига „Чеси у Србији и Црној Гори и Чеси у Шумадији“ аутора Ненада Карамидалковића, етнолога-антрополога из Историјског архива Шумадије у Крагујевцу, имала је своју промоцију и у Чешкој, тачније у Брну, 23. маја. У старту урађена као двојезично издање (српско-чешко) ова књига је објављена под покровитељством Јужноморавске регије и града Крагујевца.

Књига се састоји из два дела (што и сам наслов казује), првог, о насељавању Чеха у Војводину, знаменитих Чеха у српској историји и разлозима и политичким борбама које су довеле до њиховог насељавања у наше крајеве и, другог, који садржи појединачне животне приче Чеха и њихових породица који су свој живот везали баш за Крагујевац и Шумадију. Имала је своју „овдашњу“ промоцију 6. фебруара у Универзитетској библиотеци.

научне и културне јавности, буде организована њена промоција и у Брну. Дело је ове услове очигледно испунило, закључује Карамидалковић на свом повратку из Чешке.

На тродневном путовању од 23. до 25. маја заједно са њим пут Брна и Прага упутиле су се и Сања Палибрк из крагујевачког Центра за креативни развој „Прсти“ (који је био и предлагач пројекта) и Марија Јовановић која је урадила графички дизајн књиге.

## ■ Изузетно успела промоција

Промоција дела „Чеси у Србији и Црној Гори и Чеси у Шумадији“ одржана је у згради Регионалног уреда Јужноморавске регије, а колики јој је значај дат говори и податак да су били присутни Роман Цели, заменик начелника Јужноморавске регије, заменица директорке Канцеларије Јужноморавске регије за међурегионалну сарадњу Лудмила Куталкова, Михаела Њемцова, мандатарка Јужноморавске регије (координатор овог пројекта), студенти са сва три брнска универзитета (и наши и Чеси), професори са Филолошког и Филозофског факултета, бројни грађани и представници медија.

Промоција је протекла одлично, што се видело по самој посети, али и пажњи тамошњих медија. У Чешкој влада велика заинтересованост за наш језик, културу и историју, о чему сведочи све већи број студената на катедрама за српски језик и историју тамошњих филолошких и филозофских факултета. Новинаре је, пак, највише инте-



НАСЛОВНА СТРАНА КЊИГЕ

ресовало шта данашњи Срби знају о Чесима и Чешкој и какав је наш однос према коренима и самом словенству. На жалост, морао сам да их разочарам, искрено одговарајући да Срби о Чешкој не знају скоро ништа, а да се тренутно због кризе свега, па и идентитета, „стиде“ свог словенског порекла и поричу га, понашајући се као да потичемо од других народа, каже аутор књиге.

По њему, Чешка – која је центар пансловенства, гаји изузетно пријатељске и братске емоције према нама и нашем народу.

Заиста се свуда и на сваком месту осећа тај словенски дух. Када сазнају да си Србин, обраћају се са „брате“ и труде се да се буквално осетите као код куће, тврди он.

У оквиру промоције његове књиге одвијала су се још два догађаја везана за пансловенство. Први је био отварање изложбе фотографија чији би се наслов могао превести као „Бег за животом“ о деци комуниста, избеглицама, Македонцима и Грцима из Егејске Македоније, која су 1948. године пребегла у тадашњу Чехословачку.

На отварању изложбе говорио је Иван Доровски, професор Филозофског факултета у Брну, који је и сам био један од њих. Доровски је почасни професор Масариковог универзитета, председник удруже-



АУТОР КЊИГЕ НЕНАД КАРАМИДАЛКОВИЋ

ња „Пријатељи Јужних Словена“ и члан Македонске академије наука и уметности, појашњава Карамидалковић.

Управо он био је и лауреат трећег догађаја јер му је додељена овогодишња награда „Франтишек Александар Зах“ која се сваке године додељује за допринос у чешко-српској сарадњи. Такође, лауреат признања које носи име по човеку који је био командат Арсенала у Крагујевцу и први српски генерал са „наше“ стране био преводилац Милан Чолић из Сомбора.

Организатори су се потрудили да све буде аутентично, па су госте те вечери у Брну дочекивале домаћице (студенткиње српског језика са тамошњег Филолошког факултета) одевене у народну ношњу из Шумадије, а свирана је македонска музика.

## ■ Тема којом се нико није бавио

Вечери је присуствовало више потомака македонских и грчких избеглица који и данас живе у Чешкој, а од рођака људи који су се доселили у Србију и о којима пише Карамидалковић у својој књизи пронађена је само једна породица из околине Брна.

Највећи део тамошње јавности био је заинтересован за поглавље књиге које говори о Чесима и њиховим породицама које су оставиле велики траг у развоју Шумадије и Крагујевца. О општим стварима, попут разлога за досељавање својих сународника на територију данашње Србије, знали су углавном све, али о њиховом животу и раду у Крагујевцу и шумадијској регији – баш ништа, каже Карамидалковић.

У прилог томе иде и најновија научна критика коју је добило Карамидалковићево дело, а чији је аутор Александра Корда-Петровић са Катедре за славиистику београдског Филолошког факултета у којој се, између осталог, каже: „Са научног и истраживачког гледишта већи допринос има други део монографије под називом „Чеси у Шумадији“.

Овим проблемом се до сада подробније нико није бавио, те аутор прикупља архивску грађу, публикације које се баве историјатом појединих привредних грана или професија и бележи сведочења потомака. Тако сазнајемо о Чесима индустријалцима, професорима, војницима, фотографима, музичарима, соколима и читавим породицама чешког порекла чији чланови су се уградиле у историју овог дела Србије. Аутор се из угла антрополога бави и питањем етничког идентитета, опстанка и интеграције чешке заједнице у нашој средини“, истиче она.

Као куриозитет можемо да наведемо да је Карамидалковић чешким домаћинима, попут историчарке Јане Храбцове која је била и преводилац те вечери, показао слику славног Масарика из млађих дана као матуранта.

Универзитет који носи његово име већ годинама спрема опсежну и детаљну монографију о Масарику. Запамтили су се када сам им рекао да имам његову фотографију и то као матуранта јер све слике које су они имали потичу из његовог познијег животног доба. Ја сам ту фотографију добио на поклон од деведесетогодишње Ирене Чаславе, једине особе чистог чешког етничког порекла која и данас живи у нашем крају, а чији је отац био војни капелник и пасионирани сакупљач фотоса и разгледница, открива Карамидалковић ову малу тајну.

Осим промоције књиге, љубазни домаћини из Јужноморавске регије уприличили су крагујевачкој делегацији и обилазак Прага и разгледање знаменитих верских објеката у оквиру „Ноћи цркава“ у Брну која је одржана 24. маја. Те ноћи, по речима нашег саговорника, само је православна црква била затворена.

Зоран МИШИЋ



ПЛАКАТ КОЈИ ЈЕ У БРНУ НАЈАВИО ПРОМОЦИЈУ

Пошто је реч о заједничком пројекту и двојезичном издању, договор је био да ако добије добре критике и „лепо прође“ код наше

студената на катедрама за српски језик и историју тамошњих филолошких и филозофских факултета. Новинаре је, пак, највише инте-



ЉУДМИЛА КУТЛАКОВА, СТУДЕНТИЊА У ШУМАДИЈСКОЈ НОШЊИ И ПРОФЕСОР ИВАН ДОРОВСКИ, ДОБИТНИК ЗАХОВЕ НАГРАДЕ



АУТОР ПОТПИСУЈЕ ДЕЛО РОМАНУ ЦЕЛИЈУ (ИЗМЕЂУ ИСТОРИЧАРКА ЈАНА ХРАПЦОВА КОЈА ЈЕ БИЛА ПРЕВОДИЛАЦ)



ИСПРЕД СРПСКЕ АМБАСАДЕ

SALONI NAMEŠTAJA

# MEBLANO

SALONI

 BRAĆE POLJAKOVIĆA 2 - KOD AUTOBUSKE STANICE  
 TEL: 356 775

NA SPRATU TRNAVE PROMET U PETROVCU



## УКРАТКО

## Још једна награда

Кратки уметнички туристички филм о Крагујевцу „Седам у седам”, ауторке Иване Ретас, новинарке РТК-а, освојио је „Бронзану бубамару” на Интернационалном фестивалу „Сремфилм фест”. Жири Фестивала чинили су Антонио Конте, оснивач турфилм светских фестивала са традицијом дугом више од пола века, Игор Чолак, новинар и директор „Сирмиум филма”, Драгомир Зупанц, редитељ, као и Владимир Перовић, члан Академије филмске уметности и науке Србије. У финалној селекцији било је 30 остварења из 12 земаља.

Гран при „Сремфилм фест-а” додељен је бразилском аутору Кристијану Спенсеру за филм „Плес времена”.

Ово је 14 међународно признање за „Седам у седам” Иване Ретас, на чију адресу је ових дана пристигла и специјална диплома са „Аморгогос фестивала” у Грчкој за филм „Сапутнице” о манастиру Прерадовац, надамак Крагујевца.

## Награде на Стерији

Студенти ФИЛУМ-а и ове године учествовали су на традиционалној изложби позоришног плаката и графичког обликовања, приређеној у оквиру „Стеријини позорја” у Новом Саду. По правилу, стигле су и награде, па је тако трећу награду за плакат освојила Јована Радовановић, студенткиња ФИЛУМ-а.

Између осталих, на изложби, која ће бити отворена до краја ове недеље, учествују и овдашњи студенти Милутин Марковић, Марија Гавриловић, Борко Нерић.

## Жене у музици

Удружење „Жене у музици” обележило је десетогодишњицу постојања концертном класичне музике у Првој крагујевачкој гимназији. Наступили су млади извођачи из пројекта „Млади за правду и мир”, музичке школе „Божидар Трудић” из Смедеревске Паланке и Лапова, као и бројни студенти и музички уметници из целе земље.

На репертоару су била искључиво дела композиторки, а међу њима и четири композиције Војне Нешић, која је и оснивач овог удружења у Србији.

## Акварели Степанова

У галерији Народне библиотеке, у понедељак, 3. јуна, од 20 часова, биће отворена изложба акварела Владимира Степанова.

Овај познати војвођански уметник, имао је низ самосталних изложби, али је запажено и његово учешће на колективним изложбама. Члан је ликовног удружења „Атеље 05” из Врбаса.

## Мала премијера

Премијера представе „Леде-на краљица” одржаће се у недељу, 2. јуна, у 18 часова, у простору клуба „Супермама”, у ТЦ „Простор”. Реч је о првој представи малишана из школе глумице Ненаде Вулевића.

## ПРОЈЕКТИ ГЛУМЦА САШЕ ПИЛИПОВИЋА

## Премијера Двојника

После гостовања са монодрамом „Живот Галилејев” на скупу есперантиста у Нирнбергу, Пилиповић најављује премијеру монодраме „Двојник” о убиству Ивана Стамболића, у продукцији алексиначког Центра за културу

Познат по пројектима у оквиру алтернативне „Шелтер сцене”, чији је један од оснивача, глумац крагујевачког Театра Саша Пилиповић за 8. јун најављује премијеру представе „Двојник”, рађену у продукцији Центра за културу из Алексинца.

Реч је о монодрами која је настала по литерарном предлошку романа „Шта птица каже” писца Видосава Стефановића а коју је режирао редитељ и позоришни критичар Горан Цветковић, Крагујевчанима најпознатији као селектор Јоаким Интерфеста. Представа о једном од највећих политичких убиства у новијој српској истори-



РЕДИТЕЉ, ПИСАЦ И ГЛУМАЦ: ЦВЕТКОВИЋ, СТЕВАНОВИЋ И ПИЛИПОВИЋ

ји, после премијере у Алексинцу, биће одиграна и у Клубу „Видосав” у Ботуну, као и на сцени Књажевско-српског театра.

Иако је реч о монодрами, приликом рада на „Двојнику” Пилиповић и Цветковић имали су помоћ (за снимање гласова из офа) крагујевачких глумаца Николе Милојевића, Ненаде Вулевића и Петра Лукића. Сценографију представе потписује сликар Миливоје Штуловић, музику Владимир Јовановић, композитор из Београда, асистент редитеља је Јован Јовић а плакат је дизајнирала Тијана Цветковић.

Саша Пилиповић управо се вратио из Немачке, где је од 17. до 20. маја учествовао на 90. конгресу есперантиста одржаном у Нирнбергу. Пилиповић се на овом међународном лингвистичком скупу, на којем је учешће узело 200 есперантиста из 16 земаља представио са монодрамом (на есперанту) „Живот Галилејев” коју је по тексту Бертолда Брехта, режирао његов колега из „Шелтер сцене” глумац Милић Јовановић. Он је са овим пројектом „Шелтер сцене” до сада, сем Немачке, наступао још и у Словенији, Пољској, Вијетнаму и Бразилу.

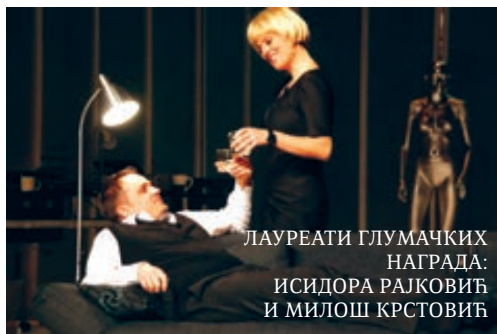
З. М.

## ТЕАТАР АПСОЛУТНИ ПОБЕДНИК ЗВОРНИЧКОГ ФЕСТИВАЛА

## Чак шест награда

Представа Књажевско-српског театра „Моје бивше, моји бивши” апсолутни је победник четвртог фестивала „Комедија фест 2013”, који је недавно завршен у Зворнику, освојивши чак шест награда од осам које се додељују на овој смотри.

Представа крагујевачког позоришта, по тексту британског аутора Д. Ц. Цексона, коју је режирала Слађана Килибарда, проглашена је најбољом по одлуци стручног жирија (Јелена Богавац, редитељка из Београда, Жељко



ЛАУРЕАТИ ГЛУМАЧКИХ НАГРАДА: ИСИДОРА РАЈКОВИЋ И МИЛОШ КРСТОВИЋ

Милошевић, драматург из Требиња и Виолета Савић, професорка из Зворника) и освојила награда „Златни аплауз”, али и по мишљењу

публике проглашена за најбољу са просечном оценом 4, 96.

Режија Слађане Килибарде проглашена је за најбољу, као и сценографија коју такође она потписује. Лауреати глумачких награда на „Комедија фесту 2013” из крагујевачког ансамбла су глумци Исидора Рајковић и Милош Крстовић. Да подсетимо, у представи играју крагујевачки глумци Милош Крстовић, Исидора Рајковић, Катарина Митровић, Душан Станикић и гошћа из Београда Нађа Маршићевић.

На овогодишњем фестивалу комедије „Комедија фест 2013” учествовала су и позоришта из Приштине, Тузле, Шапца и Приједора.

## НОВЕ КЊИГЕ

## Новуми млађаних

Песнички првенац Богдана Кочовића (1994) „Хомо новус”, у издању „Лире”, представљен је у Другој гимназији уз „малу помоћ” пријатеља и резидента Ненаде Кебаре. Ова промоција је потврда изузетности овогодишње крагујевачке поетске продукције (већ пети првенац) и обзнана пристигнућа млађаних лирских снага.

Идеја о Новочовеку, у овом или оном облику, је интегрални део схватања суштине постојања, самог протока времена, човекове генезе и устројства: „од рођења ка смрти”. У корелацији са радикалним митским и философским идејама (о обоготворењу, богочовек, надчовек), Великом инквизиторству или, на пример Новом светском поретку и футуристичком биореформисању итд.) она је свесни или несвесни продукт „нагона” за променом, који су опет рефлекс човекових органских или сазнајних мена. С друге стране, апсолутизовање идеје ре/креације новочовека и фрустрирајућа немоћ појединца у односу на битније промене друштва, рађало је неретко разноврне „креатуре историје” и било је окидач и предлоказ за погrome и пошасте...

Али, Кочовићев „Нови човек” од лирике је саздан: */// Имаш ли храбростии / Да се суочиш са суровим сирахом / Да гледаш бесиће иосијојања // Умишљани да си трошеска / У сновиима реалностии // (...) // Ти си айокалийсин остиаийак / Заробљеник айсурда // ...* (песма Крик). Како то каже Н. Кебара, он идентификује обездуховљено биће човека навикнуто не сада (данас) сигнализирани, осиромашене поруке, које су другачије од експресивне иконичне сликовности средњег и векова око њега, оно препознаје само ретардиране метафоре, на брзу руку склепане за хитру лукративну употребу. Доследно се придржавајући посебне врсте утишаног химнично-посланичног, констративујућег фона, песник са високо зацртаним етичким и поетичким назорима, извесним стоицизмом и притајеном аутономиморуменијом, инаугурише самосознају као основни искуствени и душевни принцип. Он готово по правилу бира „Пут којим се ређе иде”, уз подразумевајућу трагику стања „Боравка на свету”, са додатним баластом парадокса, ироније и сарказма, и са шлагом од апсурда. Ова поезија „тежи бесмртности”, есенцијалном или, бар, „узвишеним стањима свести” у којима нема места технолошким или утилитарним тривијалностима.

Књига „Хомо новус” сачињена је само из једног циклуса, вишезначно насловљеног - СаМоСеБИ („сам о себи”, „само себи”, „Сам О себи”; тачка у „О” има посебно значење). Формално то је исказ у слободном стиху, у којем је приметно имагинарно „ти”, као алтер его, али и као директан говор упућен читаоцу ради појачања рецептивног доживљаја. И поред бланкверса можемо да одредимо акцентоване стиховне и строфне облике; терцине једноречних стихова (оне су најчешће стиховне форме), дистиси као значенски разрешавајући стихови, једноречни стихови-строфе као хијатуси и као ритмички ударци...

Дарко Ковачевић се побринуо да визуелни идентитет буде на завидном нивоу. „Много рабњене” Леонардове анатомске студије (у холовима Медицинског постоји бољи и богатији избор) су по мало засењене домишљатошћу и квалитетом сигналистичких радова.

Р. ШАРЕНАЦ



ВИН ДИЗЕЛ, ПОЛ ВОКЕР И ДВЕЈН ЦОНСОН У ШЕСТОМ НАСТАВКУ ОВОГ БЛОКБАСТЕРА

## НОВИ БЛОКБАСТЕР

## Шести део Паклених улица

Вин Дизел, Пол Вокер и Двејн Цонсон предводе повратничку екипу звезда у новом наставку светског блокбастера заснованог на брзим тркама, „Паклене улице” (Фаст анд фуриоус), који се од ове недеље приказује у крагујевачком „Синеплексу”.

Откако су Дом (Дизел) и Брајан (Вокер) извели плачку у Рију, срушили царство најважнијег човека и однели 100 милиона долара, наши хероји су живели раштркани по целом свету. Али немогућност да се врате кући и живот у бекству чине њихове животе некомплетним.

У међувремену, Хобс (Цонсон) прати организацију смртоносних возача, професионалних убица у преко 12 земаља. Њиховом вођи (Еванс) помаже други човек организације, што ће се испоставити да је Домова љубав за коју је мислио да

је мртва, Лети (Родригез). Једини начин да се заустави ова криминална банда јесте да се они надмудре на улици, због чега ће Хобс замолити Дома да окупи свој елитни тим у Лондону. А награда је помиловања, како би могли да се врате својим кућама и породицама.

Пре дванаест година је „мали филм”, о нелегалним уличним тркама у источном Лос Анђелесу, постао велики летњи хит и зарадио чак 207 милиона долара.

Сада, када је серијал зарадио невероватних 1,5 милијарди долара, ишчекивања публике и фанова се граниче са грозницом. Ипак, чак и у Хوليوуду је сама прилика да се ради на шестом наставку неке франшизе изузетно редак случај и сама та чињеница ове филмске ствараоца ставља пред једно од највећих искушења у њиховом животу, баш као и јунаке овог филма.

„ЧОВЕК, ЗВЕР И ВРЛИНА”

## Померена премијера

Премијера комедије „Човек, звер и врлина”, по тексту Луиђија Пирандела, а у режији Марка Мисираче, померена је за четвртак, 30. мај.

То је комедија о погрешној људској природи и последицама њеног порицања. О последицама које компликују, иначе, једноставне животе. О човеку и звери, а најмање о врлини. Овај комад написан је пре више од деведесет година. Од свог настајка па до данас, успешно се изводио у многим позориштима широм света.

У представи играју глумци крагујевачког Театра: Милош Крстовић (Провидни господин Паолино, приватни професор), Миодраг Пејковић (капетан Перела), Исидора Рајковић (Врла госпођа Перела, његова супруга), Милић Јовановић (Доктор Нино Пулејо, Господин Тото, апотекар, његов брат), Владанка Павловић (Розарија, гувернанта господина Паулина), Славица Радуловић (Грација, служавка у кући Перела), Чедомир Штајн (Ђиљо), Ненад Вулевић (Бели) и Никола Пејковић (Ноно, дечак од 11 година, син Перелиних).





СЦЕНА ИЗ ФИЛМА „АДЕВИЈЧ”,  
БРУНА ДИМОНА

## ФРАНЦУСКИ ФИЛМСКИ КАРАВАН Циклус побуне и страсти

У наставку програма „Француски филмски караван”, крагујевачка публика имаће прилику да види четири нова филма из циклуса „побуне и страсти”.

Током следећа два понедељка, 3. и 10. јуна, биће приказана остварења која, поред говорног подручја, повезује слична тематика – побуне и страсти, од политичких па до оних најинтимнијих. Публика ће имати прилику да се упозна са новом генерацијом редитељских и глумачких имена из Француске.

Први на репертоару биће филм „Дрво и шума” популарног редитељског пара Жак Мартина и Оливијеа Дикастела, који представља заокрет у њиховој каријери. Рафиниран и дубок филм о мрачној породичној тајни, лажима, страстима и издајама, уз Вагнерову музику и спектакуларну фотографију. Фредерик гајн дрвеће и већ скоро шездесет година чува једну тајну. Једино његова жена и старији син знају његову истиниту причу. Смрт тог сина, са којим се није слагао, наводи га да најзад открије својим ближњима оно што никада није могао да каже.

Филм ће бити приказан у понедељак, од 19 часова, а одмах потом уследиће и „Адевијч”, Бруна Димона.

Шокирана слепим верским заносом новодошле Адевијч, управница је истерује из самостана. Адевијч поново постаје Селин, млада Парижанка и кћер дипломате. Њена страствена залjubljenost у Бога, њена срџба и сусрет са Јасин и Насир воде је, између милости и лудила, на опасне путеве. Изузетан филм култ редитеља који је катедру филозофије заменио редитељском столицом, „Адевијч” је дубоко узнемирујући и интезиван филм који поставља суштинска питања о природи религије и заноса које она изазива. Филм је међународна критика поздравила као незаборавно искуство.

Филмови ће бити приказани у „Кутији шибица”, у терминима од 19 и 21 час, а улаз на све пројекције је бесплатан.

## „ЛАГУНА” НАГРАЂУЈЕ

### Живот Флоре Сендс

Два читаоца „Крагујевачких”, добиће књигу „Наш брат - Живот капетана Флоре Сендс” Луиз Милер, а потребно је да у петак, 31. маја, позовете 333 116, после 11 часова ујутру. Добитници ће своје књиге моћи да преузму у књижари „Делфи” у пешачкој зони.

Британска публицисткиња и политиколог Луиз Милер ауторка је сјајне биографије „Наш брат”. Милерова већ годинама истражује тему жена из Западне Европе које су бориле у Србији за време Првог светског рата. Ауторка је често путовала по Србији и учествовала у реализацији неколико документарних ТВ филмова који су снимљени по њеним истраживањима. Она је 2002. године открила лик Флоре Сендс, једине жене из западне Европе која је, као војник, учествовала у Првом светском рату. Флора је постала хероина и медијска сензација због своје борбе у српској војсци и истакнуте војне каријере.

Књига „Наш брат” говори о њеном невероватном животу, о детињству мушкобанасте девојчице у благој викторијанској Енглеској, о њеном одласку у Србију као добровољца Црвеног крста и каснијем ступању у војску, о турнејама и предавањима које је држала кад се прославила, о браку с колегом официром, о боравку у гестаповском затвору током Другог светског рата и о последњим годинама њеног живота у Сафоку.

Флора Сендс опчињујућа је личност свог доба и надахнуће женама широм света, оживљава и заузима своје право историјско место у овој књизи насталој уз помоћ њене породице и на основу до сада необјављиваних приватних докумената и фотографија.

## КОНКУРС „ПРВЕНАЦ”

# Поново три награђена

На овогодишњи конкурс едиције, која је постала привлачна младим писцима, пристигло је педесетак рукописа из земље, али и региона, а прве књиге добиће три аутора. Жири у саставу Миљурко Вукадиновић, Зоран Пешић – Сигма и Зоран Петровић, једногласно је одлучио да се одштапају збирка кратких прича Андреја Попов Милетић, под називом „Цртице”, и две књиге песама: „Белешке о меком ткиву” Данила Лучића, песника из Београда, и „Нова утопија” Томице Ђирића, песника из Пирота.

Едиција „Првенац” већ пуну деценију објављује конкурс за неафирмисане и талентоване ауторе без икаквих ограничења, уз услов да до тада нису објавили књигу.

Све три предложене књиге иду стваралачком свежином и

изразитом индивидуалношћу, која је успела да остави лични печат и на уметничкој форми којом су њихове странице исписане и организоване, а заједничко им је и то што се поменута потрага за личним идентитетом и изразом, у сва три случаја, одвија са нескривеним ангажманом да се дају валидни одговори о свом, односно нашем, времену, што сваку књижевност, уосталом, и чини релевантном са становишта епохе којој припада и књижевне историје.

Што се укупног утиска о радовима послатим на овогодишњи конкурс тиче, жири је констатовао висок ниво квалитета највећег дела рукописа и са задовољством истиче да је тај ниво из године у годину све виши. Наиме, у већини ових рукописних књига недвосмислено је показано завидно умеће и књижевна зрелост, чак и

онда када животно искуство није довољно богато да прати литерарну амбицију којом се обрађује тема.

Жири је, такође, констатовао да су на конкурс пристигли радови који не заостају за оним номинираним, као што су рукописи Горана Врхунца, Ивана Сарића, Ане Арп, Ивана Маринковића, Милоша Благојевића, Богдана Цветковића, Милоша Дујмовића, Маријане Андрић и многих других, што потврђује добру праксу успостављену на лањском конкурс објављивањем „избора радова”, који ће обухватити многе од оних који неће бити објављени у посебним публикацијама.

Одабрани рукописи ће бити преточени у књиге у популарној едицији „Првенац”, као и сваке године, до октобарског Сајма књига у Београду.

## ИЗЛОЖБА ЦРТЕЖА И АКВАРЕЛА

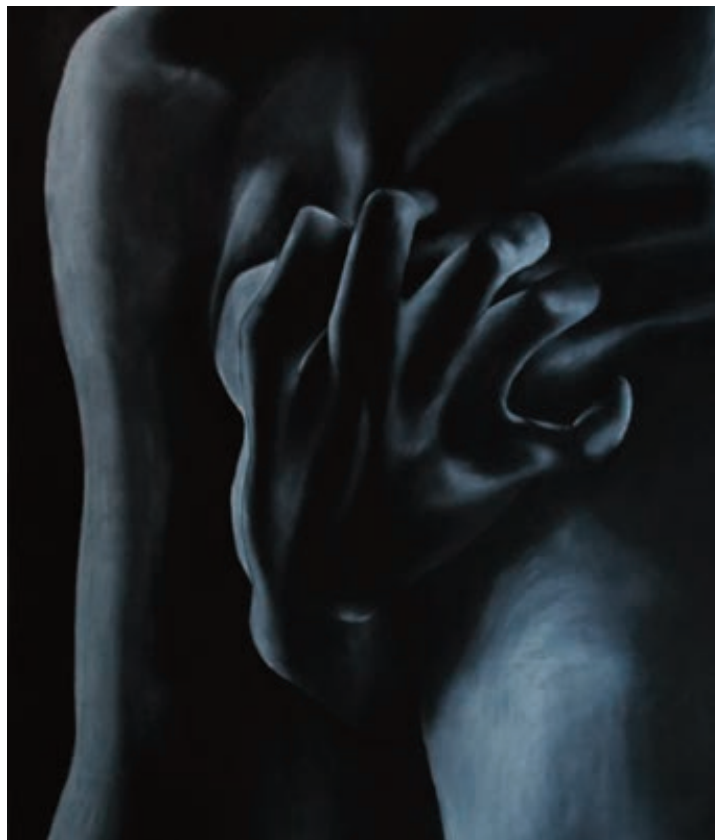
### Еротски погледи

У галерији „Мостови Балкана”, у петак, 31. маја, биће отворена поставка цртежа и акварела Ане Цвејић, под називом „Погледи на еротику”. Овом темом млада уметница бави се и изучава је већ четири године. Експериментисањем са нагим телом жели да прикаже сву лепоту, као и његове специфичности.

У одређеним ситуацијама долази и до одступања од идеала лепоте, већ до саме особености сваког појединца. Својим радовима не желим да изазовем посматрача и ставим га у непријатну ситуацију, већ изазовем осећај слободе у телесном и духовном погледу, каже Ана Цвејић.

Неки од њених радова инспирисани су Егоном Шилеом и Франченском Клементеом и њиховим погледом на ову проблематичну и често табуизирани тематиком.

Ана Цвејић рођена је 1985. године у Београду. Од 2010. године стипендиста је Фонда за младе таленте Министарства омладине и спорта. Завршила је



Факултет ликовних уметности у Београду, у класи редовног професора Гордана Николића на одсеку за сликарство. од ове године члан је УЛУСА и у статусу је самосталног уметника.

Изложба цртежа и акварела ове младе уметнице биће отворена у 19 часова, а крагујевачка публика биће у прилици да је погледа до 11. јуна.

## „ЛАГУНА” НАГРАЂУЈЕ Живот Флоре Сендс



## „ВУЛКАН ИЗДАВАШТВО” НАГРАЂУЈЕ

### Више од примирја

Два најбржа читаоца „Крагујевачких” биће и овог петка у прилици да својој библиотеци додају занимљив наслов „Вулкан издаваштва”. Потребно је да у петак, 31. маја, позовете 034 333 116, после 10 часова и добићете књигу „Трећа алтернатива”, аутора Стивена Р. Кавија. Добитници ће своје књиге моћи да преузму у књижари „Вулкан”, која је од недавно премештена у Тржни центар „Плаза”.

Аутор бестселера „Седам навика успешних људи”, који се сматра најјугитицајнијом пословном књигом двадесетог века, представља „Трећу алтернативу”: књигу која открива потпуно нови, револуционарни приступ креативном решавању конфликта и проблема. Доктор Стивен Р. Кави, један од 25 најјугитицајнијих Американаца са листе магазина „Тајм”, својим саветима помогао је милионима људи да промене свој живот.

У сваком конфликту прва алтернатива је наше решење, а друга алтернатива саговорничко: сукоб углавном настаје око тога чије је решење боље. Постоје многе методе „решавања конфликта”, али већина подразумева компромис или удовољавање које спречава да сукоб уопште избије, а све то без постизања значајних резултата. Ова књига нуди много више од примирја – она вам помаже да створите нову, унапређену стварност и открива потпуно нови начин размишљања намењен свима који траже решења било на пословном, било на личном плану.

„Трећа алтернатива” превазилази традиционално решавање конфликта, тако што отвара пут ка трећој опцији, која иде даље од нашег или саговорничког решења и нуди много бољи излаз из проблема.



## УКРАТКО

### Ученички радови

Друга изложба радова ученика уметничког смера Друге техничке школе отворена је у галерији Народне библиотеке „Вук Караџић”.

Стручно веће, које чини осам професора овог смера, одабрало је најбоље ученичке радове, настале током једногодишњег наставног процеса рада, на предметима цртања и сликања, фотографије, писма, моделовања, обликовања и пројектовања. Ови предмети припадају подручју изучавања културе, уметности и јавног информисања на смеру техничар дизајнер ентеријера и индустријских производа.

Изложба ће трајати до 3. јуна, а уприличена је и поводом 60 година оснивања ове школе. Постоји тенденција да ова изложба постане традиционална и да се резултати рада професора и ученика приказују сваке године.

### Вече комичних монолога

У петак, 31. маја, у „Арт-кафе галерији”, СКЦ-а, одржаће се вече комичних монолога глумаца Академског позоришта, под називом „Ком ап”. Антологијске монологе из најпознатијих драмских дела изводиће млади глумци Нина Недељковић Стевановић, Костадин Стојадинов, Софија Мијатовић, Борис Стојилковић, Јована Преодојевић, Марко Радојевић, Анка Ђуричић, Стефан Думић, Драгана Перовић, Марко Продановић, Софија Гаврић, Предраг Арсић, Аница Блажић, Сања Ђурчић и Филип Маринковић.

Вече монолога почиње у 21 час, а улаз је слободан.

### Пријем нових чланова

Асоцијација Независна културна сцена Србије (НКСС), основана пре тачно две године у Београду, окупља данас око 80 чланова из 20 градова широм Србије, а очи редовне скупштине позива заинтересоване организације, иницијативе и појединце да се пријаве за чланство. О пријему нових чланова биће гласано на трећој редовној Скупштини НКСС, која ће бити одржана од 21. до 23. јуна у Вршцу.

Позив је отворен до 9. јуна, а резултати пријема нових чланова биће објављени на сајту НКСС почетком јула.

Према Статуту НКСС, члан те асоцијације може постати организација која делује у пољу културе најмање две године, а има препоруку за пријем од најмање две чланице НКСС. Потребно је и да на Скупштини добије подршку две трећине учесника.

Услов за учлањење појединца је да реализују програмске активности у пољу независне културе најмање пет година, те да су до водили или учествовали у реализацији најмање три пројекта релевантна за унапређивање независне културе у Србији.

Приступници и неопходне пратеће материјале могуће је пронаћи на сајту ове организације.



ЧЕТВРТ ВЕКА КУЛТНОГ „ОДИСЕЈА”

# Плови и шраје још од СФРЈ

Баш 28. маја, када је пре 25 година основан један од најпознатијих крагујевачких локала, легендарни „Одисеј”, било је „свечано и радно”. У овом, прво кафићу, па дискотеци, пицерији и ресторану, исписивала се урбана историја града

**О**бјекат којег је пре тачно 25 година основао Дарко Лазић, за Крагујевчане познат као Шиптар, како само име казује, имао је дугу и успешну „одисеју” немирним угоститељским водама, преваљивши пут од кафића и дискотеке, до пицерије и ресторана.

Уз дочек гостију, званица и пријатеља у башти са тамбурашима, касније музициом на спрату до зоре, али и наградама верним радницима који су у „Одисеју” више од десет година, власник Дарко Шиптар у слављеничкој еуфорији не пропушта да истакне:

- И у нормалним државама успех је опстати у истом послу четврт века, а камоли у овој и оваквој нашој, рекао је он, додајући да „је променио четири државе, а да није мрдноу из главне улице”.

## ■ Прославило га бабино гробно место

Лош и пре отварања култног локала, Лазић је постао познат у широј чаршији овдашњој по анегдоти, урбаној легенди, која га прати и данас и чију аутентичност је више пута потврдио.



ВЛАСНИК И СЛАВЉЕНИК ДАРКО ЛАЗИЋ ШИПТАР

али се њему остајало баш у Крагујевцу.

- У то време врбовао ме је и „Раднички”. Пошто сам радио као спасилац на базенима, ухватили су ме буквално „на легалу”, улетевши у кућу раног јутра 29. јуна, претпоследњег дана прелазног рока. Док им је моја баба Стамена кувала кафу, тадашњи председник клуба,

уједно и директор „Градског гробља”, трудио се да остави утисак, причајући мојој баби о могућностима и перспективама „Радничког”. У једном тренутку баба ме позове у кухињу и каже ми: „Да тражиш за прелаз два места на Палилушком гробљу и то са опсегом”. Ја, млад, 24 године, ко је у то време размишљао о гробу, а за опсег нисам ни знао шта је, али изнесем тај захтев. За паре и стипендију се договоримо час, а онда одемо на гробље, где се није сахрањивало још од шездесетих година, пронађемо два места на локацији где су се спаљивали венци и директор с места изда налог да то ошалују и избетонирају. Сутрадан, све је било готово, показали су ми срећену локацију и ја последњег дана прелазног рока потпишем за „Раднички”,

прича Дарко Шиптар, додајући да је идеја баба Стамене била визионарска и да је током година на том месту сахрањено не само њу, већ и оца и мајку.

рођен 1961. године у Косовској Митровици (одатле карактеристичан надимак, а кум је био колега са рукомета Срећко Алексић) брзо се прославио као рукометни голман у „Трепчи”. У Крагујевцу, одакле је породица његове мајке (стари Палилулци) долазио је често, а дефинитивно се преселио 1979. године.



СА ОТВАРАЊА КАФИЋА „ОДИСЕЈ” ПРЕ 25 ГОДИНА



КОКТЕЛИ УТРЛИ ПУТ ПРЕДУЗЕЋУ – ДАРКО ШИПТАР КОКТЕЛ МАЈСТОР

- Са „Трепчом” сам ушао у Прву лигу ондашње Југославије и као играча таквог ранга нису хтели да ме пусте без обештећења и исписнице да пређем у неки крагујевачки клуб, попут „Студента” или „Радничког”. Да не бих губио време, бранио сам годину дана у најнижем рангу у „Палилулцу” и после истека тог рока као слободан играч прешао сам у „Студент”, започиње своју спортску одисеју Дарко Шиптар.

По доласку из војске 1985. године тражили су га „Звезда”, „Металац” из Ваљева, ријечки „Замет”, „Колинска Слован” из Љубљане,



ИСПИСИВАЛИ УРБАНУ ИСТОРИЈУ ГРАДА – СТАЛНА ПОСТАВКА „ОДИСЕЈА”

САДАШЊИ И НЕКАДАШЊИ ИЗГЛЕД ПИЦЕРИЈЕ „ОДИСЕЈ”



Запослио се потом у „Ескоду”, али је још у то време имао предузетнички дух. Када му је понуђено у фебруару 1988. године да отвори локал на месту тадашње кафане „Чарда”, то му се у први мах није учинило тако привлачним.

## ■ Коктели у кафани на крају града

- Главна улица је тада потпуно другачије изгледала. У њој у овом делу није било ништа сем војног отпада и била је то буквално кафана на крају града, сећа се Дарко.

Кафић „Одисеј” званично је отворен 28. маја 1988. године.

- Отварањем „Одисеја” дефинитивно се укида корзо и народ прелази у Главну улицу. Годину дана касније, полиција почиње да „затвара” улицу за саобраћај због гужве. Тада су се пили „векија”, „шток”, чувени „леоне”, стандардно – вотка и вињак, и ја први убацујем ирску кафу и коктеле, за чију сам израду довео школованог бармена из Опатије. Била је то авангарда за Крагујевца, а и срећна времена, народ је имао пара, па је коктела ишло и по стотинак за вече, сећа се Дарко.

Новине су тада широм Југославије објављивале Раусову фотографију на којој се види „буквално пет хиљада људи” како стоје испред локала. Због тога је сваке недеље из фабрике у Параћину куповао од 800 до 1.200 чаша, колико му је било разбијено или недостајало од толике посете.

У јуну 1990. године отвара дискоотеку у Виноградима, а у фебруару наредне региструје предузеће са тим именом.

- У том тренутку само „Србија”, „22. децембар” и градске апотеке имају више продајних јединица од мене, уз осмех се присећа Дарко Шиптар.

Име „Одисеј” дао је по грађевинском предузећу свог стрица Веље који је шездесетих година отишао у Канаду.

- Људи су нагађали - те моја љубав према путовању, немирни и авантуристички дух, али било је то чисто сујеверје јер сам пожеleo да нешто што тамо траје скоро три деценије донесе срећу и овде мојој фирми, разбија Шиптар мистификацију око назива локала. У то време браћа Пауновић (Зоћа и Ср-

ђан) имали су емисију на Радио Крагујевцу, па су после сваке емисије доводили познате рок музичаре у његов локал. Дружили су се њима, а они су им се реванширали рекламама за кафић које су емитоване тада у култом „Озону” Радија 202, код легендарног Даче Коцијана. Старији Крагујевчани сећају се Брегиног гласа из рекламе: „Љено је у срцу Шумадије наићи на мјесто које асоцира на море и путовања” и Бајагиног гласа који поручује: „Свраћајте у 'Одисеј' као што то раде 'Бајага и инструктори’”.

## ■ Пицерија „Одисеја” прекопута „Одисеја”

- Времена су била таква, па на отварању дискотеке, моја три пријатеља, конобари, дрпе првих хиљаду марака пазара. Нисам им замерио, јер је просечан пазар за вече у дискотеци износио 17.000 марака, присећа се власник.

Дискотека је радила до санкција 1993. године (сви се сећају: „нема бензина” и „две марке плата”), а 1998. године отворио је и истоимену пицерију.

- Идеја да отворим пицерију са фуруном на дрва била је старија од идеје да отворим кафић. Кренули смо са препознатљивом рекламом Миће Турчина „Пицерија 'Одисеја' прекопута 'Одисеја’”, а пошто су и мени слогани ишли од руке сам сам смислио: „Једина стварно права” и „Основано у СФРЈ”, на којем су ми бројне колеге приватници позавидели и која и данас стоји на излогу локала.

Десет година после тога узео је кредит и прешао у простор у којем је и данас - Главна улица 129 А и подигао спрат.

- Причу пицерије „подижем полако” на ниво ресторана, тако да се данас декларирамо као ресторан-пицерија. На челу са шефом кухиње Ненадом Вуксановићем, мајстором са интернационалним искуством, и радницима који попут велике породице раде код мене по више од десет година, заиста имамо најбољу храну. О томе сведоче не само странци, већ и бројни стални гости из Београда, Новог Сада, Ниша, Панчева... који скокну до Крагујевца да нешто презалогује у „Одисеју”, истиче Дарко Лазић Шиптар, наводећи да је до сада у његовим објектима било запослено око 150 Крагујевчана.

- Најдраже ми је то што су некадашњи млади који су излазили и упознали се у кафићу „Одисеј” потом одлазили у истоимену пицерију са својом децом, а данас у ресторан већ излазе њихова деца са момцима и девојкама, за крај наглашава Дарко.

Зоран МИШИЋ



ПРВИ МАСКЕНБАЛ У КРАГУЈЕВЦУ ОДРЖАН ЈЕ У КАФИЋУ „ОДИСЕЈ”





На основу члана 43. став 1. тачка 7. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Сл. гласник РС“, бр. 36/09 и 88/10) и члана 9. Правилника о начину и критеријумима за спровођење мера активне политике запошљавања („Сл. гласник РС“, бр. 12/12 и 20/13) између Националне службе за запошљавање и Града Крагујевца НАЦИОНАЛНА СЛУЖБА ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ ФИЛИЈАЛА КРАГУЈЕВАЦ И ГРАД КРАГУЈЕВАЦ расписују

## ЈАВНИ КОНКУРС

### ЗА ОРГАНИЗОВАЊЕ СПРОВОЂЕЊА ЈАВНИХ РАДОВА НА ПОДРУЧЈУ ГРАДА КРАГУЈЕВЦА У 2013. ГОДИНИ И ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Јавни радови су мера активне политике запошљавања која предвиђа одобравање средстава за запошљавање незапослених лица са евиденције Националне службе за запошљавање (у даљем тексту: Национална служба) и подразумева спровођење активности које предузима послодавац - извођач јавног рада, а које имају за циљ остварење одређеног друштвеног интереса (нпр. превенција и помоћ старима, санација дивљих депонија, уређење и изградња путева и др.).

Јавни радови се организују у циљу запошљавања првенствено теже запошљивих незапослених лица и незапослених у стању социјалне потребе, очувања и унапређења радних способности незапослених.

Јавне радове спроводи послодавац - извођач јавног рада, кога одређује Национална служба на основу јавног конкурса, а на основу предходно добијене сагласности надлежног органа Града Крагујевца.

Максимална дужина трајања јавног рада је **3 месеца**.

Послодавац - извођач јавног рада подноси пријаву за спровођење јавног рада која садржи опис активности јавног рада (термин план) и број лица која се запошљавају.

#### II НАМЕНА И ВИСИНА СРЕДСТАВА

За спровођење јавног рада Национална служба исплаћује послодавцу

- извођачу јавног рада средства за:
- зараду незапосленим лицима,
- трошкове доласка и одласка са рада незапослених лица,
- трошкове спровођења јавних радова.

Средства намењена за спровођење јавних радова користе се за **1. исплату нето зараде незапосленим лицима укљученим у јавне радове, у висини од:**

- 23.000,00 динара увећане за износ припадајућих пореза и доприноса, за лица са I и II степеном стручне спреме;
- 24.000,00 динара увећане за износ припадајућих пореза и доприноса, за лица са III и IV степеном стручне спреме;
- 25.000,00 динара увећане за износ припадајућих пореза и доприноса, за лица са V и VI степеном стручне спреме;
- 26.000,00 динара увећане за износ припадајућих пореза и доприноса, за лица са VII степеном стручне спреме.

**2. накнаду трошкова доласка и одласка са рада незапослених лица укључених у јавне радове, у висини до 1.500,00 динара по лицу за сваки месец ангажовања.**

**3. накнаду трошкова спровођења јавних радова по лицу у висини од:**

- 3.500,00 динара за спровођење јавних радова у области одржавања и обнављања јавне инфраструктуре и одржавања и заштите животне средине и природе.

Послодавац - извођач јавног рада у обавези је да обезбеди исплату свих обавеза у складу са законом, а које не сноси Национална служба, и то: трошкове доласка и одласка са рада у преосталом износу до висине цене превозне карте у јавном превозу, трошкове минулог рада, накнаду зараде у периоду коришћења годишњег одмора, евентуалну разлику између минималне цене рада и висине нето зараде утврђене овим јавним конкурсом и плаћање разлике доприноса за обавезно социјално осигурање на утврђену разлику зараде.

#### III ОБЛАСТИ СПРОВОЂЕЊА

Јавни радови се могу организовати и спроводити у областима: **- одржавања и заштите животне средине и природе:** санација дивљих депонија, чишћење и одржавање обала река, језера, канала, одвода, јавних површина, пошумљавање, развој еколошких поседа, чување и заштита шума, река и језера, развој сеоског подручја, монтажа и одржавање опреме у парковима и јавним дечијим игралиштима, помоћ за успостављање нових депонија - локација за сакупљање и одвођење отпада и други послови.

#### IV ПОДНОШЕЊЕ ПРИЈАВЕ

Право учествовања у поступку спровођења јавних радова имају: **- јавне установе и јавна предузећа**

#### Услови

Право на доделу средстава за спровођење јавног рада послодавац може да оствари под условом да:

- запошљава првенствено незапосленог који се теже запошљава (корисници новчане социјалне помоћи, млади, вишак запослених, старији од 50 година, дугорочно незапослени, незапослени без квалификација или нискоквалификовани, особе са инвалидитетом, припадници ромске националности, рурално становништво, жене, избегла и расељена лица, повратници према Споразуму о реадмисији, деца без родитељског старања, жртве породичног насиља и трговине људима, самохрани родитељи и родитељи деце са сметњама у развоју);
- је у пријави за јавне радове навео детаљан опис и динамику активности јавног рада (термин план);
- је измирио уговорне обавезе према Националној служби, осим за обавезе чија је реализација у току.

#### Документација за подношење пријаве:

- пријава за јавне радове на прописаном обрасцу;
- фотокопија решења надлежног органа о упису у регистар, уколико подносилац пријаве није регистрован у АПР;
- мишљење локалног савета за запошљавање или мишљење надлежног органа територијалне аутономије или локалне самоуправе о оправданости извођења јавног рада, уколико подносилац пријаве располаже истим;
- фотографије места извођења јавног рада - за јавне радове који се спроводе у области одржавања и обнављања јавне инфраструктуре и одржавања и заштите животне средине и природе (максимално три фотографије за сваку локацију);

Национална служба задржава право да тражи и друге доказе, релевантне за одлучивање о одобравању спровођења јавних радова.

#### Начин подношења пријаве

Пријава за спровођење јавног рада подноси се у три примерка, Националној служби за запошљавање-филијала Крагујевац, непосредно или путем поште, на прописаном обрасцу који се може добити у Националној служби за запошљавање или преузети на сајту [www.nsz.gov.rs](http://www.nsz.gov.rs).

#### V ДОНОШЕЊЕ ОДЛУКЕ

Одлука о одобравању спровођења јавних радова доноси се на основу провере и бодовања поднете пријаве за спровођење јавног рада.

#### Провера поднетих пријава

Национална служба врши проверу поднетих пријава, односно проверу испуњености услова јавног конкурса и приложене документације.

Пријаве које не испуњавају услове предвиђене јавним конкурсом неће се даље разматрати.

#### Бодовање поднетих пријава

Приликом бодовања пријаве за јавне радове узимају се у обзир следећи критеријуми: област спровођења, дужина трајања јавног рада, укупан планирани број незапослених лица, учешће локалне самоуправе, органа територијалне аутономије или других извора у финансирању јавних радова, претходно коришћена средства Националне службе за јавне радове, оцена остварене сарадње са извођачем јавног рада по претходним конкурсима и процена важности поднете пријаве за спровођење јавног рада за локално тржиште рада за подручје филијале.

Национална служба задржава право да приликом одлучивања по поднетој пријави изврши корекцију дужине трајања и/или броја лица, у складу са расположивим износом средстава који је опредељен за филијалу.

Одлука о одобравању спровођења јавних радова

Одлуку о одобравању спровођења јавних радова доноси директор Националне службе, уз претходну сагласност надлежног органа града Крагујевца.

#### VI ЗАКЉУЧИВАЊЕ УГОВОРА

Директор филијале Националне службе, Градоначелник града Крагујевца и послодавац - извођач јавног рада у року од 30 дана од дана доношења Одлуке о одобравању спровођења јавних радова закључују уговор, којим се уређују међусобна права и обавезе.

#### Документација за закључивање уговора:

- уговори о раду са незапосленим лицима на одређено време
- средство обезбеђења уговорних обавеза
- потврда банке о отвореном наменском рачуну
- картон депонованих потписа и
- термин план - уколико је у поступку разматрања пријаве за спровођење јавног рада извршена корекција броја лица и/или дужина трајања пројекта.

Почетком спровођења јавног рада сматра се датум пријаве на осигурање, односно почетак рада првог лица ангажованог на јавном раду.

Датум заснивања радног односа који је наведен у уговору о раду не може бити пре датума закључења уговора о спровођењу јавног рада, нити након 60 дана од дана доношења Одлуке о одобравању спровођења јавних радова.

#### Средства обезбеђења уговорних обавеза

##### 1. ЗА ПРАВНО ЛИЦЕ:

- две истоветне бланко соло менице, са меничним овлашћењима.

У случају да је послодавац - извођач јавног рада корисник буџетских средстава и није у могућности да приложи меницу, као средство обезбеђења уговорних обавеза прилаже се изјава одговорног лица да су обезбеђени сви предуслови за реализацију јавног рада.

#### VII ОБАВЕЗЕ ИЗ УГОВОРА

Послодавац - извођач јавног рада у обавези је да:

- запосленог ангажованог на спровођењу јавног рада, задржи у радном односу најмање у дужини трајања уговорене обавезе. У случају престанка радног односа запосленог, послодавац је у обавези да, у року од 30 дана од дана престанка радног односа, заснује радни однос на одређено време са другим незапосленим лицем за претходно време трајања уговора;
- организује заштиту и безбедност на раду запослених, у складу са законом и захтевом стандарда за конкретне послове јавног рада;
- месечно врши исплату зарада запосленима у законским роковима на текући рачун лица,
- месечно врши исплату накнаде трошкова за долазак и одлазак са рада запосленима ангажованим на спровођењу јавног рада,
- Националној служби доставља доказе о уплати пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање за запослене ангажоване на спровођењу јавног рада,
- Националној служби доставља доказе о утрошку пренетих средстава за трошкове зараде, одласка и доласка са рада и спровођења јавног рада,
- Националној служби омогући контролу реализације уговорних обавеза и увид у сву потребну документацију и ток спровођења јавног рада и
- обавести Националну службу о свим променама које су од значаја за реализацију уговора у року од осам дана од дана настанка промене.

У случају да послодавац - извођач јавног рада не реализује обавезе дефинисане уговором, дужан је да врати исплаћена средства увећана за законску затезну камату од датума преноса средстава, у складу са уговором.

#### VIII ОСТАЛЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Све додатне информације могу се добити у Националној служби за запошљавање-филијала Крагујевца, преко Позивног центра Националне службе, тел: 0800-300-301 или на сајту [www.nsz.gov.rs](http://www.nsz.gov.rs).

**Рок за подношење пријаве за јавне радове је 12.06.2013. године."**



ДРУГИ СВЕТСКИ РАТ И ОКТОБАРСКА ТРАГЕДИЈА У КРАГУЈЕВЦУ

# Пресудно незадовољство српског народа

Приступањем Тројном пакту 1941. године Краљевини Југославији фактички је гарантована војна неутралност, међутим догађаји који су уследили због незадовољства, пре свега српског народа, увукли су земљу у рат. Након брзе капитулације створена су два устаничка покрета – четнички и партизански који су септембра 1941. склопили споразум о сарадњи у борби против окупатора, али тада је уследио жесток немачки ратни одговор

Пише Ненад Ђорђевић, историчар

У фашистичком и профашистичком окружењу влада Краљевине Југославије покушала је да политиком неутралности избегне ратни сукоб који је већ тада захватио добар део Европе и света. Поред свих покушаја, силе Осовине вршиле су тако снажан притисак на њу да је ипак морала да потпише приступ Тројном пакту. Није било предвиђено било какво активно учествовање у ратним дешавањима, а Краљевини Југославији фактички је гарантована неутралност. Близина немачких, италијанских, бугарских и мађарских снага било је уверљивије него англо-америчка магловита обећања.

Незадовољство се врло брзо рефлектовало и већ неколико дана након потписивања протокола о приступању Краљевине Југославије Тројном пакту – долази до пуча који је организовала група југословенских официра, незадовољна овим чином владе и намесника кне-

ског генералштаба чија је ратна доктрина доживела крах на самом почетку Другог светског рата. Одбрамбени системи и војне теорије француских генерала биле су засниване на искуствима Првог светског рата и нису доживеле велике измене које су немачки генерали користили још током шпанског грађанског рата. Планови југословенског генералштаба били су засновани на искуству Првог светског рата када је војска Краљевине Југославије водила успешне операције против вишеструко надмоћнијег непријатеља. Међутим, сада је ситуација била потпуно другачија јер је у питању била вишенационална држава у којој националне размирице нису биле пребројене, а сем тога и држава је била вишеструко увећана, па није постојала компактност територија, као што је то био случај у Првом светском рату.

## Брза капитулација

Краљевина Југославије била је изложена агресији већ 6. априла 1941. године, када је бомбардован Београд. Сем немачких јединица, ак-

кога је наследио генерал Лудвиг фон Шредер, а затим генерал Хајнрих Данкелман, преко др Харалда Турнера, који је био на челу Управног штаба, све до штаба генералног опуномоћника за привреду којим је руководио Х. Нојхаузер. Војно-управни командант је контролисао целокупну државну власт (управну, законодавну и судску) у циљу потпуног успостављања реда на окупираној територији Србије. Вермахт је ускоро направио поделу на четири војно-управне команде, фелдкомандатуре, са штабом у Београду (599), Смедереву (од јуна 1941. године у Панчеву), Нишу и Ужицу (као и десет крајскомандатура). Фелдкомандатуре биле су обласне војно-управне команде, док су крајскомандатуре биле окружне војно-управне команде. У војно-административном командовању постојале су још две ниже команде војне организације, крајскомандатуре (окојне команде), као и команде места, ортскомандатуре.

Осим њих, у Србији је деловала и војна полиција, као и различите службе безбедности. Немачки окупатори су одмах организовали квислиншку управу која је поверена Милану Аћимовићу и она је постојала све до краја августа 1941. године. Убрзо уместо Аћимовића, генерал у пензији Милан Недић формира „Владу народног спаса“.

Ова влада уз немачку сагласност 15. септембра 1941. године организује српски добровољачки корпус, у чији састав, пре свих, улазе чланови југословенског народног покрета „Збор“ Димитрија Љотића. Они су представљали паравојну помоћну снагу окупаторима која је у почетку имала три-четири хиљаде припадника, а у току рата њихов број је нарастао до 12.000. У окупационом апарату Крагујевца добија врло важно место због значаја Војно-техничког завода, као и због разоружања становништва.

Крагујевац је у војно-управном апарату немачке војске био пок-

фелдкомандатуром у Смедереву, односно Панчеву. Војни комесари који су управљали Војно-техничким заводом већ од лета 1941. године у потпуности су преузели залихе наоружања. Команда округа у Крагујевцу покушала је да обнови производњу, међутим на посао се вратило тек око 800 радника, што није задовољавало обнову производње. Уместо тога убрзо почиње димитирање машина и одношење широм Европе.

## Четнички и партизански устанички одреди

Окупација и комадање Краљевине Југославије постаје оквир страдања српског народа. Делови су се нашли у саставу окупаторских држава, као и квислиншке Независне Државе Хрватске. Због тога, али и вођени историјском традицијом српског народа, устанак почиње већ првих дана окупације, који је од самог почетка имао ослободилачки карактер, док је у западним деловима бивше Краљевине Југославије био израз борбе српског народа против уништења, са којим је Независна Држава Хрватска отпочела одмах по свом формирању 10. априла 1941. године. Прве борбене јединице чинили су официри, подофицири и војници Краљевине Југославије који су избегли заробљавање током априлског рата, окупљени на националној основи и под вођством пуковника Драгољуба Драге Михајловића. Он је већ 15. априла 1941. године организовао групу официра и војника на територији Босне, а 11. маја дошао је на Равну гору, која је постала центар и симбол његовог покрета.

Комунистичка партија Југославије придржавала се одлука Коминтерне која је била доследни пратилац спољне политике Совјетског

Савеза, односно Стаљина. Акције КП Југославије ограничиле су се на припреме за устанак, да би тек после напада немачког Рајха на Совјетски Савез позвали своје чланове (којих је тада било једва десетак хиљада на подручју читаве окупиране Краљевине Југославије) на народни устанак. На челу овог покрета стао је Јосип Броз Тито. Ова два покрета су сарађивала у току друге половине 1941. године.

Слична ситуација била је и у Крагујевцу и његовој околини. Већ крајем маја 1941. године организован је у околини Крагујевца четнички одред. Гледишким четничким одредом командовао је поручник Милош Мојсиловић. Припадници Комунистичке партије такође су донели 12. јула 1941. године одлуку о формирању одреда. На територији Шумадије тако су деловала два устаничка одреда. Организовано је неколико акција, а немачки окупатор је крајем августа 1941. године покренуо терор. Крагујевачки скојевици су организовали две акције: паљење мапе и паљење седларнице и сењака Војно-техничког завода. Слична ситуација била је и у другим областима окупиране Србије, тако да су 19. септембра 1941. године пуковник Михајловић и Јосип Броз Тито склопили споразум који је предвиђао сарадњу у борби против окупатора. Припадници југословенске војске у отаџбини (четници), као боље организовани, покренули су широку акцију тако да су створиле велике слободне територије. Окупационе трупе на подручју Србије биле су састављене од три посадне дивизије, 704, 714, и 717, чији је састав углавном чинило људство старијих годишта, необучено и неприпремљено за герилски начин борбе.

Немачке окупационе трупе биле су присиљене да бране изоловане гарнизоне, комуникације пре свега према Грчкој, а затим и веће градове. Фелдмаршал Лист, заповедник Вермахта на југоистоку био је незадовољан извештајима који су пристизали са терена, па због тога одлучује да упути генерала Франца Бемера, команданта 18. армијског корпуса, бившег аустријског официра који је после аншлуса Аустрије врло брзо напредовао у Вермахту. Фелдмаршал Лист за њега наводи да је „одличан познавалац прилика на Балкану“. Задатак генерала Франца Бемера био је да уништи устанак и поново успостави потпуни окупацијски апарат.



ДЕМОНСТРАЦИЈЕ И ПУЧ 27. МАРТА У БЕОГРАДУ



НАСЛОВНА СТРАНА „ПОЛИТИКЕ“ 28. МАРТА 1941. ГОДИНЕ

за Павла Карађорђевића. Удар изведен 27. марта 1941. године био је, пре свега, израз незадовољства српског народа. Демонстрације су одржане у градовима у којима је српска популација била већинска. Новостворена влада, у коју улазе представници сва три конститутивна народа, покушава да у овом периоду учврсти своју власт изражавајући лојалност одредбама Протокола о приступању Тројном пакту.

Не желећи додатно да провоцира ионако већ затегнуто стање у односима са државама потписницама Тројног пакта, нова влада Краљевине Југославије повлачи читав низ потеза којима би се могла смирити ситуација. Међутим, лично Хитлер наређује покретање немачке војне машинерије, која је већ имала трупе на Балканском полуострву. Огромна војна машинерија је покренута док војска Краљевине Југославије чини делимичну мобилизацију и успева да припреми неких десет непотпуних дивизија са релативно застарелим наоружањем, као и војном стратегијом која се показала као проблематична.

Највећи део генералштаба чинили су полазници курсева францу-

тивно су се умешале војске Краљевине Италије, бугарске царевине, као и војска Мађарске. Војска Краљевине Југославије пружила је врло кратко отпор и ускоро долази до потпуног распада одбрамбеног система. Појединачни примери хероизма нису могли да измене општу ситуацију и пропаст током априлског рата.

Већ 11. априла 1941. године, пошто су уништене војне јединице које су пружале отпор на прилазима града, трупе немачке 11. оклопне дивизије освајају Крагујевац, 17. априла 1941. године потписан је акт о капитулацији, а на снагу је ступио већ сутрадан, 18. априла у 12 сати. Краљевина Југославија је престала да постоји. Убрзо долази до поделе на основу Хитлерове „Привремене смернице за поделу Југославије“. До краја априла дошло је до административне поделе, где су се осим окупатора појавили и колаборационисти. Територија Србије била је под директном немачком окупационом управом.

Читав низ личности је до краја априла одлучивао о судбини Србије, почевши од генерала Вермахта Фестера (војно-управни командант),



ФОРМИРАЊЕ ЧЕТНИЧКОГ ПОКРЕТА НА РАВНОЈ ГОРИ 11. МАЈА 1941.



**ШУМАДИЈСКЕ  
ПРИЧЕ**

Влађимир Јаћковић

## Улица

КАДА је то било? Може бити, пре десет година, или више. У новинама запазих: објављено је најпре једно, а онда уследише неколико писма, како се онда говорило, „подршке“. У писмима је захтевано да се бившем челнику среза Војину Павловићу додели градска улица с његовим именом. Толико је тога, писали су, урадио за наше место. Подигао је читав квартал - Тенкоплан.

То је, и иначе, манир расе: пирамиду је саградио Кеопс, а не робови феласи. Кинески зид је подигао цар Цин-Ци-Лин, а не жуђе без гаћа. Заборављала су се имена мајстора-градитеља, сликара, архитектата - али се памтило име онога ко је потписивао декрете, крећући после тога на јавну представу туђег смакнућа, обилну вечеру или пријатан састанак с хетерама. Још увек су многи веровали да филмски глумац, каубој, може неповређен да скочи с високе стене у реку, или да из седла, у пуном трку, пуца у руку Индијанца који примитивно замахује секиром. Да спортисти романтично бране боје клубова ("остављају срце на терену", како се посвуда писало), а не пикају фудбал или убацују лопту у кош да би зарадили што више новца. Било је оних који би се уверили ако бисте им открили да телевизијски водитељи вести информативних емисија читају или с гостима разговарају за паре.

Тако су веровали и да је Војин Павловић саградио Тенкоплан. Да је запошљавао незапослене људе. Као да је квартал градио из сопственог џепа, а незапослене запошљавао зато што их воли, а не зато што је друштву потребна марвена радна снага и платежни порески обвезници. Да се питају ко је моћнике, како и због чега, запослио - то сужњиња, несвесним свог сужањства, није падало на памет.

Цела та ствар ме забринула: како и не би, кад сам био секретар комисије за доделу имена улица. Наравно, о тим питањима не одлучујем, ја сам ћата који спроводи полуписмене комичне одлуке. За то примам плату. Али - чим се у јавности исфабрикује слична прича о додељивању имена улицама, понешто пукне и по мојим леђима. Био сам у праву. Изрибали су на колегијуму шефа комисије, а сад он ђебра мене и сипа поскве по канцеларији: ти си, вели, морао да ми кажеш да је заслужан, да га се ми први сетимо, а не да то иде преко штампе, као да смо ми, задужени за ту ствар, кретиња. Јашта сте, помислих, Да ми саставиш, како знаш и умеш, његову биографију, па да тај предлог ставимо на следећу седницу. Хитно! Гори. Где гори? Увек на истом месту: за петама им.

БИЛО је и гласова против. Најжучније је јавно, у новинама, протествовао један инжењер, Момир Валчић, који се потом по нашем месту жалио да су његово писмо, с најбитнијим доказима против Павловића, уредници скратили, па није било јасно због чега се, у ствари, противи. Познавао сам га, јер је становао близу моје зграде. Куповали смо намирилице у истој самопослузи. Древни старац, с чекињавом брадом, несигурна хода, с неподношљивом марамом око врата, какву носе промашени уметници. Увек у дречавим звонастим панталонама. Ђошкаст и одбојан. Нисам му се баш редовно јављао, а ни он није држао до познанства са мном.

Једном приликом, враћајући се са пијаци, теглећи цегер пун поврћа, затече ме плусак. У ваздуху се осећало да ће бити кише, али сам погрешно рачунао да ћу пијачне послове обавити пре него што ме ухвати водени облак. Заклоних се под надстрешницу оближње апотеке, под којом је већ унервено дреждало неколико невременом затечених суграђана. Минут-два касније, под надстрешницу, загрнут јакном преко половине главе, уђе окисли Валчић. Пошто смо се пожалили на временске неприлике и исповали кишу, попричасмо и ја га подсетих на његову јавну новинску реакцију.

- Ви сте против улице са именом Војина Павловића?

Он ме погледа оштро, чинило се да ће прећутати одговор. Киша се одједном зачу јаче.

- Против је свако га је боље познавао.

- Због чега?

Нервирао се.

- Дечко, ја сам инжењер који је водио изградњу Тенкоплана. Мени нико ништа не треба да прича о Павловићу.

- Хоћете ли ви да причате о њему - записима одједном.

Али он суну испод настрешнице, још једном ме ошинувши урокљивим погледом који је говорио: „Не пада ми на памет“.

ДЕСЕТАК дана касније, свратих у малу брвнару у центру града. Тамо се налазио импровизиран атеље у којем је Валчић имао неку врсту приватног бироа. Не верујем да је имао посла, јер је већ био стар, пре ће бити да је ту проводио пензионерске дане. Покуцао сам са свештицом под мишком. Од званичних података о Павловићу имао сам штуре чињенице које ми нису биле од користи и које су запремале, одједном, пет до десет година живота, испражњена биографија празнине. Веровао сам да их Валчић може попуњити. Валчић је седео за канцеларијским столом и пио ракију. Поред чашице се жутила допола испражњена флаша. Седећи, деловао је чвршће, сигурније, него на ногама. Око врата је опет носио овијену мараму, дречаву, црвену. Помислих да бих тако нешто ставио око врата само ако би требало да покријем гушавост.

Са Валчићем је, постранце, седео ћосави жутокоси старац који је мирисао на помладу. Младићка виткост деловала је гротескно, јер му је лице било осуто мртвачким жутима пегама, као и руке. Он устаде и ћутке принесе још једну чашицу. Валчић ми насу ракију и не дозволи да пронађем изговор зашто сам дошао. Уместо тога, баци на сто, пред мене, раскупусане листине из којих изби вишедеценијска прашина.

- Ево вам - рече Валчић. - Ево вам, па га сад награђујте улицама!

Прелистах извештаје с разним бројкама које уопште нисам разумео. То су били ступци и колоне, очито о некаквим грађевинским радовима. Спомињао се Тенкоплан, зграда по зграда, улица по улица.

- Зар не схватате - рече Валчић. - То је крунски доказ. Погледајте само колико је трошено преко уобичајених потреба! И новинама сам све то послао, али нису хтели да објаве. Кажу да су те бројке, после толико година, безвредне!

Уздахнух. Разуме се да су безвредне. Ко би се сад снашао у тим цифрама. А и сви актери су одавно мртви. Валчић се, очито, борио са фантомима прошлости.

- Знате ли како је дошло до градње Тенкоплана - упита он? - Те године је наше место погодила катастрофална поплава, па су нижи делови били потпуно упропашћени. Ондашња држава била је релативно велика - организована је кампања прикупљања новчане помоћи за пострадале. Одједном су се у среске фондове почеле сливати огромне паре. Одлучено је да се за те паре сагради један потпуно нови квартал на високом обрежју, који ће бити изван дохвата поплаве. И тако се дошло до Тенкоплана. Речено - учињено.

- Не видим у томе ништа лоше - рекох.

- Лоше тек следи. Тадашњи челник с Косова Шакали јавио се нашем челнику и уследио је договор или, како данас кажу,



ИЛУСТРАЦИЈА: НОВИЦА КОЦИЋ

"дил". Ми да примимо Србе са Косова, да се масовно преселе у ново насеље. Овде их чека посао, гради се нови квартал - нека им Павловић подели станове. Шакали ће, заузврат, Павловићу "израдити" место у престоници.

- Чекајте - рекох. - Срби са Косова углавном не станују у тамошњим зградама.

- Наравно! Кад се испоставило да су зграде модерне, а локација чиста и сува, у станове је усељен домаћи партијски олош. Србима са Косова остале су периферијске учерице. Све је у тим политичким договорима нестално, мења се сваког трена. Велика преговора води се тек тако, "жив ми Тодор да се чини говор", све стране у разговорима унапред знају за то, али су баш такви разговори оно на чему темеље своју плату и останак на власти. Па - ко кога зезне! Шакали је пао с власти, а наш челник се докопао престонице - али је добио мање место од очекиваног. Сви су они имали неки велики посао или план у глави, али се све завршава јадно да јадније не може бити. Свако је сваког варао, то више нико нормалан није могао да прати. Павловић је отперјао, наше место га никада истински није ни занимало. Уосталом, он је овде, пре него што је отишао - "зглазнуо", како се онда говорило.

- Због чега је "зглазнуо"?

- Замерио се швалерки неког генерала. Није јој доделио бесплатан плац, него је још затезао и око локације. Покушао је, потом, да изглади ствар, али је било касно. Веровао је да је борачки савез мање моћан, али се преварио. Генерал је потеглао београдске везе и иштутирао Павловића. Онда су му израдили место у комори.

Ћутао сам. Могао сам да препишем штуре податке и потурим их шефу под нос. Шеф не тражи више од тога. Шта ћу са овим непотребним знањем?

- Хоћете ли то да напишете у вашој славној биографији - запита Валчић, церећи се лукаво. Дакле, знао је и за разлог због којег сам ту, није требало да смишљам изговоре. Сви знају све, само се ја правим да ништа не знам. Преко стола подмигивао ми је ћосави жућаћ. Схватих да ће ме ова два љубавника, поред свега осталог, и напати. Они су, уосталом, већ били припити. Ко зна колико дуго пију.

Валчић отпи гутљај и погледа празним погледом у ону хрпу папира:

- Волео сам га... - рече скрушен. - Одиста сам га волео. Никог нисам волео као њега. Било га је немогуће не волети. Ходао је као манекен. Духовит, отмен, галантан... А онда... онда је отперјао. Оставио ме на првој кривини! Хошшаплер!

Чинило ми се да сањам. Валчићев жућаћ му се приближи, утешно га загрли и звонко цмокну у слепоочницу.

Струсих чашицу до дна и брже-боље се опорстих.

КАДА је то било? Може бити, пре двадесет година, или више. Био сам на журци, на тулуму, у центру града. Друштво прилично раскалашно, чак разуларено, студенткиње које су попиле две-три

вотке, осетиле лагану вртоглавицу и почеле около, у ритму гласне музике, њишућим телима да воде љубав са ваздухом. Циљ је - телесно сједињење, лако, без обавеза, у некој од суседних соба, или предсобљу. До тога је и долазило, после неколико слатких речи или претходних меркања. Један пар се љубио на канабету. Тешко сам се навикавао на сличне призоре, нешто у дубини пришаптавало је да сличне ствари треба да радимо у заслуженој осами, кад нас околни свет не види. Уосталом, тако сам мислио само док пиће не би ухватило и мене, или док музика с појачала не би распела бубне опне. Зато опијати и постоје - да нас уведу у лебдиви свет без казне у којем је све дозвољено. Прозлазио сам кроз тај стан, кроз град, кроз живот.

Ђерка једног партијског чиновника и оштроконђе-бизнисменке сазвала је жур на који је позвала и мене зато што сам познавао њеног бившег момка.

Поглед ми паде на раширене новине које су лежале на поду под ногама мог суседа, момка који је седео на каучу. Он је пушио марихуану. Са странице новина, међу умрлицама, церило се лице негдашњег среског челника. Чак и у смрти он је задржао нешто од усиљености неприродног осмеха, или се то пре могло назвати женскостим успијањем усана које су као необјашњива природна љигавост пристајале буцмастом лицу. Узех новине, седох поред пушача и стадох да читам текст испод умрлице.

- Познавао сам пешу - рече наједном мој сусед.

Оћутах. Кад вас изненада ослове на оваквим местима, то може да значи неизбежну непријатност. Наставих конверзацију, да не испаднем непристојан или исувише уштогљен.

- Откуд знаш да је пеша - питао сам, и ако сам знао да се то говоркало.

- Како не бих знао? Лично ми је попушио - рече момак, слежући раменима. - И то на журу његове нећаке. Остао је на журу да мало буде са омладином. Док смо се дели и пили виски, добацивао ми је ватрене погледе. А када сам изашао из викендице, да певцу пустих крв, изјуррио је за мном. Стао је поред мене. Мислио сам да ће и он да шора. Погледао ме, загрлио... Био сам довољно надуван, као и сад... Малкице ми се и допало. Спид, разумеш. А онда ми се, наједном, смучило. Спуцао сам га коленом у главу и вратио се на жур. Он је ушао за мном и понашао се као да се ништа није догодило. Кад боље размислим, и није. Све је то спид, пријатељу. Све је то спид, под хладном арком небеса... Да нећеш мало и ти?

Нисам био сигуран шта ми нуди.

- Не, хвала.

Он слеже раменима и настави да пуши цоинт.

ПРЕДЛОГ за именовање улице прошао је на комисији глатко. Позитивно је оцењена биографија која је јасно говорила о великим заслугама за град. Шеф ми је одобрио два дана допушта.

**megabelt** OR

8h до 19h

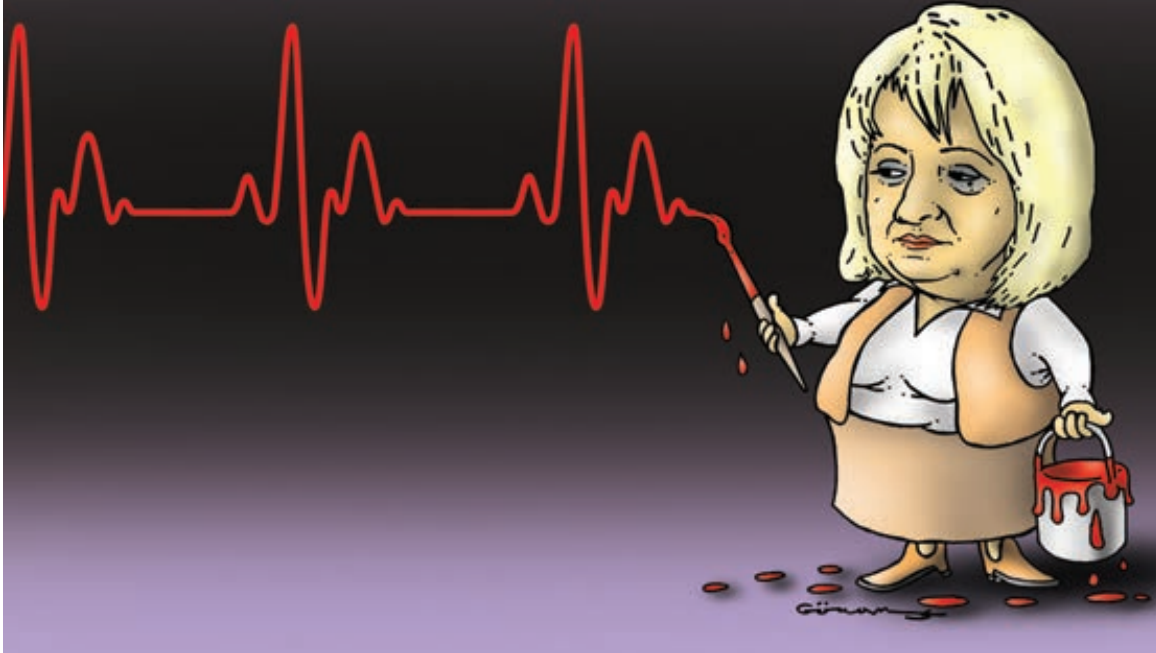
SVE VRSTE REMENJA (Optibelt, Borovo, Good Year, Sava, Unibelt...) klasično klinasto remenje, nazubljeno, polu-V P1/PH remenje, transportno remenje, sintetičko remenje, zupčasto remenje, varijatorsko remenje, šestougaono remenje, okruglo remenje, extremultusi...

SVE VRSTE GUMA (Michelin, BF Goodrich, Tigar, Kleber, Continental, Barum, ...) Ulja, auto delovi i autokozmetika...

Telefon 325-236



САТИРА



Карикашура: Горан МИЛЕНКОВИЋ

## Сатирична прича

Одлучио сам да напишем сатиричну причу. Да би то била прича по правилима жанра, морам да у њу уведем ликове из политике, по могућности на високим положајима. Дакле, председник, премијер, вицепремијер, председник скупштине, министри и посланици незаобилазни су јунаци сатиричне сторије. Додуше, каже се јунаци, а, заправо, ради се о ноторним кукавицама.

Прича мора да има и радњу. Не самосталну угоститељску радњу, већ праву књижевну радњу. Супро-

## Одвојили смо цркву од државе. Србе на Косову браниће попови!

Page ЈОВАНОВИЋ

■ Човек је наше највеће богатство, а нечовек његов титулар!

■ Вратише нам краља. У позапаћеном саркофагу!

Радомило МИЋКОВИЋ

■ Некада је било пусто турско. Сада је наше, а пусто!

■ Савремена позитивна претња: окачим те на сајт!

■ Да ли се свечани ручак може обавити и у народној кухињи?

■ Куме, изгоре ти кредитна картица!

Ивко МИХАЛЛОВИЋ

■ Нас не занима да ли је старија кокошка или јаје. Интересује нас шта је јефтиније!

тно стварности, ови ликови морају нешто да раде, односно потребно је да се нечим баве. А то, нажалост, могу да буду, или глупости, или криминал.

Е, тиме прича добија на занимљивости. Књиге продају садржаји везани за криминал и лепе жене. Дакле, потребно је да у причу уведем и ове елементе. Политичари су у друштву са лепим женама, јер оне воле моћне, богате и познате. Власт је, тврде упућени, најбољи афродизијак. Жене мисле да су они који су јаки на јелу, такви и на делу.

Даље причу развијам тако што се међусобно супротстављају политичари, а и политичарима са женама. Сукоб настаје око поделе пле-на. Новца из државне касе је све мање, а претендента на његово коришћење све више. Прича добија на неизвесности и динамичности тако што се праве разне комбинације и коалиције, стварају се и развргавају савези, како међу политичарима, тако и између политичара и поменутих жена.

Свако може са сваком и свако може против свакога. Догађаји подсећају на оне у животињској и

људској фарми. То је прави галиматијас, да не кажем групни секс, у којем се ни ја као аутор не сналазим најбоље. Ставови се не мењају свакога дана, већ неколико пута у току дана. Љубави и интереси су пролазни, само је мржња стална. Протагонисти приче доследни су у томе да ни у чему и никада нису доследни.

Прича добија обрт, тако што дојучерашњи савезници, пријатељи, браћа и рођаци постају најљући непријатељи, а и обрнуто.

Прича мора да добије разре-шење. По могућности срећан крај. Пошто не знам како да је завршим, размишљам да политичари доживе трагичну судбину. То би, у ствари, за читаоце био срећан крај!

Александар ЧОТРИЋ

## Политичари нису скренули са пута. Још лутају!

Page ЈОВАНОВИЋ

■ Сваки нови афоризам објављујем са стрепњом.

■ Да ли је човечанство довољно спремно?

■ Све што крене по злу, са нама путује.

Слободан СИМИЋ

■ Дијалог је прошао одлично. Друга страна није стигла ни реч да каже!

■ Дobar сам човек. Не изазивајте звер у мени!

Милан Р. СИМИЋ

■ Политичке противнике смо тукли тупим оружјем. Идеологијом!

Page БЕРГОВИЋ

ПРЕФЕРАНС

## Пети Ђурђевдански турнир

У просторијама ресторана Стара Србија одржан је пети Ђурђевдански турнир на коме су учествовали играчи из Краљева, Чачка, Зајечара, Аранђеловца, Свилајнца, Јагодине, Трстеника и Београда, поред домаћих играча. Турнир се играо у пет кола и трајао је два дана. Играле су се партије од 300/6 була, са временским лимитом од три сата, по швајцарском систему.

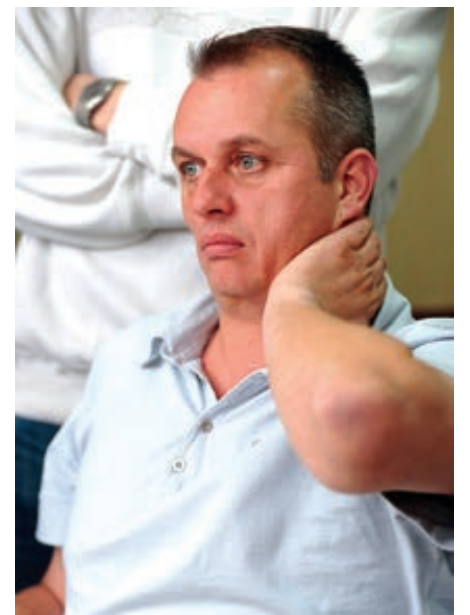


ШАМПИОН БУЂОНИ

Победник турнира је Ненад Раденковић Буђони, иначе победник и Градске лиге која се завршила поделом медаља и диплома непосредно пред почетак турнира. Награђени учесници за друго, треће и четврто место су: Барлов Мирко Редбулл из Краљева, Ивановић Горан Чича из Крагујевца (при дну табеле Градске лиге) и Дејан Петровић Баки из Свилајнца. Куриозитет турнира је да је Петровић водио да последњег кола и да је у последњим минутима такмичења изгубио водећу позицију.

Поред великог броја гледалаца (кибицера) турниру су присуствовали и представници медија и спонзора. Организатор „Преферанс клуб“ се овим путем захваљује градским медијима и „Књижарама Јабланчић“ и предузећу „Зебра“.

Р. ШАРЕНАЦ



ТРАГИЧАР БАКИ



Горан Миленковић







**МАЈА НИКОЛИЋ**, певачица, о смрти:  
- Желим да у вечни живот одем искрена, покајана, отвореног срца. Желела бих да се заборави како је постојала нека Маја Николић, а да васкрснем као Марија.

**ГОРАН СУЛТАНОВИЋ**, глумац:  
- Кафана је некада била оно што је данас, рецимо, „Јутјуб“, „Фејсбук“... А данас се у кафани само прича о бизису, авионима, камионима. То није моја прича.



**АЛЕКСАНДАР ТИЈАНИЋ**, генерални директор РТС-а, на питање зашто то није најгледанија телевизија:

- Који програм на свету, какав Шекспир, имају шансе да надмаше директне преносе коитуса, мастурбације, дефекације, свих облика менталних поремећаја?

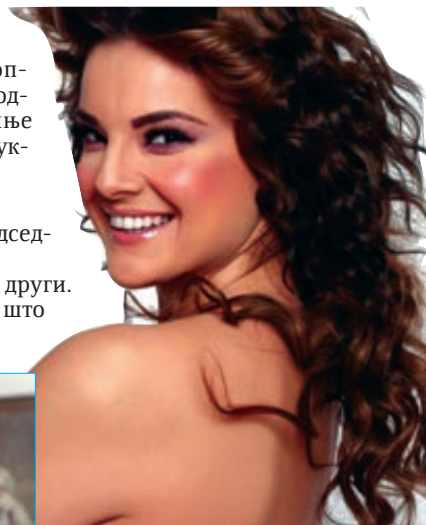


**РАДОШ БАЈИЋ**, аутор серије „Равна гора“:

- Изгледа да не познајем довољно стрина и тетака у садашњој власти да бих обезбедио финансијску подршку за „Равну гору“. Много ми је драже кад ми неки сељак поклони две овце за снимање серије него да се улагујем центрима моћи.

**СЛАВИЦА БУКТЕРАШ**, певачица:  
- Отићу ћу на естетску операцију када будем имала 50 година. За сада, једном годишње радим алезачни пилинг, који уклања ситне поре и боре.

**НЕБОЈША ЧОВИЋ**, потпредседник ФК „Црвена звезда“:  
- Није трагедија што смо други. Сматрам да је огроман успех што још постојимо.



**АЛЕКСАНДАР ВУЧИЋ**, најмоћнији српски политичар:

- За разлику од Тадића, ја немам лепе ствари да презентујем нашем народу, а нисам ни шармантан ни допадљив као он.



**ЈОВАН КРКОБАБИЋ**, потпредседник Владе:

- Поштујем математику, али шта вреди што је два плус два четири, ако тих четири нису довољни некоме да преживи.



**ЕМИР КУСТУРИЦА**, редитељ:

- Ја сам најбољи пример за подстицање свих оних који мисле да не могу ништа, а на крају могу све.

Свечано отварање видиковца хотела „Нова сицилијана“ (бивши Крагујевац) и поглед на стару чаршију



Породица Марковић у родној Сугубини и данас прославља 25. мај, Дан младости, сада уз отварање породичног базена



Мало необична улична промоција хране за спортисте

На (не)срећу, страдало је само младо дрво у Карађорђевој





ЈАВНО КОМУНАЛНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЧИСТОЋА  
КРАГУЈЕВАЦ

## О Г Л А Ш А В А

продају расходованих и отписаних средстава предузећа  
путем лицитације и то:

## А) ВОЗИЛА И РАДНЕ МАШИНЕ

р.бр.	Назив	Марка	Рег. број	Година производ.	Ивентар-ски број	Процењена вредност (дин)	Ком	Станје
1	Камион смећар	FAP - 1620	KG-056-XC	1990.	327	180.000,00	1	Некомплетан
2	Камион кипер	FAP - 1414	KG-003-KG	1989.	319	100.000,00	1	Некомплетан
3	Компактор	Volvo 90	-	1990.	344	1.100.000,00	1	Некомплетан
4	Ауто чистилица	MB1213	KG-596-01	1980.	494	400.000,00	1	Некомплетан
5	Самоходна чистилица	TWINTESK	-	2002.	510	8.000,00	1	Некомплетан

## В) ОТПАДНО ГВОЖЂЕ И ДРУГИ МАТЕРИЈАЛИ

р.бр.	Назив	Комада	Почетна цена (дин/кг)	Станје
1	Поцинковани контејнер за смеће 1,1м <sup>3</sup> -	70	17,00	Оштећен
2	Пластични контејнер за смеће 1,1м <sup>3</sup>	10	22,00	Оштећен
3	Жичани контејнер за ПЕТ амбалажу 1,1м <sup>3</sup>	4	17,00	Оштећен
4	Ливени носач шахте - округли	20	21,00	Оштећен
5	Ливени носач шахте - четвртасти	55	21,00	Оштећен
6	Разводни орман - алуминијумски	5	95,00	Некомплетан
7	Разводни орман - лимени	4	17,00	Некомплетан
8	Блок мотора	2	18,00	Некомплетан
9	Радилица мотора	1	20,00	Оштећен
10	Камионски мењач	1	18,00	Некомплетан
11	Метално буре 200 лит.	10	17,00	Оштећено
12	Разно отпадно гвожђе	~500 кг.	17,00	-

## С) РАЗНИ РЕЗЕРВНИ ДЕЛОВИ

Шифра	Назив робе	Количина	Почетна цена (дин/ком)
322065	Вентил ваздушни – ручне кочице FAP	1	6.700,00
322070	Вентил главе мотора – усисни IVECO	4	1.550,00
322071	Вентил главе мотора – издврни IVECO	4	1.550,00
322087	Лежај радилице IVECO	1 гар.	6.500,00
322236	Лежај ваљкасти 30307	1	1.250,00
322199	Крст кардана 40x105	3	3.172,00
322200	Крст кардана FAP 1313	1	4.030,00
322201	Крст кардана 43x130	4	6.135,00
322202	Крст кардана 46x130	2	6.224,00
322203	Крст кардана 43x125	3	6.135,00
322807	Болцини гибња FAP 1313	4	195,00
322808	Болцини гибња ТАМ стари тип	2	195,00
322863	Семеринг 17-35-7	4	317,00
322904	Семеринг 140-180-15	1	317,00
322911	Семеринг 125-8	1	317,00
322913	Семеринг 195-3	2	317,00
322915	Семеринг 12-47-7	2	317,00
322916	Семеринг 12-47-11	2	317,00
322917	Семеринг 12-47-6	3	317,00
322918	Семеринг 272-2	1	317,00
322919	Семеринг 195-11	1	317,00
322920	Семеринг 124-7-8	2	317,00
322921	Семеринг 49-11-9	1	317,00
322922	Семеринг 272-8	2	317,00
322923	Семеринг 49-11-4	1	317,00
322924	Семеринг 1121-13	3	317,00
322927	Семеринг 60-78-7	1	317,00
322929	Семеринг 45-60-5	1	317,00
322930	Семеринг 38-56-7	1	317,00
322935	Семеринг 60-80-10	1	317,00
322938	Реглер алтернатора	5	898,00
322985	Чаура гусенице	10	1.009,00
322986	Чаура клипњаче	7	484,00
322987	Чаура за воду са навојем	10	101,00
323137	Квака врата FAP	1	1.650,00
323284	Прекидач временски за старт	1	1.808,00
323442	Ручица мењача испод кабине EURO ZETA	1	9.870,00

## Почетне цене су без обрачунаог ПДВ-а.

Продаја наведених средстава обавиће се путем усмене лицитације дана 03.06.2013. године у 12:00 часова у просторијама ЈКП "Чистоћа" Крагујевац, ул. Индустијска бр.12.

За учествовање на лицитацији потребно је уплатити 10 % од почетне вредности позиције за коју се лцитира, као депозит, на жиро рачун ЈКП "Чистоћа" бр. 160-7512-44 Banca Intesa.

Понуђена средства се могу разгледати сваког радног дана од 8 до 13 часова у кругу ЈКП "Чистоћа" Крагујевац, ул. Индустијска бр. 12.

По завршеној лицитацији роба се може преузети после:

- Мерења излицитиране позиције (мерење пада на терет купца)
- Уплате обрачунаог износа излицитиране позиције

Особа за контакт: Максимовић Радован, телефон 060/2341029



34203 Крагујевац, Складишни центар бб (Индустијска зона) е-маил: office@metalsistemi.com  
Тел. +381 (0) 034 6170366, +381 (0) 034 6170367  
www.metalsistemi.com

„МЕТАЛ Системи“ д.о.о. Крагујевац у реструктурирању оглашава

## КОНКУРС

За заснивање радног односа на  
одређено време за следећа  
радна места

- Реглер (подешавач) машина (ексцентар преса) – 1 извршилац

Услови

- III – V ст. стр. спреме машинске струке
- радно искуство од 3 године на пословима реглера

- Машин бравар-1 извршилац

Услови

- IV-V ст. стр. спреме металске струке
- радно искуство од 3 године на пословима одржавања машина

- РЕЛ заваривач – 1 извршилац

Услови

- III-V ст. стр. спреме наведеног занимања,
- радно искуство на варилачким пословима од 3 године и
- атест

- Бравар монтер – 2 извршиоца

Услови

- III-V ст. стр. спреме наведеног занимања,
- радно искуство на браварским пословима од 3 године и
- атест

- Виши стручни сарадник-1 извршилац

Услови

- VII ст. стр. спреме-дипл. правник
- радно искуство у привреди од 3 године

Пријаву на оглас са доказима о испуњности услова кандидати подносе у року од 7 дана од дана објављивања огласа на адресу "МЕТАЛ Системи" д.о.о. Крагујевац у реструктурирању Складишни центар бб 34000 Крагујевац.



РЕПУБЛИКА СРБИЈА  
ГРАД КРАГУЈЕВАЦ  
ГРАДСКА УПРАВА  
ЗА ПОСЛОВЕ ЛОКАЛНЕ  
САМОУПРАВЕ И ОПШТЕ УПРАВЕ  
Секретаријат за грађевинарство,  
урбанизам и заштиту животне средине  
Служба за заштиту животне средине

## ОБАВЕШТЕЊЕ

о давању сагласности на Студију  
о процени утицаја затеченог  
стања на животну средину

Обавештавамо вас да је на основу поднетог захтева „ЧАР“ д.о.о., за давање сагласности на Студију о процени утицаја затеченог стања на животну средину за ПРОЈЕКАТ – погон за производњу стиропора, чија се реализација планира на кп.бр. 1562/1 КО Крагујевац 1, (ул. Драгослава Срејовића бр. 91), на територији града Крагујевца, Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе, Секретаријат за грађевинарство, урбанизам и заштиту животне средине, Служба за заштиту животне средине, спровела одговарајући поступак и дала сагласност на студију.

Решењем се потврђује да је Студија о процени утицаја затеченог стања на животну средину израђена у свему према утврђеним нормативима који су прописани Законом о процени утицаја на животну средину ("Сл. гласник РС", бр.135/04 и 36/09) и Правилником о садржини Студије о процени утицаја на животну средину ("Сл. гласник РС", бр.69/05).

Студија о процени утицаја на животну средину указује да планираним пројектом на предметној локацији сагласно датим условима и применом мера које су овим решењем и студијом утврђени неће угрожавати животна средина изнад законом прописаних граничних вредности.

Ова одлука је коначна и против ове одлуке заинтересована јавност може покренути управни спор.



**Мали огласи**

**МАТЕМАТИКА**, механика, физика – сви узрати. Часови у току школске године и припремна настава за упис у Математичку гимназију (СМ) и полагање мале матуре. Студенти (јун). Пријемни (више и високе школе и факултети). Тел. 034-360-202, 063-77-11-002, Арсић.

**ИЗДАЈЕМ** апартмане, Тиват, мај, јуни, комфорно, повољно. 034 316 267, 065 316 2677.

**ОГЛАШАВАМ** неважећим сведочанства ОШ „Срета Младеновић“ из Десимировца, р.б. 394, дел. број 168/2005, на име Милосављевић Биља.

**ОГЛАШАВАМ** неважећим годишњу аутобуску карту за превоз бр. 012042, на име Марко Анђић.

Две године је протекло од када смо изгубили родитеље



Прим. др **Чедомира Пауновића**  
хирурга у пензији



др **Душицу Пауновић**  
рендгенолога у пензији

Успомену на њих чуваће кћерка Радмила и син Драган са породицама



**Јован Вученовић**

Јоване, сине, прође година туге, година бола, а тебе нема.

Живећеш вечно и никад заборављен, мајкино пиле, љуби га мајка.

Ожалошћени:  
мајка Нада, отац Бранко, брат Мића и остала многобројна фамилија и пријатељи

**ТЕНДЕР**

**За изградњу водоводне мреже у Десимировцу**

Понуде доставити до 20. јуна 2013. године у затвореној коверти са назнаком Тендер.

Пројектну документацију преузети код Милосављевић Слободана у Десимировцу.

Телефон за сва обавештења:  
069 16 20 437.

Увек са нама

**СЕЋАЊЕ**

**Јулија Милутиновић**  
1934 – 2012.



**Радомир Милутиновић**  
1927 – 2006.

Породица

**СЕЋАЊЕ**

Иза њих који су питомили ватру остали су сјај звезда и хук ветра.

Матуранти Учитељске школе, генерација 1954/1955, на прослави 58. годишњице матуре у суботу, 1. јуна, с пијететом се сећају преминулих директора, професора, колегица и колега.

Нека благи смираји сунца обасјају сени њихове нашим поштовањем, памћењем и љубављу.



Са великом тугом и поштовањем опростили смо се од своје драге колегинице

**Милице Вукомановић Цице**  
1936 – 2013.

Успомену на њену племенитост и доброту и на наше дугогодишње пријатељство вечно ћемо носити у нашим срцима док и ми трајемо.

Њене колегинице из Економике Војне фабрике

Навршава се шеснаест година од смрти наше вољене и незаборавне



**др Мирјане Аничић**

Време није лек, већ неми сведок наше туге. Са поносом те помињемо, са љубављу чувамо, са тугом живимо.

Твоји најмилији: Ана, Жарко и Стојан



**Радмила Радуновић**  
12. 10. 1943 – 30. 5. 2012.

Уз љубав и поштовање, увек у нама.

Ница и Воја

Јуче се навршило 20 година од како је умрла моја мајка



**Десанка Димитријевић**

с дужним поштовањем  
Александар

У четвртак, 30. маја 2013. године, навршиће се три тужне године од како није са нама наша драга и вољена



**Милорада Рада Грбовић**  
1942 – 2010.

Истина је тешка, туга бескрајна, речи мало, бола превише да бисмо рекли колико нам недостајеш.

Твоји најмилији:  
Мирослав, Будимир, Бојан и Бојана



### СКАНДИНАВКА



182	ЦЕЛНИУС ДУШЕВНО СТАЊЕ		ЦРКВА СА СЛИКЕ СТАНОВ- НИЦА ОРАНА	ДУШАН ОДМИЛА	ОСНОВНА ШКОЛА	ПОНОВНИ СТАРТ УРЕЂАЈА	СОФОКЛОВА ДРАМА	НАЦИО- НАЛНИ ОЛИМПИС КОМИТЕТ (СКР.)
ОШТАР, КОЈИ ПРОДИРЕ								
УТУЧЕНО								
ИВОВА ШУМИЦА, ИВИК					СТОНО- ТЕНИСКИ КЛУБ (СКР.) УЉАНЕ СЛИКЕ			
ЛЕТОВА- ЛИШТЕ У ГРЧКОЈ								ГАРАН- ЦИЈА, ОСИ- ГУРАЊЕ
АМАТЕРСКИ СПОРТСКИ КЛУБ				ЈЕЗЕРО (ИТАЛ.) ПОРО- ДИЧНИ ПРАЗНИК				
	ЛУЖНОМ, КАУБОЈ, ВАКЕРО ГРАД У СРБИЈИ							
30. И 7. СЛОВО АЗБУКЕ			КОЈИ СЕ ТИЧЕ РАТА РЕКА У ЕНГЛЕСКОЈ					
ПОТВРДА О КВАЛИТЕТУ						СРЕБРО КСЕНИЈА ОДМИЛА		
ВАРОШИЦА НА ЛУГУ СРБИЈЕ							УРАН БУГАРСКИ ФУДБАЛЕР ИВАН	
ГРАД У ИНДИЈИ (ТАШ МАХАЛ)					МЛЕЧНИ ПРОИЗВОД УЗАН, ТЕСКОБАН			
27. И 6. СЛОВО АЗБУКЕ			СТЕВАН ОДМИЛА ЈЕДИНИЦА ЗА ВИС- КОЗНОСТ					
	БРДО ИЗНАД ТОПОЛЕ (ЦРКВА) ОСТРВО У ЈАДРАНУ							
ВРСТА СЛАТКИХ КНОФЛИЦА								
ЛОША						УЗВИК ДОЗИВАЊА КИСЕОНИК		
ЧУВЕНИ ОСВАЈАЧ ЖЕНСКИХ СРЦА								

### РЕШЕЊА ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

**СКАНДИНАВКА:** састојак, луталица, аретино, гафови, а, арамејац, линирати, и, ср, над, цми, угри, аонац, ит, лолек, е, невиност, икебана, куца, днр, ул, броди, ди каприо.  
**БЕЛА УКРШТЕНИЦА:** еспањол, кравице, семе, ег, км, лени, ламинат, уцена, и, з, зором, ива, ети, вино, ат, а, искре, нунавут.  
**САЂЕ:** година, контра, раздор, идалго, накана, родман, глагол, атаман, бантам, огулин, авакум, наслов, асимил, академ, либидо, исидор, мелина, либија, годови, насамо, ајронс, живели, арихем, озборн.  
**СУДОКУ:** а) 946-352-871, 712-698-354, 358-174-926, 567-813-492, 831-429-765, 429-765-138, 175-986-243, 293-541-687, 684-237-519.  
 б) 972-314-568, 516-879-234, 438-625-971, 259-487-613, 187-263-459, 643-951-782, 861-792-345, 325-146-897, 794-538-126.  
 в) 839-762-451, 174-835-962, 265-491-783, 981-247-536, 327-586-149, 456-913-278, 593-178-624, 718-624-395, 642-359-817.

### БЕЛА УКРШТЕНИЦА

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1																
2																
3																
4																
5																
6																
7																
8																
9																
10																
11																

**ВОДОРАВНО:** 1. Са спољне стране - Познати стрип јунак - Округло слово (2), 2. Име глумице Гар - Писац, Торквато - Град у Литванији (2), 3. Округло слово - Производња уља - Племенити метал (2), 4. Теорија драме - Почетна слова азбуке (2), 5. Утаја - Месарске секирице (1), 6. Ауто-ознака за Лозницу - Роман Лајоша Зилахија - Мера за површину земљишта - Речна риба из породице шарана, лињак (3), 7. Поништити (лат.) - Надимак певача Лесендрића - Ознака за ампер (2), 8. Ознака за тону - Украсити - Притока Дунава код Панчева (2), 9. Име глумца Вучковића - Саставни везник - Провера знања - Иницијали научника Тесле (3), 10. "Чудовиште" из Лох Неса - Ознака за електрон - Чувар паса - Врста змије, боа (3), 11. Узвик за терање кокоши - Позната народна изрека (1).  
**УСПРАВНО:** 1. Троцифрен број - Листопадно дрво (мн.) (1), 2. Ауто-ознака за Пећ - Река у Француској - Град у Албанији (2), 3. Град у Боливији - Уношење (2), 4. Наша филмска глумица (0), 5. Ознака за алт - "Нови свет" - Предлог: унутра (2), 6. Скупљачи лековитих трава - Латински везник (2), 7. Разјурити - Армија (скр.) (1), 8. Избацати у први план - Упишите: ПЊ (1), 9. Доћи натраг (0), 10. Симбол калијума - Ове године (скр.) - Белгијски виолинист, Ежен (4), 11. Река у Сибиру - Име научника Њутна - Раније (2), 12. Разбеснети - Филм Косте Гавраса (1), 13. Име песника Окуцаве - Римски песник, Гај Валерије (1), 14. Друга, остала - Исламски верски мудрац - Потврдна реч (2), 15. Сеоска подручја - Пркос (2), 16. Настраност, чудност (0).

### МАГИЧНИ ШТИТ

	1	2	3	4	5
1					
2					
3					
4					
5					

**ВОДОРАВНО И УСПРАВНО:**  
 1. Дотурање, допрема,  
 2. Недовољно добар, слаб,  
 3. Научне расправе, трактати,  
 4. Луксузни амерички ауто,  
 5. Држава у Јужној Америци.  
**СЛОВОВИ:**  
 ВА, ГВА, ДАН, ДИ, ДИ, ДО, ЈА, ЈЕ, КА,  
 КУ, ЛАК, НА, ОС, СТА, СТУ.

### СУДОКУ

НИВО ТЕЖИНЕ ●●●○

8							
			7		6	2	
5				9	1		
	5	6					
	7	1			8		
			4	3			
							3
			9		4	1	
3	2	5		6			

НИВО ТЕЖИНЕ ●●●●

	5	4					7
			8		3	9	
			9		4	5	
			8	6			
		1					4
6		7		9			2
			6				
	2		3				
			7	4	5		1





КАБАДАХИЈА СТЕФАНОВИЋ, ДЕЛИО "ПРАВДУ" ПОПУТ ЧЛАНА ПОДЗЕМЉА



## Причали смо, нису нас слушали

ИГРАЧИ и руководство Економца нису били задовољни суђењем судија Сретена Васића и Саше Стефановића ни у Београду у првој утакмици, у којој није досуђен ни један прекршај у корист крагујевачког тима. Из тог разлога тражено је да се за реванш делегира нови судијски пар, али до тога није дошло.

- Нису криве судије него они који су их делегирали, а то су директор лиге и комесар за суђење. Упозоравали смо и раније на лоше арбитраже судије Стефановића, чак смо, као доказ, слали и снимке, али се олако прелазило преко свега.

Ово је велики ударац за фудбал, за два клуба и играче који нису заслужили да буду део једног оваквог инцидента. Ми ћемо као клуб, покренути кривичне пријаве како према судији Стефановићу тако и према одговорним лицима, јер сматрамо да носе одговорност за догађаје у Крагујевцу - истакао је председник Економца Верољуб Дугалић.

## Окомили се на Мићу

ОВА сезона очигледно не иде на руку голману Економца Миодрагу Аксентијевићу. Имао је више пехова, али памтимо онај од пре пар месеци када је повредио руку на утакмици са Коперником. Тада је на њега натрчао један играч нишког тима и закачио га по шаци, после чега је Аксентијевић морао да носи гипс више недеља.

Сада нешто слично. Овог пута добио је ударац у нос, на срећу без веће повреде.

- Срећа по њега нисам имао прелом, па неће бити дуго у затвору. Требало би да буде кажњен јер никад нигде није забележено да судија удари играча. Није судио на улици, него финале плеј офа - каже Аксентијевић.

А инцидент је настао због мањег приговора.

- Немам рационално објашњење за то. Нисам га изазивао, нити вређао вербално. Само сам га питао: "Нећеш ваљда и картон да му даш за то?", јер је Рајчевић приговорио зато што су играчи Марба три пута изводили корнер. Он је пришао, гурнуо ми главу у лице и ударио ме лактом - рекао је Аксентијевић.



## ФУТСАЛ

### ФИНАЛЕ ПЛЕЈ ОФА: ЕКОНОМАЦ - МАРБО 2:2 (прекид у 18. минуту)

# Судија, срам те било

ОВО су били најчешћи коментари револтираних навијача Економца, па и самих играча, после инцидента који се догодио прошле недеље у хали „Језеро“, када је судија Саша Стефановић из Ниша, маниром најгорег хулигана ударио голмана „студената“ Миодрага Аксентијевића, после чега је утакмица прекинута.

До тада, ништа није указивало на такав след догађаја. Напротив, судије су биле готово не приметне. Иако се играо реванш, оба ривала, и Економица и Марбо били су изузетно фер и коректни, без иједног грубог прекршаја. И голови су били ту за комплетну фудбалску представу. Лепо је и почело, вођством Крагујевчана у 4. Минуту, када је Коцић преварио одбрану београдских „кафеџија“. Гости су поравнали резултат пет минута касније, после лепог проигравања Матијевића који је савладао Аксентијевића.

У међувремену забележили смо по још једну ствару на обе стране, а у 17. минуту Марбо је повео

## Завршио у затвору

КРАГУЈЕВАЧКА полиција одредила је меру задржавања у трајању до 48 сати Саше Стефановићу (43) из Ниша, судији финалног меча Прве фудбал лиге. Он се сумњичи да је извршио кривично дело насилничког понашања на спортским теренима, на мечу између крагујевачког Економца и Марбо Интермеца из Београда.

“Постоји основана сумња да је Стефановић, при крају првог полувремена, док је игра била у прекиду, пришао голману Економца Миодрагу Аксентијевићу и задао му ударац у пределу лица”, наводи се у саопштењу овдашње полиције.

Такође, најављено је да ће Стефановић, по истеку мере задржавања, уз кривичну пријаву бити спроведен истражном судији Основног суда у Крагујевцу.

## Синоћ реванш

ОДЛУКОМ Комесара за такмичење, нова утакмица финала плеј офа Прве фудбал лиге између Економца и Марба, иако је прво била заказана за прекјуче, уторак 28. мај, играна је синоћ у 19 часова у хали „Језеро“.

Ова одлука је донесена на бази договора са Комесаром за безбедност ФСС, односно процене безбедносне ситуације и осталих специфичних околности које су проузроковале прекид предходне утакмице.

преко свог најбољег играча Павићевића. А онда, до тада можда и најлепши тренутак на утакмици, када је Суручић преварио комплетну одбрану гостију за егал - 2:2.

Уследио је корнер за госте, који су они, без дозволе главног арбитра покушали неколико пута на брзину да изведу. Рајчевић је на то приговорио судији Стефановићу, овај се машио за џеп да га казни због приговора, умешао се Аксентијевић да смири ситуацију и - добио ударац од нишког арбитра Стефановића.

После овог инцидента утакмица је прекинута, обезбеђење је правовремено реаговало, а службена лица отишла су у свлачионицу да виде шта даље. Први судија Сретен Васић одлучио је да се утакмица не настави, а у тој, за наше прилике свакако несвакидашњој „згоди“, није се снашао ни директор Прве фудбал лиге Зоран Јовановић, који није знао шта пропозиције налажу у овој ситуацији.

## РУКОМЕТ

### Шимичић на клупи жена

ИАКО је у тек окончаној сезони остварио најбољи резултат у својој историји, Женски рукометни клуб Раднички био је приморан да са места шефа стручног штаба помери Родољуба Курандића, који, и поред одличног учинка, није испунио формалне услове за даљи рад јер не поседује неопходну лиценцу.

Ипак, у тaborу “црвених” изабрали су, чини се, праву замену. Наиме, потпис на двогодишњи уговор са Крагујевчанама ставио је Влада Шимичић, такође један од најперспективнијих младих стручњака у Србији, досадашњи стратег Макс Спорта из Инђије и актуелни тренер женске кадетске репрезентације Србије.

В. У. К.

## БИЦИКЛИЗАМ

### Јачи и од блата и од кише

БОЈАН Ђурђић, бициклиста Радничког, тријумфовао је прошле недеље у Шиду на трећој трци за Лигу Србије. Она је вожена на шумској стази Липовача, укупне дужине 24 километра.

Ђурђић је тешку стазу, која је додатно била напукана изненадним плуском, савладао за сат и нешто мање од 10 минута.

- Негде на половини надметања направно је одлучујућу разлику у односу на конкуренцију - уз осмех рапортира спортски директор “црвених” Александар Марић.

Одличан је био и Дејан Марић, друмаш, који је освојио девето место, иако му је ово тек друга трка, па ће због свега приказаног, Крагујевчани озбиљно рачунати на њега у наставку сезоне.

## Марић први у Тузли

ПОБЕДНИК 18. друмске међународне трке „25. мај“ у Тузли, био је крагујевачки бициклиста Дејан Марић.

Он је и кроз брдски циљ прошао као првопласирани, чиме је показао апсолутну доминацију.

С. М. С.

## СТРЕЉАШТВО

### Распуцали се...

МИЛОШ Ивановић и Мулитин Стефановић, стрелци “Чика Мате”, освојили су прва места на прошленедељном трећем колу Купа Стрелачког савеза Србије у Новом Саду.

Ивановић је био најбољи у својој, јуниорској конкуренцији у дисциплини МК пушка 60 метака лежећи, са резултатом од 617,2 круга, да би одличном серијом у финалу тријумфовао и у конкуренцији сениора, у истој дисциплини, што је леп успех за младог крагујевачког стрелца.

И искуснији Стефановић приграбио је прво место код сениора, али у дисциплини МК пушка тростав, уз скор од 446,5 кругова. Са малокалибарком успешан је био и Ивановић, где му је 1.126 кругова донело треће место. С. М. С.



## АТЛЕТИКА

## Дарку државно сребро на 10 километара

ПОЗНАТИ дугопругаш Радничког, олимпијак Дарко Живановић, освојио је друго место на Првенству Србије у трци на 10.000 метара.

Иначе, први је кроз циљ на Градском стадиону у Ужицу прошао Новопазарца Јасмин Љајић, а трећи је био Кристијан Стошић, члан ужичке младости.

## За викенд на Чика Дачи финале Купа

ПРВОГ и другог дана јуна, на стадиону "Чика Дача" биће одржано финале Купа Србије у атлетици. Пласман на ово такмичење изборило је по 12 најбољих такмичара у свакој дисциплини, после квалификационих надметања одржаних у Крагујевцу, Београду и Сремској Митровици.

Тако ће, међу најбољим српским атлетичарима, боје Радничког бранити: Милош Савић и Александар Стојановић на 100 метара, Марко Мишковић (110 препоне и 100 метара), Александар Миленковић (110 препоне), Александар Илијевски (400 и 800 метара), Дарко Живановић (1.500 метара и 3.000 стипл), Милан Младеновић (скок удаљ и троскок), Јован Мицић (троскок), Зоран Ранковић (диск), две штафете 4x100, прва у саставу А. Стојановић, С. Стојановић, Мишковић и Савић, те друга коју чине Костић, Матић, Обреновић, Милуновић, а ту су и девојке Љубица Симоновић (100 метара), Наташа Стаматовић (троскок) и Аница Бракус (ходање, 5 км).

В. У. К.

## РВАЊЕ

## Бронза стигла Немањи

ПРВЕНСТВО Србије за млађе пионире у Сомбору, на коме је прошле недеље учествовало 88 такмичара из 22 клуба, ангажовало је, наравно, и рваче Радничког.

Тако су Крагујевчани Немања Миловановић и Лука Вукадиновић, у веома јакој конкуренцији такмичара до 60 килограма, освојили треће, односно пето место.

## Без најбољег

СЕНИОРИ Рвачког клуба Раднички учествоваће овог викенда у Суботици на шампионату Србије, заједно са још 120 такмичара из 25 клубова.

Крагујевчани ће наступити у саставу: Димитријевић, Јаковљевић, Цвијовић и Росић, без репрезентативца Тодоровића, који има повреду руке. С. М. С.

## КОШАРКА

## ПАРТИЗАН - РАДНИЧКИ 91:79

## Поздрав од Јадрана, можда и Европе

БЕОГРАД - Хала: „Пионир“. Гледалаца: 2.500. Судије: Маришић (Краљево), Глишић и Арсенијевић (Београд). Резултат по деоницама: 20:26, 29:13, 21:21, 21:19.

ПАРТИЗАН: Андрић, Ловерњ 8, Милушиновић, Весшерман 9, Гордић 5, Лукић 17, Милосављевић 6, Богдановић 20, Гајић 9, Мусли 12, Ђекић, Бершранс 5.

РАДНИЧКИ: Миљеновић 10, Сивовић 5, Вучковић, Милосављевић, Јовић 8, Бирчевић 19, Борисов 15, Димић 2, Николић 8, Крстић 2, Мијашиновић 8, Вајић 2.

МЕЧ без такмичарског значаја, јер је домаћин и пре последњег кола обезбедио прво место, а гост пето, припала је ове сезоне бољој екипи. Играло се растерећено, са појединачним искакањима у квалитету приказаних партија.

Почетак је обележио Стефан Бирчевић, који је био незауштављив у нападу и одличан у заграђивању коша. Раднички је водио, био бољи, све док је играче служио шут за три поена. Када су Партизановци зауставили тај сегмент, прешли су у вођство и држали га до краја. На то се надовезала и њихова препознатљиво одлична одбрана, па ривал није могао до поена готово пет минута. Онда се играло практично напад на напад, кош на кош, а разлика је прави одраз снага на овом мечу. На паркет није излазио Ђапин, који је више утакмица одиграо под инјекцијама, док је Терико Вајт, бледом партијом, још једном доказао да Американцима који долазе у Крагујевац, овај служи само као пролазна станица у каријери.

Све у свему, после четири године уследио је „тужан крај“. Наш клуб више није међу најбољим тимовима са ових простора, у АБА лиги, због чега му је под знаком питања и раније изборен наступ у европском купу, па сада управител и тренерима, уколико смогну снаге да се саберу, једино остаје да делима докажу оно чега су им у претходном периоду била „пуна уста“ - да Раднички није прича за годину-две, и да од клуба и града праве центар српске кошарке. М. М.

## СУПЕР ЛИГА СРБИЈЕ

13. КОЛО: Раднички - Слобода 96:58, Црвена звезда - Металац 88:75, Мега Визура - Војводина 85:88, Константин - Партизан 48:73.

14. (последње) КОЛО: Партизан - Раднички 91:79, Металац - Константин 69:52, Слобода - Мега Визура 95:82, Војводина - Црвена звезда 61:74.

Партизан	14	12	2	1195:935	26
Црвена звезда	14	11	3	1143:1015	25
Мега Визура	14	9	5	1142:1104	23
Војводина	14	8	6	1113:1074	22
Раднички	14	7	7	1112:1064	21
Металац	14	4	10	1064:972	18
Слобода	14	4	10	938:1223	18
Константин	14	1	13	923:1103	15

Парови полуфинала плеј офа за титулу првака су Партизан - Војводина и Црвена звезда - Мега Визура. У АБА лигу, сезона 2013/14, пласирали су се Партизан, Црвена звезда, Мега Визура и Војводина. Остала четири тима играће у Кошаркашкој лиги Србије.



НАТПИС У ХАЛИ "ЈЕЗЕРО" СВЕ КАЖЕ

Фото: kkradnicki.rs

## ОДЕ 2.000 ЕВРА

## Мути казна због иррозивке Белошевића

САД већ бивши директор такмичења КЛС Предраг Бојић казнио је сумом од 236 хиљада динара тренера Радничког Мирослава Николића, који је после утакмице са Црвеном звездом у Крагујевцу за пораз окривио и најбољег српског судију. Подсетимо, Николић је рекао да је Илија Белошевић делегиран да изабаци крагујевачки клуб из АБА лиге, за рачун надмоћи београдске кошарке у Србији.

Само неколико дана касније, на седници председништва Кошаркашке лиге Србије, Бојић је смењен после гласања у коме представник Радничког није учествовао. Уместо њега изабран је Дарко Јовичић.

## РАДНИЧКИ

## - СЛОБОДА 96:58

## Само добра забава

РАСПОЛОЖЕЊЕ на трибинама, али и на паркету пред утакмицу са Слободом определила је вест која је раније стигла из „Визуре“. Наиме, Војводина је прошле среде била боља од Мега без Новице Величковића у Земуну, па је самим тим окончана трка за четвртог српског учесника АБА лиге. Радничком је тако, и пре убедљиве победе над Слободом - 96:58 (28:14, 23:13, 22:15, 23:16), већ било знамо да остаје пети на табели.

Зато се сусрет са Ужичанима свео на егзибицију, где је најјачи утисак оставила публика, њих око 600. Ниједан звиждук, нити погрдна реч није упућена играчима ни клубу током целе утакмице, иако су дебело „забрљали“. М. М.

## КАКО ДАЉЕ

## Фантомски илан Б

ПОСЛЕ утакмице са Слободом, када је било јасно да је његов тим изгубио „јадрански“ статус, тренер Радничког Мирослав Николић рекао је да борба не престаје и да Раднички прелази на план „Б“, без икаквог ближег објашњења.

То је усталасало кошаркашку јавност и покренуло низ реакција. Спекулисало се најпре да ће Војводина због лоше финансијске ситуације, четвртопласирана екипа из КЛС треба да уплати котизацију од 150 хиљада евра, уступити своје место, али је то брзопотезно порекнуто. Тренер Новосађана Сениша Матић рекао је да су проблеми присутни, али да ће ствари бити решене на задовољавајући начин, како би његов тим, после четири године поста, поново ишао на Јадран. Одмах затим уследило је и објашњење од стране председника Радничког Ивана Гријуна да је Мути план уствари подмлађивање екипе и њено оснаживање кроз Кошаркашку лигу Србије, како би пауза играња у регионалном такмичењу трајала само годину дана.

С друге стране, изостанком из АБА лиге, Раднички је угрозио играње у Европи. Реакције из борда Сидра говоре да по правилима у међународним такмичењима може да учествује клуб који се паралелно такмичи и у националној лиги, а за УЛЕБ то је АБА лига. Како стоје ствари, Евро куп остаје недоступан, а за место Радничког већ је „виђена“ загребачка Цедевита.

Да ли је све баш тако, покажаће наредни дани.

М. М.

## БАДМИНТОН

## Девет медаља Јаврановима

НА јуниорском државном првенству "КГ 2013", одржаном прошле недеље у сали Друге крагујевачке гимназије, чланови овдашњег Бадминтон клуба Равенс КГ освојили су девет медаља у конкуренцији 70 такмичара из целе Србије.

Најуспешнији је био Јован Бабајић са три бронзана одличја у узрасту до 19 година. Једна му је припала у синглу, а две у дублу, са Давидом Ђушићем (мушки парови) и Софијом Милошевић (мешовити парови), која је у синглу освојила и сребрну медаљу. У истој категорији медаљама су се окитили и Иван Вујошевић, сребрни у синглу, као и женски дубл Ања Велемир и Милица Соколовић, чији је домет био треће место. До бронзи у синглу стигли су и Миња Миловановић међу девојчицама до 13 година, те Александар Јовичић код децака до 11 година. Такође, Ања Велемир је медаљу у дублу придодала и сребро у синглу у категорији 15-годишњакиња.

Циљ постављен на почетку сезоне у којој прослављено десет година постојања клуба је испуњен, а много више од освојених медаља радује нас видан играчки напредак свих наших такмичара и одлична атмосфера која међу њима влада - оцена је генералног секретара "Јавранова" Андреје Тодоровића.

Иначе, организацију такмичења помогли су и Бадминтон савез Србије, Министарство омладине и спорта Републике Србије, град Крагујевац и Друга крагујевачка гимназија.

С. М. С.

## ЕКСТРЕМНИ СПОРТ

## Прво, па мушко

ТАКМИЧАР Клуба екстремних спортова Крагујевац Петар Петковић, на свом првом званичном такмичењу у каријери, освојио је прво место на Београдском триатлону у конкуренцији јуниора. Успеху Крагујевчана допринео је и кадет Душан Костоновић, заузевши, такође на дебију, четврто место. Дистанце у спринт триатлону износе 750 метара пливања, 20 километара вожње бициклом и пет трчања.

Следеће такмичење у истој дисциплини биће наредне недеље у Сивцу.

## Ноћ на планини

ИЗУЗЕТНО тешко надметање у планинском бициклизму на Старој Планини, под називом „24 сата Копрена“, Владимир Потрић завршио је на другом месту у апсолутној категорији. Пропозиције су непрестана вожња маунтин бајка 24 сата по кругу који износи 38 километара. Такмичар Клуба екстремних спортова Крагујевац прешао је близу 200 км по веома тешким условима, где се у току ноћи температура спустила на нула степени, а чак је падао и снег.

Успех је допунио његов клубски друг Ивица Тодоровић, прошаваши кроз циљ као трећи међу млађим сениорима.

М. М.





## АМЕРИЧКИ ФУДБАЛ

## Расплет пред плеј-оф

ВИКЕНД пред нама обележиће и утакмице шестог, претпоследњег кола лигашког дела Супер лиге Србије у америчком фудбалу. Борба за позиције пред плеј-оф се захуктава, а у крагујевачком тaborу спремају се за занимљив меч. Наиме, у Крагујевцу долазе панчевачки Пантери, екипа која је стара „муштерија“ Вепровима, па се очекује сигурна победа. Најзанимљивији ће ипак бити у Београду, у окршају две првопласирана и до сада непоразена тима, где, дакле, играју Вукови и новосадске Војводе.

Коло ће употпунити сусрети Легионари - Императори и Краљевске Круне - Плави Змајеви.

## Вејрићи у полуфиналу

СТОПАМА својих старијих другова иду и млађе генерације Дивљих Вепрова. Крагујевчани су били непобедиви и на другом овогодишњем турниру Флег лиге Србије група „Југ 1“, одржаном у Пожаревцу. Редом су падали ваљевски Вукодлаци 35:6, Златни Медведи из Бора 31:19, младе новачки Шумари 33:19 и домаћи Пастуви 20:0.

Тако су „Веприћи“ супериорно отишли на полуфинални турнир, чији је домаћин Бор наредног викенда. Пласман су обезбедили још Младеновчани и Пожаревљани, а из друге групе доћи ће краљевачке Краљевске Круне, Анђоски ратници из Чачка и јагодински Келти.

М. М.

## ЈОВАНУ ПАВЛОВИЋУ БОЈАЦИЋУ ДОДЕЉЕНА

## Мајска награда Спортског савеза Србије



ПОМОЋНИК градоначелника града Крагујевца за област спорта, Јован Павловић Бојацић, добитник је „Мајске награде“ Спортског савеза Србије. Реч је о престижном, највишем признању за изузетне резултате у претходној години и то у категорији спортских функционера, које му је додељено на свечаности приређеној прошле недеље у Дому Народне Скупштине у Београду.

Награду му је уручила Алина Марић, министар омладине и спорта, у присуству председника Спортског савеза Србије Александра Шошара, државног секретара за омладину Ненада Боровчанина и помоћника министра за спорт Драгана Атанасова.

С. М. С.

## ФУДБАЛ

## ФК РАДНИЧКИ 1923 ОПСТАО У СУПЕРЛИГИ

## Уздах олакшања

ОНО у шта су многи веровали, догодило се - фудбалери Радничког 1923, након две трауматичне утакмице у завршним колима, ипак су опстали у највишем српском рангу. Колико је то, и да ли је уопште заслужено после приказаних партија током сезоне, питање је, али да је, срећом, било и горих од нас, или макар приближно лоших по учинку, јасно показује број освојених бодова на табели Супер лиге. „Тесном већином“ од једног бода, односно захваљујући бољем међусобном скору, у елити остају наш тим и Нови Пазар, док се у ранг ниже сели екипа БСК из Борче.

То је и најважнији епilog два одиграна дуела „црвених“ током прошле недеље, против Војводине и Јавора. Све остало је далеко мање битно - и игра и резултат... Кад их није било толико времена, нису били неопходни ни сада, „сем“ у оној мери која нам је обезбеђивала опстанак. А управо су толико остварили Крагујевчани. Победа над Новосањанима и реми у Ивањици, таман су пасовали Радничком да се напакон нађе у безбедној зони.

Сусрет у среду са Војводином на „Чика Дачи“ деловао је неизвесно све до самог краја, када је Иван Петровић другим голом запечатити победу домаћина. У суштини, био је то отворен дуел, у коме су и гости све време атаковали, срећом мање успешно, држали одбрану прилично високо, ближе центру него свом голу, и тиме озбиљно претили, али и били рањиви при контрама „црвених“. Имали су наши фудбалери више прилика, преко Белића и Петровића, али тек је Спалевић у 36. минуту начео мрежу новосадских „црвено-белих“. Из слободног ударца лопту је пред ривалов гол убацио бек Павловић, а први стрелац „цр-

## ЈАВОР - РАДНИЧКИ 1923 1:1

ИВАЊИЦА - Стадион: крај Моравице. Гледалаца: 600. Судија: Бошко Јованетић (Ужице). Сирелици: Спалевић у 40. минути за Раднички 1923, Веселиновић у 67. за Јавор. Жути картиони: Јосовић, Сивојаковић, Видић, Осјојић (Јавор), Марић, Фејса, Чанчаревић, Белић (Раднички 1923).

ЈАВОР: Лазовић, Ђорђевић, Миловић, Момчиловић, Валић, Видић, Ђорђевић, Рагиновић (ог 81. минутиа Ђокић), Јосовић (ог 60. Сивојаковић), Веселиновић, Осјојић, Оњило.

РАДНИЧКИ 1923: Чанчаревић, Павловић, Марић, Тинтор, Ошашевић, Фејса, И. Петровић, Петронијевић (ог 73. Својић), Белић (ог 90. Бубања), Милошковић, Спалевић (ог 87. Миловановић).

вених“ је главом спровео тамо где треба. Повели смо тада 1:0, а што је тако било заслужни су и неуспешни напади гостију, најпре Катаиа, Аливодића и Врањеша.

Иста поставка виђена је и у других 45 минута. Крагујевчани нападају, али Својић, Милошковић, Спалевић, Белић... па и резервиста Мирић, иако сваки пут близу

погодка, ниједном не остварују своју замисао. Ни Катаи то не успева на другој страни, те у самом финишу утакмице победника дефинитивно одређује Иван Петровић, после једне добро упућене дубинске лопте Недовића.

Против Ивањичана било је нешто другачије, али опет довољно да се оствари жељено. Од почетка су Крагујевчани кренули снажно, у 18. минуту умало повели, када је Спалевић лопту главом послао тик изнад пречке, а предност ипак остварили у 42. захваљујући свом упорном центарфорфу. Наиме, голман домаћина није се најбоље снашао хватајући једну лопту, која је потом стигла до Спалевића, што овај користи да постигне погодак.

У наставку, након поништеног новог гола Спалевића, због офсајда, домаћин преузима иницијативу, те у 67. успева да изједначи. Учинио је то Веселиновић главом, искористивши шут Стојановића са приличне удаљености. Вођа навали Крагујевчана умало нас у 80. минуту опет није довео у вођство, али је мало касније то могао да учини и Јавор, покушајем Нигеријца Оњила. На срећу није, те је на крају остао егал скор.

В. У. К.



САМО ЈЕДНА У НИЗУ ДОБРИХ ПРИЛИКА „ЦРВЕНИХ“ ПРОТИВ ВОЈВОДИНЕ

## РАДНИЧКИ 1923 - ВОЈВОДИНА 2:0

КРАГУЈЕВАЦ - Стадион: „Чика Дача“. Гледалаца: око 3.500. Судија: Милан Караџић (Београд). Сирелици: Спалевић у 36. и И. Петровић у 89. минути. Жути картиони: Милошковић, Чанчаревић, И. Петровић (Раднички 1923), Катаиа, Митрошевић (Војводина).

РАДНИЧКИ 1923: Чанчаревић, Павловић, Марић, Тинтор, Ошашевић, И. Петровић, Својић (ог 84. минутиа Неговић), Фејса, Белић (ог 72. Мирић), Милошковић, Спалевић (ог 80. Миловановић).

ВОЈВОДИНА: Сујић, Вујачић, Аливодић (ог 76. Делетић), Врањеш (ог 65. Косовић), Митрошевић, Насић, Полешановић, Вулићевић, Ђурић, Смиљанић (ог 46. Аубакара), Катаиа.

## СУПЕР ЛИГА СРБИЈЕ

29. КОЛО (среда): Раднички 1923 - Војводина 2:0, Доњи Срем - Хајдук 1:0, БСК - Јагодина 1:2, Спартак - ОФК Београд 0:2, Смедерево - Партизан 0:2, Црвена звезда - Слобода 1:2, Раднички (Н) - Јавор 2:0, Нови Пазар - Рад 4:0.

30. (последње) КОЛО: Јавор - Раднички 1923 1:1, Хајдук - Нови Пазар 2:0, Војводина - Црвена звезда 3:0, Рад - Раднички (Н) 3:1, Слобода - Смедерево 4:1, Партизан - Спартак 5:0, Јагодина - Доњи Срем 2:0, ОФК Београд - БСК 1:1.

Партизан	30	23	4	3	71:16	73
Црвена звезда	30	20	2	8	55:35	62
Војводина	30	17	10	3	40:20	61
Јагодина	30	15	5	10	35:26	50
Слобода	30	11	12	7	39:37	45
ОФК Београд	30	13	6	11	34:32	45
Рад	30	12	8	10	32:30	44
Хајдук	30	10	8	12	36:32	38
Спартак	30	9	9	12	36:39	36
Јавор	30	9	7	14	38:40	34
Доњи Срем	30	9	7	14	26:34	34
Раднички (Н)	30	9	7	14	30:44	34
Раднички 1923	30	7	10	13	25:35	31
Нови Пазар	30	7	9	14	29:40	30
БСК	30	8	6	16	26:57	30
Смедерево	30	3	6	21	18:53	15

## НИЖЕ ЛИГЕ

Српска лига „Зайаг“, 28. коло: Бане - Раднички (Кл) 2:0, Рудар - Слобода (Ч) 3:3, Полећ (Љ) - Победа Белошевац 0:0, Вујић - Железничар 0:1, Шумадија (А) - Селак (М) 0:0, Јасеница 1911 - Мачва 1:3, Крушик - Партизан (ББ) 1:0, Слоја (ПМ) - Млади радник 3:1.

Табела: Слоја 63, Млади радник 54, Мачва 51, Полећ (Љ) 46, Шумадија (А) 36, Победа Белошевац 36, Јасеница 1911 35, Селак (М) 35, Бане 35, Рудар 34, Железничар 34, Крушик 33, Слобода (Ч) 31, Партизан (ББ) 29, Раднички (Кл) 28, Вујић 24 бода.

29. коло: Победа Белошевац - Рудар (недеља, 17.00), Слоја (ПМ) - Бане, Млади радник - Крушик, Партизан (ББ) - Јасеница 1911, Мачва - Шумадија (А), Селак (М) - Вујић, Железничар - Полећ (Љ), Слобода (Ч) - Раднички (Кл).

Зона „Морава“, 28. коло: Славија - Тушин 3:0,

Трейча - Водојажа 2:0, Мейсалац - Карађорђе 2:1, Пријевор - Орловац 2:1, Јошаница - Таково 4:0, Омладинац (З) - Полећ (Т) 1:1, Шумадија 1903 - Мокра Гора 1:2, Омладинац (НС) - Слобода (Г) 5:1.

Табела: Мокра Гора 62, Јошаница 61, Шумадија 1903 49, Таково 46, Тушин 44, Карађорђе 42, Водојажа 41, Мейсалац 38, Слобода (Г) 37, Полећ (Т) 37, Орловац 33, Омладинац (НС) 32, Трейча 29, Славија 28, Пријевор 21, Омладинац (З) 20 бодова.

29. коло (недеља, 17.00): Омладинац (НС) - Славија, Слобода (Г) - Шумадија 1903, Мокра Гора - Омладинац (З), Мокра Гора - Јошаница, Таково - Пријевор, Орловац - Мейсалац, Карађорђе - Трейча, Водојажа - Тушин.

Прва традска лига, 27. коло: Ердолија 1931 - Партизан (Ц) 2:2, Селак (МП) - Маришић 3:1, Виногради ДБ - Јединство 1:2, Слоја (Д) - Бава 6:1, Сушица - Будућности 3:2, Корићани - Јагран 1:0, Колонаја - Шумадија (Ч) 2:1,

Арсенал - Шумадија 3:2. Табела: Арсенал 66, Сушица 61, Колонаја 58, Јагран 43, Будућности 39, Корићани 39, Селак (МП) 35, Слоја (Д) 34, Партизан (Ц) 34, Шумадија 32, Маришић 32, Јединство 31, Виногради ДБ 29, Шумадија (Ч) 24, Бава 24, Ердолија 1931 14 бодова.

28. коло: Партизан - Корићани, Маришић - Арсенал (субота, 17.00), Шумадија - Колонаја, Шумадија (Ч) - Ердолија 1931, Јагран - Сушица, Будућности - Слоја (Д), Бава - Виногради (ДБ), Јединство - Селак (МП) (недеља, 17.00).

Друга традска лига, 27. коло: Добрача - Бајремар 1:3, Селак (Ц) - Младост 3:0 (и.ф.), Азбест - Борац 6:1, Србија - Бошунје 2:0, Кушолово - Слоја (Л) 4:1, Младост Теферич - Кременица 2:4, Шумадија 2008 - Кошућњак 0:3 (и.ф.), 21. октобар - Хајдук 1:1.

Табела: Бајремар 69, Србија 65, Слоја (Л) 59, Кушолово 46, 21. октобар 43, Кошућњак 38, Мла-

дост Теферич 38, Азбест 36, Младост 36, Бошунје 34, Селак (Ц) 32, Кременица 30, Хајдук 29, Борац 24, Добрача 21, Шумадија 2008 1 бод.

28. коло: Младост - Добрача (субота, 17.00), Бајремар - Шумадија 2008, Кошућњак - 21. октобар, Хајдук - Младост Теферич, Кременица - Кушолово, Слоја (Л) - Србија, Бошунје - Азбест, Борац - Селак (Ц) (недеља, 17.00).

Трећа традска лига, 15. коло: Жежељ - Шумадија 1934 2:4, Велика Сушубина - Дивосићин 3:1, Трмбас - Сјугденцац 3:1, Буришелац - Засјава 2:4. Слободни су били Стари момци.

Табела: Шумадија 1934 39, Засјава 27, Жежељ 25, Велика Сушубина 22, Сјугденцац 21, Буришелац 15, Трмбас 9, Дивосићин 7, Стари момци 4 бода.

16. коло: Засјава - Жежељ (субота, 17.00), Шумадија 1934 - Трмбас, Сјугденцац - Велика Сушубина, Стари момци - Буришелац (недеља, 17.00) Слободан је Дивосићин.

## БОКС

## Пет медаља за подмладак

ЛОЗНИЧКИ „Лагатор“ био је протеклог викенда домаћин тродневног боксерског маратона. Одржано је Првенство Србије за све старосне категорије у мушкој и женској конкуренцији, осим у сениорској које ће бити на јесен.

Такмичари крагујевачког Радничког узели су пет медаља. Златом су се окитили јуниорка Дејана Делетић и Никола Букелица у категорији младих, сребром Јована Таневска и Немања Митровић, док је бронзу освојио школарца Никола Станојевић.

Због великог броја пријављених све борбе није могле да „стану“ у програм, и Трифун Дашић наставиће такмичење на некој од приредби у регионалним такмичењима, када се укаже прилика.

М. М.

## ПЛИВАЊЕ

## Успеси у низу

ДРУГО коло Летње лиге централне Србије, у Крушевцу, донело је Радничком нових 30 медаља. Опет је блистала прва ведета „црвених“ Ксенија Јовановић са освојених шест медаља, пет златних и једном сребрном, те њен сталин „пратилац“ по одличјима, Лазар Карић, чији је учинак слабији за медаљу, од тога три злата и два сребра. Сара Марковић имала је два злата, сребро и бронзу, док су Милици Чанић припале две златне и једна сребрна медаља.

Такмичари осталих крагујевачких клубова, такође су имали резултата. Пират је био укупно седми са 14 медаља. Ана Вељић и Ана Стевић узеле су притом два злата, а једно млађе пионирке у штафети. Делфин је десети, и од њихових шест медаља злато је припало Љубици Ковачевић и омладинкама на 4x50 метара слободно. Једину медаљу за Фоку, сребру, освојио је Димитрије Петрушић.

Треће коло предвиђено је за 22. јун у Крагујевцу. Организатор је Пливачки клуб Раднички.

В. У. К.



# АКСИЈА

траје од 30.05. - 02.06. 2013.

Na 1.  
artikal

10%  
popust

Na 2.  
artikal

30%  
popust

Na 3.  
artikal

50%  
popust



**H&O**  
Kragujevac  
Kragujevac Plaza,  
Bulevar kraljice Marije 56,  
tel 064/ 82 137 93



Uz VIP karticu  
dodatnih -10% popusta!



ТЕЛЕВИЗИЈА КРАГУЈЕВАЦ

ТВ ПРОГРАМ  
од 30. маја до 5. јуна

Четвртак 30. мај	Петак 31. мај	Субота 1. јун	Недеља 2. јун	Понедељак 3. јун	Уторак 4. јун	Среда 5. јун
<p><b>СТАЊЕ СТВАРИ</b></p> <p>20.00 Стање ствари</p> <p>07.00 Јутарњи програм 09.00 Вести 09.05 Музички програм 10.00 Жене ван закона р. = 11.00 Клиника р. = 12.00 Вести 12.05 Кухињца 12.35 Кућица у цвећу р. 13.00 Музички програм</p> <p>14.00 Комунални сервис р. 15.00 Цртани филм: Бен Тен р. 15.30 Раскршћа р. 16.00 Вести 16.05 Жива ватра р. = 17.00 Мозаик 18.00 Жене ван закона = 18.50 Хит дана</p> <p>19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм: Бен Тен 20.00 Стање ствари 21.00 Жива ватра = 22.00 Хроника 2 22.30 Клиника = 23.30 Атлас 00.00 Вести 00.05 Хит дана</p> <p>наставак програма ТВ Крагујевац</p>	<p><b>КАО И ДРУГИ</b></p> <p>20.00 Као и други</p> <p>07.00 Јутарњи програм 09.00 Вести 09.05 Музички програм 10.00 Жене ван закона р. = 11.00 Клиника р. = 12.00 Вести 12.05 Кухињца 12.35 АБС шоу 13.00 Музички програм</p> <p>14.00 Стање ствари р. 15.00 Цртани филм: Бен Тен р. 15.30 Атлас р. 16.00 Вести 16.05 Жива ватра р. 17.00 Моја Шумадија 18.00 Жене ван закона = 18.50 Хит дана</p> <p>19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм: Бен Тен 20.00 Као и други 20.30 Акција 21.00 Жива ватра = 22.00 Хроника 2 22.30 Клиника = 23.30 Megafon Music 00.00 Вести 00.05 Хит дана</p> <p>наставак програма ТВ Крагујевац</p>	<p><b>ВАН СЕЗОНЕ</b></p> <p>23.00 Ван сезоне</p> <p>08.45 Најава програма 09.00 Вести 09.05 Цртани филм: Бен Тен 09.35 Серија 10.00 Megafon Music р. 11.00 Нокаут р. 11.30 Лепотица и звер р. 12.00 Вести 12.05 Шумадијски праг р. 13.00 Кућица у цвећу 13.30 Fashion files 14.00 Shopping avantura 15.00 Документарни програм 16.00 Вести 16.05 Глава у облацима = 18.30 Акција</p> <p>19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм: Бен Тен 20.00 Стаклоно звоно 20.30 Шумадијска словарица 21.00 Концерт 21.50 Хит дана 22.00 Хроника 2 22.30 Култура 23.00 Филм = 00.00 Вести 01.00 Хит дана</p> <p>наставак програма ТВ Крагујевац</p>	<p><b>ШУМАДИЈСКИ ПРАГ</b></p> <p>12.05 Шумадијски праг</p> <p>08.45 Најава програма 09.00 Вести 09.05 Цртани филм: Бен Тен 09.35 Шумадијска словарица р. 10.00 Биографије познатих 11.00 Кућица у цвећу 11.30 Лек из природе 12.00 Вести 12.05 Шумадијски праг 13.00 Агро дневник 14.00 Филм = 16.00 Вести 16.05 Последњи Хитлерови дани 18.00 Нокаут 18.30 Лепотица и звер 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм: Бен Тен 20.00 Стаклоно звоно 20.30 Шумадијска словарица 21.00 Концерт 21.50 Хит дана 22.00 Хроника 2 22.30 Култура 23.00 Филм = 00.00 Вести 01.00 Хит дана</p> <p>наставак програма ТВ Крагујевац</p>	<p><b>МОЗАИК</b></p> <p>17.00 Мозаик</p> <p>07.00 Јутарњи програм 09.00 Вести 09.05 Музички програм р. 10.00 Жене ван закона р. = 11.00 Клиника р. = 12.00 Вести 12.05 Кухињца 12.35 Стаклоно звоно р. 13.00 Музички програм</p> <p>14.00 Shopping avantura р. 15.00 G.E.T. Report р. 16.00 Вести 16.05 Жива ватра р. = 17.00 Мозаик 18.00 Жене ван закона = 18.50 Хит дана</p> <p>19.00 Хроника 1 19.30 Филм 22.00 Хроника 2 22.30 Клиника = 23.30 Нокаут 00.00 Вести 00:05 Хит дана</p> <p>наставак програма ТВ Крагујевац</p>	<p><b>ЖИВА ЦРКВА</b></p> <p>20.00 Жива црква</p> <p>07.00 Јутарњи програм 09.00 Вести 09.05 Музички програм р. 10.00 Жене ван закона р. = 11.00 Клиника р. = 12.00 Вести 13.00 Музички програм</p> <p>14.00 Филм 16.00 Вести 16.05 G.E.T. Report р. 17.00 Мозаик 18.00 Жене ван закона = 18.50 Хит дана</p> <p>19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм: Бен Тен 20.00 Жива црква 20.30 Суграђани 21.00 Жива ватра = 22.00 Хроника 2 22.30 Клиника = 23.30 Биографија 00.00 Вести 00:05 Наставак биографије 00:30 Хит дана</p> <p>наставак програма ТВ Крагујевац</p>	<p><b>КОМУНАЛНИ СЕРВИС</b></p> <p>20.00 Комунални сервис</p> <p>07.00 Јутарњи програм 09.00 Вести 09.05 Музички програм р. 10.00 Жене ван закона р. = 11.00 Клиника р. = 12.00 Вести 12.05 Кухињца 12.35 Култура р. 13.00 Музички програм</p> <p>14.00 Жива црква р. 14.30 Суграђани р. 15.00 Цртани филм: Бен Тен 15.30 Fashion files р. 16.00 Вести 16.05 Жива ватра р. = 17.00 Мозаик 18.00 Жене ван закона = 18.50 Хит дана</p> <p>19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм: Бен Тен 20.00 Комунални сервис 21.00 Жива ватра = 22.00 Хроника 2 22.30 Клиника = 23.30 Раскршћа 00.15 Вести 00.20 Хит дана</p> <p>наставак програма ТВ Крагујевац</p>

■ филм □ серија

НАМА СЕ НАЈВИШЕ ВЕРУЈЕ

www.rtk.co.rs